

การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
จากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

ปริญญาานิพนธ์
ของ
เสาวนีย์ ธาระสาร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

ตุลาคม 2553

การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
จากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

ปริญญานิพนธ์
ของ
เสาวนีย์ ณะสาร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

ตุลาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
จากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

บทคัดย่อ
ของ
เสาวนีย์ ธาระสาร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

ตุลาคม 2553

เสาวนีย์ ธนะสาร. (2553). การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่าน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอน อ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอน อ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 6 คน เลือกมาโดยวิธีเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ และแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทยที่สร้างขึ้น และใช้เวลาในการทดลองวันละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวม 24 ครั้ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยควอไทล์ The sign Test for Median : One sample และ The Wilcoxon Matched - Pairs Signed – Ranks Test

ผลการศึกษา

1. ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคสูงขึ้น
3. ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับมาก

A STUDY ON READING COMPREHENSION AND INTERESTING
IN THAI LANGUAGE READING OF STUDENTS GRADE 3 WITH READING DISABILITY
THROUGH MURDOCH INTEGRATED APPROACH

AN ABSTRACT
BY
SAOWANEE THANASARN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Special Education
at Srinakharinwirot University

October 2010

Saowanee Thanasarn. (2010). *A Study on Reading Comprehension and Interesting in Thai Language Reading of Students Grade 3 with Reading Disability Through Murdoch Integrated Approach*. Master thesis, M.Ed. (Special Education).
Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee :
Assist. Prof. Dr. Usanee Anuruthwong, Assist. Prof. Dr. Paitoon Pothisaan

The purposes of this study were to improve reading comprehension and interesting in Thai language reading of students grade 3 with reading disability through the Murdoch Integrated Approach. Participants of the study were 6 students grade 3 with reading disability . The participants were selected from Subsomboon school, Khonkaen Educational Service Area Office 5th, in the first semester of the 2010 academic year by using the purposive sampling. The research design was one Group Pretest-posttest Design. The instruments used were the Murdoch Integrated Approach lesson plan, the reading comprehension evaluation form, and interest in Thai language reading questionnaire form. The study continued for 24 session, each session took 2 hours, 2 times a day. The data were statistically analyzed through the median, the interquartile range, the sign test for Median: One Sample and the Wilcoxon Matched – Pairs Signed – Ranks Test.

Results of the research indicated that:

1. The reading comprehension of students grade 3 with reading disability after teaching by the Murdoch Integrated Approach was at the good level.
2. The reading comprehension of students grade 3 with reading disability before and after teaching by the Murdoch Integrated Approach was significantly deferent at the .05 level.
3. The interesting in Thai language reading of students grade 3 with reading disability after teaching by the Murdoch Integrated Approach was at the high level.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทย

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

จากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

ของ

เสาวนีย์ ณะสาร

ได้รับการอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2553

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล อุดมพิริยะศักดิ์)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุธาวลัย หาญขจรสุข)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์อย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิสาร กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้ไข ตลอดระยะเวลาของการทำวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล อุดมพิริยะศักดิ์ และอาจารย์ ดร. สุธาวลัย หาญขจรสุข ที่ได้ร่วมเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ และกรุณาให้คำแนะนำต่างๆ ที่ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์น้อยม งามนิสัย อาจารย์ดารา คอวนิช และอาจารย์ชำนาน กงสะเด็น ที่ท่านได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า มาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้วิจัยในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ นายกตัญญู ลุนวาศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลและนางวลัย ลาสอน คุณครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

เสาวนีย์ ธนะสาร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	10
ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	10
ประเภทของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	12
ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	19
สาเหตุของปัญหาทางการเรียนรู้.....	24
การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	26
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	32
การอ่าน.....	34
ความหมายของการอ่าน	34
ความสำคัญของการอ่าน.....	35
จุดประสงค์ของการอ่าน.....	37
ความสามารถในการอ่านจับใจความ.....	39
ทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่าน.....	42
ปัญหาในการสอนอ่านและปัญหาการอ่าน.....	43
ความสนใจ.....	46
ความหมายของความสนใจ.....	46
ลักษณะความสนใจ.....	46
องค์ประกอบที่เกี่ยวกับความสนใจ.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
การสร้างความสนใจ.....	48
การวัดความสนใจ.....	49
การสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค.....	51
ความเป็นมาของวิธีการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค	51
จิตวิทยาที่เกี่ยวกับภาษาและการคิดที่สัมพันธ์กับการสอนอ่านแบบบูรณาการ ของเมอร์ดีค.....	52
วิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการ ของเมอร์ดีค.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
วิธีการทดลอง.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	79
สมมติฐานในการวิจัย.....	79
วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผล.....	80
ข้อเสนอแนะ.....	82

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก.....	92
ภาคผนวก ข.....	100
ภาคผนวก ค.....	112
ภาคผนวก ง.....	114
ภาคผนวก จ.....	119
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	158

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 คะแนน คำมัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตาม แนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค.....	73
2 เปรียบเทียบคำมัธยฐานที่คำนวณได้กับคำมัธยฐานที่เป็นเกณฑ์ระดับดีคะแนน คะแนนความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบ บูรณาการของเมอร์ดีค.....	74
3 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนและหลังการสอนอ่านตามแนวการสอน แบบบูรณาการของเมอร์ดีค.....	75
4 คำมัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่าน ตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค.....	77
5 การเปรียบเทียบคำมัธยฐานที่คำนวณได้กับคำมัธยฐานที่เป็นเกณฑ์ระดับมากคะแนน ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหา ทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการ ของเมอร์ดีค.....	78
6 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน.....	115
7 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านของนักเรียน ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน.....	116
8 ค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอน แบบบูรณาการของเมอร์ดีคสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหา ทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน.....	117
9 ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านจับใจความ.....	118

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 องค์ประกอบของการเรียนรู้ที่ดี.....	56
2 ขั้นตอนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค.....	60
3 กราฟแสดงความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านก่อนและหลังได้รับการสอนอ่านตาม แนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค.....	76

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจการงานและการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลข่าวสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติตลอดไป

กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดสาระการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทยให้อยู่ในกลุ่มการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา มุ่งเน้นให้มีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนให้มีมาตรฐานและพัฒนาทั้งด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดี วรรณกรรม โดยเฉพาะการอ่านกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ให้ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 7) ดังนั้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านที่มีประสิทธิภาพย่อมเป็นการพัฒนาเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนอันจะก่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในศาสตร์ต่างๆ กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และทำให้ผู้เรียนหรือผู้อ่านได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างแท้จริง

การอ่านจับใจความนับว่าเป็นหัวใจของการอ่านและการจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ที่อ่านได้ ผู้อ่านจึงสามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเองดังที่ ศิริวรรณ เสนา (2541: 40) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะว่าถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านและไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ ผู้อ่านก็ไม่สามารถที่จะนำสาระความรู้และข้อเสนอไปใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ การอ่านนั้นถือเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นจึงกล่าวสรุปได้ว่าการอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตและการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพ

จะช่วยให้ผู้อ่านรับรู้สาระเรื่องราวของเรื่องที่อ่านด้วยความเข้าใจและสามารถนำสาระความรู้จากเรื่องที่อ่านมาพัฒนาปรับตนเองให้เข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่ต้องอาศัยประสบการณ์และการฝึกฝนอย่างเพียงพอแต่ความสามารถในการรับรู้ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของนักเรียนแต่ละคนผู้อ่านจึงจะสามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จากการอ่านได้ดี ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 6-9) ได้กล่าวไว้ว่า ความพร้อมของผู้เรียนทั้งในส่วนของร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญาที่สามารถเริ่มต้นอ่านได้เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้การอ่านประสบความสำเร็จ และในปัจจุบันการสอนอ่านมักไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ สาเหตุหนึ่งก็เกิดมาจากตัวผู้เรียน ทั้งในส่วนของความแตกต่างด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว สภาพสังคม สุขภาพร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาการอ่านได้ตามระดับชั้นเรียน และอายุของนักเรียน ดังนั้น ครู ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องเข้าใจ แนวทาง เทคนิค และวิธีการสอนอ่านที่ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพสภาพปัญหาและสภาพความพร้อมของผู้เรียนแต่ละคน

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities) เป็นเด็กที่มีสติปัญญาอยู่ในระดับปกติหรือสูงกว่าปกติ แต่มีปัญหาการเรียนรู้ในเรื่องการจัดกระทำกับข้อมูลอันเกิดจากปัญหาของสมองหรือระบบประสาทส่วนกลางในลักษณะที่เป็นอุปสรรคขัดขวางความสามารถของเด็กในการที่จะจัดการกับข้อมูล เก็บข้อมูลไว้ในความทรงจำหรือดึงข้อมูลออกมาใช้ หรือนำออกมาผลิตเป็นผลงานใหม่ สาเหตุดังกล่าวทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การพูด การฟัง ซึ่งทำให้เด็กไม่สามารถที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี และในปัญหาต่างๆ เหล่านี้พบว่าปัญหาทางการอ่าน เป็นประเภทความบกพร่องในการเรียนรู้ที่พบบ่อยที่สุดประมาณร้อยละ 80 รองลงมาคือปัญหาทางการเขียน และปัญหาด้านคณิตศาสตร์ (คันสนีย์ จัตรคุปต์. 2543: 4)

พบว่าปัญหาด้านการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านมีหลากหลายรูปแบบที่มาจากสาเหตุที่แตกต่างกันส่งผลให้ขาดความสามารถทางการอ่าน เช่น ไม่สามารถอ่านได้ ออกเสียงพยัญชนะไม่ได้หรือออกเสียงผิด ออกเสียงสระไม่ได้หรือออกเสียงผิด อ่านหลงบรรทัด อ่านซ้ำคำ อ่านเพิ่มคำ อ่านข้ามพยางค์ อ่านตกหล่นไม่ครบทุกคำ อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน อ่านสลับที่พยัญชนะ อ่านกลับคำสลับที่กัน สับสนในการอ่านอักษรหรือคำที่คล้ายกัน อ่านสะกดคำไม่ได้ อ่านซ้ำ อ่านตะกุกตะกัก ผันวรรณยุกต์ไม่ได้ ไม่สามารถบอกลำดับของเรื่องได้ จำข้อเท็จจริงในเรื่องที่อ่านไม่ได้ ไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่าน อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ เล่าเรื่องที่อ่านไม่ได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถของเด็ก จากปัญหาด้านการอ่านทำให้เด็กมีความยุ่งยากในการเรียนรู้เป็นอย่างมาก

การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านจะต้องแก้ปัญหาให้เด็กสามารถอ่านได้ เข้าใจเรื่องราวที่อ่านและสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจ การแก้ปัญหาของเด็กจะต้องสร้างแรงจูงใจ และสิ่งเร้าในรูปแบบต่างๆ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ และลีลาการเรียนรู้ของเด็ก เด็กบางคนเรียนรู้ได้ดีด้วยการดู บางคนเรียนรู้ด้วยการฟัง จากสภาพปัญหาของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านย่อมส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก จากประสบการณ์การสอนพบว่าเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านเพื่อเข้าใจ คือ อ่านแล้วไม่สามารถตอบคำถามได้ เด็กบางคนอ่านได้แต่ไม่รู้เรื่อง ไม่สามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ ทำให้การอ่านไม่มีความหมาย ไม่มีประโยชน์ เพราะไม่รู้เรื่อง หรือได้สาระจากเรื่องที่อ่าน ทำให้การอ่านไม่มีประสิทธิภาพ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญ หรือใจความสำคัญของเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสรุปใจความสำคัญ หาความสำคัญ การใช้แผนภาพโครงเรื่องเพื่อพัฒนาการอ่าน รวมทั้งการรู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหา

นอกจากความสามารถในการอ่านจับใจความแล้ว ความสนใจในการอ่านก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการเรียน ซึ่งสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 51) กล่าวว่า ครูควรสร้างความสนใจของเด็กแต่ละคนเพื่อเป็นแนวทางในการแนะนำหนังสือ โปรแกรมสอนอ่านจึงควรสร้างความสนใจและควรใช้ประสบการณ์ทางภาษาเป็นพื้นฐานในการเข้าสู่บทเรียนเพื่อช่วยให้เด็กเห็นว่าการเรียนภาษาเป็นสิ่งที่น่าสนใจและไม่ใช่ว่าเรื่องยากเกินความสามารถหากนักเรียนสนใจที่จะเรียนและทำงานด้วยความพากเพียร

การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค (The Murdoch Integrated Approach) เป็นการสอนที่เมอร์ดีค (Murdoch, 1986: 9) ได้สอนไว้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่เน้นให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาและดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองตามกระบวนการ (Process) ที่ครูได้เตรียมไว้บางครั้ง ครูผู้สอนยังต้องมีหน้าที่เป็นผู้ร่วมกิจกรรมด้วย เช่น คอยให้คำปรึกษากับผู้เรียนเมื่อผู้เรียนมีปัญหา ดังนั้นบทบาทของครูผู้สอนจึงเปลี่ยนไปไม่ใช่เป็นผู้สอนเพียงอย่างเดียวแต่จะเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้แก่ผู้เรียน การสอนทักษะทางภาษานั้นไม่ควรสอนเหมือนทักษะอื่นๆ คือ ครูผู้สอนทักษะทางภาษาไม่ควรช่วยเหลือนักเรียนมากเกินไป แนวทางที่ถูกคือ ครูผู้สอนควรใช้วิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

นอกจากนั้นพบว่าจุดเด่นของการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีคอีกอย่างหนึ่งก็คือ กิจกรรมที่จัดในแต่ละคาบนั้นจะผสมผสาน (Integrated) ทักษะต่างๆ ทางภาษาในหลายๆ รูปแบบเข้าด้วยกัน ทำให้ลดปัญหาความเบื่อหน่ายของผู้เรียนไปได้มาก เช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมอภิปราย (Discussion) ก่อนการอ่าน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีคมาทดลองสอนเพราะการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีคนี้เป็นกระบวนการและ

การจัดกิจกรรมที่แตกต่างจากแนวการสอนตามคู่มือครูอย่างเห็นได้ชัด การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอาจจะเป็นการสอนวิธีหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาในด้านประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนได้ รวมทั้งอาจจะช่วยแก้ปัญหาความเบื่อหน่ายในการเรียนการอ่านได้ด้วย เพราะนอกจากผู้เรียนจะต้องดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองแล้ว การเรียนการอ่านด้วยวิธีนี้ผู้เรียนจะต้องใช้ความสามารถในการสื่อความหมายตลอดเวลา และในส่วนของเนื้อเรื่องที่จะให้ผู้เรียนอ่านนั้นก็จะมีคำถ้อยคำๆ ให้ผู้เรียนเขียนคำตอบสั้นๆ อีกด้วย นับเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกตลอดเวลาที่อ่าน จึงเชื่อว่าน่าจะแก้ปัญหาความน่าเบื่อหน่ายในการเรียนแบบเดิมได้ รวมทั้งการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความอีกด้วย

จากเหตุผลต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยได้พัฒนาวิธีการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคขึ้นแล้วนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน แล้วศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านซึ่งเป็นเด็กที่อยู่ระหว่างวัยที่มีนิสัยอยากอ่าน สนใจเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ อย่างจริงจัง เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการอ่านของนักเรียนในระดับสูงต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนและหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
3. เพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้หลังการสอนโดยใช้การสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่มีความสนใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่มีระดับสติปัญญาปกติหรือสูงกว่าปกติ ที่ไม่มีภาวะบกพร่องด้านอื่นหรือมีความพิการซ้ำซ้อน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่มีระดับสติปัญญาปกติหรือสูงกว่าปกติ ที่ไม่มีภาวะบกพร่องด้านอื่นหรือมีความพิการซ้ำซ้อน กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอภูพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 6 คน เลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) จากการคัดเลือกโดยใช้แบบสำรวจปัญหาในการเรียนและแบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้เฉพาะด้านของผดุง อารยะวิญญู และตรวจวัดระดับสติปัญญาตั้งแต่ 90 ขึ้นไป โดยใช้แบบประเมินความสามารถทางเชาว์ปัญญาเด็กอายุ 2-15 ปี ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

การสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค (Murdoch Integrated Approach) เป็นการสอนอ่านที่ใช้กิจกรรมและกระบวนการอ่านตามแนวคิดของ ยอร์จ เอส เมอร์ดีค (Georgs S. Murdoch. 1986: 9) ซึ่งเน้นการจัดกิจกรรมแต่ละคาบในลักษณะผสมผสานทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเข้าด้วยกัน เพื่อให้นักเรียนฝึกแก้ปัญหาและดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองตามกระบวนการที่ครูเตรียมไว้ โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีลำดับขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถาม หรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านแล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย / ความเข้าใจกับคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรม แบ่งกลุ่มหาคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องกับนักเรียนให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมหรือเล่นเกม วาดภาพประกอบคำ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องมากขึ้น

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดแล้ววิเคราะห์เนื้อเรื่องหรือตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดแบบปลายเปิด โดยให้นักเรียนตอบคำถามหรือเติมข้อความให้สมบูรณ์โดยใช้ภาษาของตนเอง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

ขั้นที่ 5 การเชื่อมโยงข้อมูล(Transferring Information) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านมาเขียนใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น ตาราง แผนภูมิ รูปภาพ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียน

ขั้นที่ 6 การทำแบบฝึกหัดตัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างทางอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนช่วยกันทำกิจกรรมการต่อชิ้นส่วนของประโยคให้ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดและแก้ปัญหาเองได้

ขั้นที่ 7 ประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) คือ ขั้นที่ประเมินผลการอ่านของนักเรียน โดยการเล่นเกม แสดงบทบาทสมมติ ร้องเพลง การสังเกตหรือตรวจสอบและแก้ไขใบงานในแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน และแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีในขั้นต่อไป

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

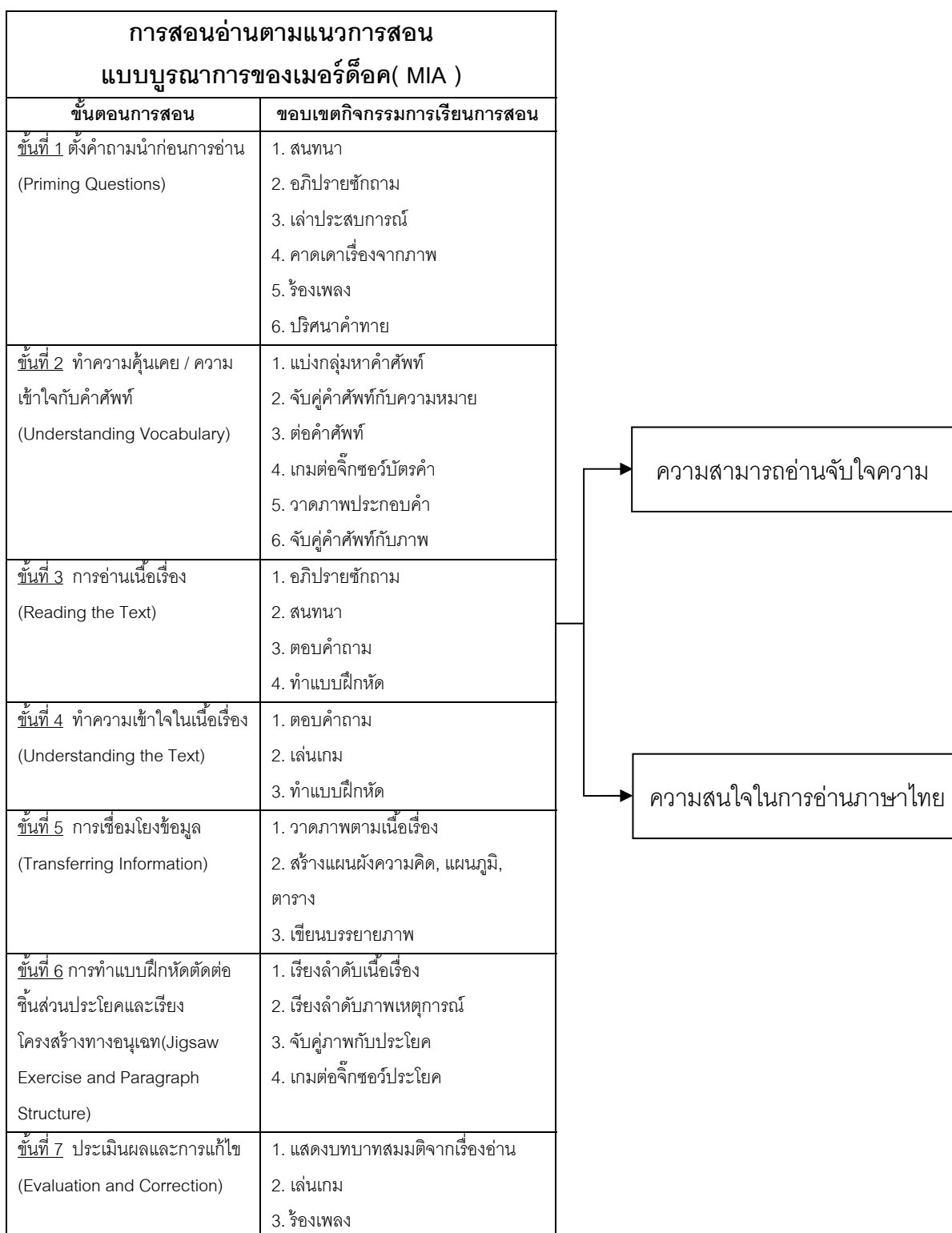
1. ความสามารถอ่านจับใจความ
2. ความสนใจในการอ่านภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสามารถอ่านจับใจความ หมายถึง การที่นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วสามารถบอกความหมายของคำศัพท์ ประโยค สรุปใจความสำคัญ และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ โดยวัดจากคะแนนการทำแบบทดสอบความสามารถอ่านจับใจความที่สร้างขึ้น

ความสนใจในการอ่านภาษาไทย หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้สึกรับหรือพอใจ เอาใจใส่ กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ตลอดจนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการอ่านภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากคะแนนการตอบแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทยที่สร้างขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีออคอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีออคสูงขึ้น
3. ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีออคอยู่ในระดับมาก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (The Murdoch Integrated Approach) ในครั้งนี้ ได้มีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 1.1 ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 1.2 ประเภทของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 1.3 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 1.4 สาเหตุของปัญหาทางการเรียนรู้
 - 1.5 การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 1.6 การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
2. การอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.3 จุดประสงค์ในการอ่าน
 - 2.4 ความสามารถในการอ่านจับใจความ
 - 2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่าน
 - 2.6 ปัญหาในการสอนอ่านและปัญหาการอ่าน
3. ความสนใจ
 - 3.1 ความหมายของความสนใจ
 - 3.2 ลักษณะความสนใจ
 - 3.3 องค์ประกอบที่เกี่ยวกับความสนใจ
 - 3.4 การสร้างความสนใจ
 - 3.5 การวัดความสนใจ
4. การสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
 - 4.1 ความเป็นมาของวิธีการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
 - 4.2 จิตวิทยาเกี่ยวกับภาษาและการคิดที่สัมพันธ์กับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
 - 4.3 วิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
 - 4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

1. ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เป็นเด็กที่มีความบกพร่องที่มองเห็นไม่ชัดเจน ทำให้เด็กเหล่านี้ประสบปัญหาเพราะความไม่เข้าใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง แตกต่างไปจากเด็กที่มีความบกพร่องประเภทอื่นที่สามารถเห็นหรือวินิจฉัยได้ชัดเจนกว่า เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หรือเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย เป็นต้น จึงทำให้เด็กเหล่านี้ไม่ได้รับการช่วยเหลือมากนัก นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายคนได้พยายามนิยามคำว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้มากมาย ดังนี้

ปี ค.ศ. 2002 สำนักงานการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (U.S. Office of Education) ได้จำกัดความดังนี้

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับกระบวนการทางจิตวิทยา ความบกพร่องนี้เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาของเด็กทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เด็กมีปัญหาในด้านการฟัง การคิด การพูดคุยกับผู้อื่น การอ่าน การสะกดคำ หรือการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ รวมไปถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางการรับรู้ การได้รับบาดเจ็บทางสมอง ดิสเล็กเซียและอะเพเซีย แต่ไม่รวมไปถึงเด็กที่มีปัญหาอันเกิดจากความบกพร่องทางสายตา ทางการได้ยิน และทางการเคลื่อนไหว ปัญญาอ่อน ความบกพร่องทางอารมณ์และความเสียเปรียบทางสภาพแวดล้อม

ปี ค.ศ. 1986 สมาคมภาวะความบกพร่องทางการเรียนรู้แห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกา (The Learning Disabilities Association of America) ได้ให้คำจำกัดความว่า

ภาวะความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่เจาะจง (Specific Learning Disabilities) เป็นสภาวะเรื้อรังที่เกิดจากระบบประสาทซึ่งรบกวนการพัฒนาการ การบูรณาการ และ/หรือการแสดงออกความสามารถที่ใช้ภาษา และ/หรือความสามารถที่ไม่ได้ใช้ภาษา ภาวะความบกพร่องนี้ปรากฏได้ในหลายลักษณะและสามารถที่จะไม่ใช้ภาษา ภาวะความบกพร่องนี้ปรากฏได้ในหลายลักษณะและมีระดับความรุนแรงที่ต่างกัน ภาวะความบกพร่องนี้ยังีผลกระทบต่อ การเห็นคุณค่าแก่ตนเอง การศึกษา อาชีพ การคบหาสมาคม และ/หรือกิจวัตรประจำวัน ซึ่งจะปรากฏอยู่ตลอดชีวิตของบุคคลคนนั้น

สมิท และคณะ (Smith; others. 1995: 101) ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ว่าเกิดจากความบกพร่องทางพันธุกรรม ทำให้เด็กมีปัญหายุ่งยากในการดำเนินชีวิตประจำวัน การแสดงออกทางพฤติกรรม การรับรู้ทางสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นซึ่งแสดงออกในลักษณะของการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคิดและการเรียนคณิตศาสตร์ ปัญหาดังกล่าวเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละคน และไม่รวมถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ความบกพร่องทางประสาทสัมผัส ปัญหาพฤติกรรมความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ปี ค.ศ. 1997 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการศึกษาพิเศษสำหรับผู้ที่มีความบกพร่อง (Individuals with Disabilities Education Act – IDEA) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะความบกพร่องทางด้านการประมวลการทางจิตวิทยาในการเข้าใจหรือใช้ภาษาเขียนหรือภาษาพูด ซึ่งแสดงออกมาให้เห็นจากความบกพร่องทางการฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน การสะกดคำ หรือการคิดคำนวณ รวมถึงสภาวะของความบกพร่องในการรับรู้ สมองได้รับบาดเจ็บ ความบกพร่องของสมองเพียงเล็กน้อย ภาวะการอ่านบกพร่อง และภาวะความแตกต่างทางภาษาจากอะเพเซีย ภาวะความบกพร่องของการเรียนรู้ไม่ได้หมายความว่าถึง นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เนื่องจากสาเหตุของความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว ภาวะสติปัญญาบกพร่อง ความบกพร่องทางอารมณ์ ความเสียเปรียบเนื่องจากสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมหรือเศรษฐกิจ

ในปี ค.ศ. 2001 เอลลิน และสวอทซ์ ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ว่าเป็นเด็กที่มีความบกพร่องในขบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาในการเข้าใจหรือการใช้ภาษาในการพูดหรือการเขียนเกี่ยวกับความสามารถทางการฟัง คิด พูด เขียน สะกดคำ หรือคณิตศาสตร์ ทั้งนี้ไม่รวมถึงเด็กซึ่งมีปัญหาด้านการเรียนรู้เนื่องมาจากการเห็น การได้ยิน ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม (Allen; & Schwartz. 2001: 125)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 15) ได้อธิบายความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตวิทยาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งเรื่องขึ้นไป ความผิดปกติดังกล่าวจะเกี่ยวเนื่องกับความเข้าใจหรือการใช้ภาษา การพูดหรือการเขียน ซึ่งอาจส่งผลถึงความสามารถที่บกพร่องเกี่ยวกับการฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน สะกดคำ ตลอดจนการคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์ รวมถึงสภาวะความพิการด้านการรับรู้ การที่สมองบาดเจ็บสมองไม่อาจทำหน้าที่บางอย่างได้เล็กน้อย การมีปัญหาด้านการอ่านและการมีปัญหาด้านภาษา

ผดุง อารยะวิญญู (2544: 3) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในขบวนการทางจิตวิทยา ทำให้เด็กมีปัญหาในการใช้ภาษาทั้งในการฟัง การอ่าน การพูด การเขียน และการสะกดคำ หรือมีปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกาย เช่น ขา ลำตัว สายตา การได้ยิน อารมณ์ และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก

ศรียา นิยมธรรม (2546: 143) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับกระบวนการทางจิตวิทยา ซึ่งทำให้เด็กมีปัญหาด้านการเรียนรู้ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การคิด หรือการคำนวณ รวมถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางการรับรู้จากการได้รับความกระทบกระเทือนทางสมอง แต่ไม่รวมเด็กที่มีปัญหาอันเกิดจากความบกพร่องทางสายตา การได้ยิน การเคลื่อนไหวของร่างกาย หรือปัญญาอ่อน ตลอดจนความบกพร่องทางอารมณ์ และการเสียเปรียบทางสภาพแวดล้อม

จากความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องของกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาการเรียนรู้ ทำให้เด็กมีปัญหาในด้านการใช้ภาษา ทั้งการฟัง การอ่าน การพูด การเขียน และการสะกดคำ หรือการคำนวณ ตลอดจนปัญหาในเรื่องการเคลื่อนไหว การรับรู้ อารมณ์ พฤติกรรม โดยไม่ได้เกิดจากความบกพร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางประสาทสัมผัส ปัญหาทางพฤติกรรม ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลต่อการเรียนของเด็ก ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนหนังสือโดยใช้วิธีเดียวกับเด็กปกติได้ จำเป็นต้องให้บริการทางการศึกษาที่แตกต่างไปจากเด็กปกติ

2. ประเภทของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

ผดุง อารยะวิญญู กล่าวถึง ประเภทของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จำแนกเป็นประเภทต่างๆ ตามลักษณะของปัญหาในการเรียนของเด็กได้ดังนี้

ความบกพร่องทางการฟังและการพูด เด็กเหล่านี้อาจแสดงพฤติกรรมทางการพูด ดังนี้

1. มีพัฒนาการทางการพูดล่าช้า
2. ไม่เข้าใจสัญลักษณ์ทางภาษา
3. รู้คำศัพท์น้อย
4. จำแนกเสียงพูดไม่ได้
5. ใช้อวัยวะในการพูดไม่ถูกต้อง ทำให้พูดไม่ชัด
6. รู้ว่าจะพูดอะไร แต่พูดออกมาเป็นคำพูดไม่ได้
7. ไม่เข้าใจคำพูดของคนอื่น
8. พูดไม่เป็นประโยค
9. พูดไม่ถูกหลักภาษาไทย
10. ใช้คำศัพท์ไม่ตรงกับความหมายที่จะพูด
11. พูดแล้วผู้อื่นฟังไม่รู้เรื่อง
12. ไม่เข้าใจโครงสร้างภาษาไทย

เด็กบางคนอาจมีปัญหาน้อยเพียงเล็กน้อย บางคนอาจมีปัญหามากในระดับที่รุนแรงแตกต่างกันไป สภาพความบกพร่องทางการฟังและการพูดนี้ เรียกว่า อะเฟเซีย (Aphasia) เด็กที่มีปัญหาเช่นนี้ เรียกว่า เด็กอะเฟเซีย (Aphasia Child) ความผิดปกติในการฟังและการพูดของเด็กอะเฟเซียเป็นผลมาจากการได้รับบาดเจ็บทางสมอง (Brain Damage)

อย่างไรก็ตาม เด็กบางคนอาจพูดไม่ชัด เช่น การพูดด้วยเสียงขึ้นจมูก การพูดติดอ่าง หรือการพูดไม่ชัดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ความบกพร่องทางการพูดดังกล่าวไม่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ เพราะไม่เป็นอาการของการไม่เข้าใจสัญลักษณ์ทางภาษา คำศัพท์ และโครงสร้างของประโยคเหมือนเด็กกลุ่มนี้ (ผดุง อารยะวิญญู 2542: 3-5)

ความบกพร่องทางการอ่าน

เด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ อาจมีสาเหตุมาจากองค์ประกอบหลายประการ เด็กบางคนอาจขาดเรียนบ่อยเพราะต้องช่วยบิดามารดาในการประกอบอาชีพ บางคนต้องหาเลี้ยงครอบครัว บางคนต้องเดินทางมาไกล จึงทำให้ไม่อยากมาโรงเรียน บางคนพูดภาษาท้องถิ่นมาแต่กำเนิด เมื่อมาเรียนภาษาไทยกลางที่โรงเรียน จึงทำให้เด็กเรียนได้ไม่ดี เพราะอิทธิพลของภาษาถิ่นที่มีโครงสร้างของเสียงพูด คำและประโยคต่างกัน เด็กที่ขาดแรงจูงใจในการเรียน เกียจคร้านทำให้อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ เด็กเหล่านี้ไม่จัดเป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ตามนิยามของการศึกษาพิเศษ เพราะถ้าแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลุล่วงไปเด็กก็สามารถอ่านออกเขียนได้ แต่เด็กที่มีปัญหาในการอ่านตามนิยามทางการศึกษาพิเศษ ถึงแม้จะสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้แล้ว เด็กก็ยังอ่านไม่ได้ด้วยตนเอง เด็กที่มีปัญหาในการอ่านอาจมีพฤติกรรมดังนี้

1. จำตัวอักษรไม่ได้ ทำให้อ่านเป็นคำไม่ได้
2. จำตัวอักษรได้บ้าง แต่อ่านเป็นคำไม่ได้
3. ความสามารถในการอ่านต่ำกว่านักเรียนอื่นในชั้นเรียนเดียวกัน
4. ระดับสติปัญญาของเด็กอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยหรือสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย เมื่อวัดโดยใช้แบบทดสอบเชาว์ปัญญาที่เชื่อถือได้
5. เด็กบางคนอาจมีความไวในการใช้สายตา
6. เด็กบางคนอาจมีความไวในการฟัง
7. พูดไม่เป็นประโยค
8. เด็กสามารถเข้าใจภาษาได้ดี หากได้รับฟังหรือมีคนอ่านหนังสือให้ฟัง หรือฟังจากเทป แต่ถ้าให้อ่านเองเด็กจะอ่านไม่ได้ อ่านไม่เข้าใจหรือจับใจความไม่ได้
9. อ่านคำโดยสลับตัวอักษร เช่น
 - กบ เป็น นก
 - มอง เป็น งอม
 - ยอด เป็น ดอย
 - กาบ เป็น บาก เป็นต้น

10. ไม่เข้าใจว่าตัวอักษรใดมาก่อน-หลัง ตัวอักษรใดอยู่ทางซ้ายหรือขวา

11. ไม่สามารถแยกเสียงสระในคำได้ เช่น ระหว่างคำว่า น้ำลง กับ แมลง เด็กมักอ่านคำแมลงว่า แม-ลง หรือ มะ-แลง-ลง เป็นต้น

เด็กกลุ่มนี้มีศัพท์ทางวิชาการว่า ดิสเล็กเซีย (Dyslexia) เด็กที่มีปัญหาในการอ่านเรียกว่า เด็กดิสเล็กซิก (Dyslexic Child) เด็กแต่ละคนอาจมีพฤติกรรมดังกล่าวมากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป

ความบกพร่องทางการเขียน

การเขียนเป็นทักษะสูงสุดในกระบวนการทางภาษา ซึ่งประกอบด้วยทักษะในการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน การเขียนเป็นการแสดงออกซึ่งแนวความคิดของผู้เขียน ซึ่งผู้เขียนจะต้องนำคำในภาษามาร้อยเรียงกันอย่างเป็นระบบและถูกต้องตามหลักภาษาไทย เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้นี้มักมีความบกพร่องในการเรียงลำดับ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กไม่สามารถเขียนหนังสือได้

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเขียน อาจแสดงพฤติกรรมในการเขียนดังนี้

1. ไม่สามารถลอกคำที่ครูเขียนบนกระดานลงบนสมุดของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง
2. เขียนประโยคตามที่ครูบอกไม่ได้
3. ไม่สามารถแยกรูปทรงทางเรขาคณิตได้
4. บางรายอาจมีปัญหาในการผูกเชือก รองเท้า หรือใช้มือหยิบจับสิ่งของ
5. ใช้สายตาในการจดจำสิ่งของไม่ได้หรือได้ไม่ดี เด็กอาจบอกว่าภาพที่อยู่บนกระดานคือภาพอะไร แต่พอครูหยิบภาพออกไปให้พ้นสายตา เด็กจะจำภาพนั้นไม่ได้ และบอกไม่ได้ว่าภาพที่เห็นเมื่อครูนี้คือภาพอะไร
6. เขียนไม่เป็นคำ อาจเป็นลายเส้น แต่อ่านไม่ได้
7. เขียนเป็นประโยคไม่ได้ เรียงคำไม่ถูก
8. รูปของตัวอักษรที่เขียนอาจไม่แน่นอน ตัวอักษรที่เด็กเขียนแต่ละครั้ง อาจมีรูปทรงที่แตกต่างกันไป

ความบกพร่องทางการเขียน ไม่รวมไปถึงปัญหาของเด็กที่เขียนคำยากไม่ได้ อันเนื่องมาจากการที่เด็กไม่ตั้งใจเรียน เด็กขาดเรียนบ่อย ขี้เกียจอ่านหรือเขียนหนังสือ การไม่ส่งงานที่ครูมอบหมายให้ทำ เป็นต้น

ความบกพร่องทางการเขียน อาจจำแนกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ดิสกราเฟีย (Dysgraphia) หมายถึง การที่เด็กไม่สามารถเขียนหนังสือได้ เช่น จับดินสอไม่ได้ ลอกคำศัพท์ หรือตัวอักษร หรือตัวเลข หรือรูปทรงทางเรขาคณิต จากกระดานลงบนสมุดของตนไม่ได้ หรือทำได้แต่ลายมืออ่านยาก

2. ความบกพร่องในการจำ (Recall Deficits) เด็กไม่สามารถจำสิ่งที่เห็นได้ เด็กอาจบอกชื่อของสิ่งของได้ ในขณะที่เด็กกำลังจ้องมองสิ่งนั้นอยู่ แต่เมื่อครูนำสิ่งนั้นพ้นสายตาของเด็กไปแล้ว เด็กจำสิ่งนั้นไม่ได้ เด็กมีความสามารถในการจำด้วยสายตา (Visual Memory) ไม่ได้

3. ความบกพร่องทางโครงสร้างของภาษา (Syntax Deficits) เด็กเหล่านี้สามารถเรียนหนังสือได้ดี แต่หากครูให้เขียนเรียงความ เขียนรายงาน เด็กอาจทำไม่ได้ เด็กอาจมีแนวคิดที่จะเขียน แต่ไม่สามารถระบายความรู้สึกนึกคิดออกเป็นตัวอักษรได้ บางคนอาจเขียนได้บ้างแต่เขียนผิดหลักไวยากรณ์ของภาษาไทย

เด็กบางคนอาจมีความบกพร่องทางการเขียนอย่างเดียว บางคนอาจมีความบกพร่องทางการอ่านอย่างเดียว บางคนอาจมีความบกพร่องทั้งการฟัง การอ่านและการเขียน ความรุนแรงของปัญหาอาจแตกต่างกันไปในเด็กแต่ละคน เด็กบางคนอาจมีปัญหาไม่มากนัก สามารถอ่านและเขียนได้บ้าง แต่ต้องได้รับการช่วยเหลือเพิ่มเติม

ความบกพร่องทางคณิตศาสตร์

คณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ประกอบขึ้นด้วยสัญลักษณ์เช่นเดียวกับภาษาไทย เด็กที่มีความบกพร่องในการรับรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ อาจมีปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์ เด็กที่มีปัญหาดังกล่าวอาจแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. มีปัญหาในการบอกความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง เช่น หากมีนักเรียนในชั้นอยู่ 30 คน เด็กทั่วไปจะเข้าใจว่าจำเป็นต้องจัดที่นั่งให้เด็ก 30 ที่ เพราะเด็ก 1 คน ต้องการที่นั่งเพียง 1 ที่เท่านั้น แต่เด็กที่มีปัญหามักตอบไม่ได้ว่า เด็ก 30 คน ควรจัดที่นั่งให้กี่ที่

2. ไม่เข้าใจความหมายของจำนวน เด็กอาจนับเลข 1, 2, 3, 4, 5, ... ได้ แต่ถ้าครูสั่งให้หยิบก้อนหินมาวางไว้ข้างหน้า 5 ก้อน เด็กจะปฏิบัติไม่ได้ การนับของเด็กเป็นการท่องจำ ไม่ใช่ความเข้าใจ

3. ไม่เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ได้ยินกับสิ่งที่มองเห็น เด็กอาจจะออกเสียงนับเลข 1, 2, 3, 4, 5, ... ได้ แต่ถ้าให้นับจำนวนนกในภาพบนกระดาน เด็กจะนับไม่ได้

4. มีปัญหาในการจัดเรียงลำดับ

5. ไม่สามารถจำแนกวัตถุที่มีขนาดต่างกันที่กองรวมกันอยู่ได้ เช่น เมื่อครูสั่งให้แยกไม้บล็อกรูปทรงเหมือนกันอยู่ออกเป็น 2 กอง กองหนึ่งมีขนาดเล็ก อีกกองหนึ่งเป็นไม้บล็อกที่มีขนาดใหญ่ เด็กอาจปฏิบัติไม่ได้

6. ไม่เข้าใจปริมาณ เมื่อขนาดเปลี่ยนไป เช่น ธนบัตรใบละ 20 บาท 1 ใบ มีค่าเท่ากับเหรียญ 5 บาท จำนวน 4 เหรียญ หรือเหรียญ 10 บาท จำนวน 2 เหรียญ

ก้อนเนื้อ 1 ชิ้น มีน้ำหนัก 1 กิโลกรัม กับก้อนเนื้อชิ้นเล็กๆ 10 ชิ้น มีน้ำหนักรวมกันได้ 1 กิโลกรัม เป็นต้น

7. ทำเลขไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็น บวก ลบ คูณ หาร เพียงอย่างเดียว หรือทั้ง 4 อย่าง

8. ไม่เข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ เช่น ไม่เข้าใจว่า

เครื่องหมาย + แปลว่า เพิ่มขึ้นมากขึ้น

เครื่องหมาย - แปลว่า ลดลง น้อยลง

เครื่องหมาย $\times$ แปลว่า ทวีคูณ เป็นต้น

เด็กบางคนสับสนกันระหว่างเครื่องหมาย + กับเครื่องหมาย $\times$ ทั้งนี้เนื่องมาจากปัญหาในการจำแนกด้วยสายตา

9. ไม่เข้าใจความหมายของตัวเลขที่นำมาเรียงกันในทางคณิตศาสตร์ การเรียงตัวเลขต่างกันมีความหมายต่างกัน ดังนั้น เด็กประเภทนี้บางคนไม่เห็นความแตกต่างระหว่าง

10 กับ 01

32 กับ 23

51 กับ 15 เป็นต้น

ทำให้เด็กไม่สามารถคำนวณเลขได้

10. ไม่สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนในการคำนวณได้ เช่น ในการบวกเลข 2 หลัก จะต้องบวกหลักหน่วยก่อน ซึ่งได้แก่ ตัวเลขที่อยู่ทางด้านขวามือ แล้วจึงบวกหลักสิบเป็นลำดับต่อไป ซึ่งได้แก่ ตัวเลขที่อยู่ทางด้านซ้าย ทำให้เด็กทำเลขไม่ได้ หากมีการทดลองด้วยยิ่งทำให้เด็กมีปัญหามากขึ้น

11. ไม่เข้าใจความหมายของการชั่ง ตวง วัด เช่น ไม่เข้าใจว่า น้ำตาลทรายมีน้ำหนัก 4 กิโลกรัม กับฟองน้ำที่มีน้ำหนัก 4 กิโลกรัม จะเท่ากันในด้านน้ำหนักได้อย่างไร เมื่อขนาดของทั้ง 2 อย่างแตกต่างกันมาก เป็นต้น

12. มีปัญหาในการอ่านแผนที่และกราฟ ถ้าเด็กคนที่มีปัญหาเช่นนี้ นั่งรถไปต่างเมืองกับเพื่อน 2 คน เพื่อนของเขาทำหน้าที่ขับรถ เพื่อนบอกให้เขาช่วยอ่านแผนที่ ทั้งสองคนนี้หลงทางแน่นอน

13. มีปัญหาในการทำเลขโจทย์ปัญหา เพราะเด็กไม่เข้าใจความหมายของปัญหาที่เป็นโจทย์ จึงแปลความหมายไม่ได้ว่าเมื่อใดจะบวก ลบ คูณ หรือหาร

ความรุนแรงของปัญหาในเด็กแต่ละคนอาจไม่เท่ากัน เด็กที่มีปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์ มีศัพท์ทางวิชาการว่า ดิสแคลคูเลีย (Dyscalculia) เด็กที่มีปัญหาในการคำนวณ เรียกว่า เด็กดิสแคลคูลิค (Dyscalculic Child)

ความบกพร่องทางกระบวนการคิด

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นจำนวนมาก มีความลำบากในการคิด กระบวนการให้เหตุผล หรือการกำหนดแนวความคิดรวบยอด เช่น คนปกติทั่วไปจะมองที่ภาพรวมของวัตถุก่อนจึงมองส่วนย่อย จะมองดูคนทั้งตัวก่อนว่าเขาเป็นคน (ไม่ใช่หุ่น) แล้วจึงพิจารณารายละเอียดว่า เขาเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย เขาเหมือนญาติพี่น้องเราหรือไม่ เป็นต้น แต่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้อาจไม่มองเช่นนั้น

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ อาจแสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับกระบวนการคิด การให้เหตุผลดังนี้

1. ไม่สามารถบอกความแตกต่างของสิ่งที่มองเห็นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อวัตถุ 2 อย่าง หรือมากกว่ามีขนาดลักษณะคล้ายคลึงกัน
2. ไม่สามารถบอกความแตกต่างของเสียงที่ได้ยินได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเสียงที่คล้ายคลึงกัน หรือหากบอกได้ก็ไม่แน่นอน บางทีบอกได้ บางทีบอกไม่ได้ เป็นต้น
3. ไม่เห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยกับส่วนใหญ่
4. มีความจำไม่ดี ไม่ว่าจะเป็นความจำระยะสั้น หรือความจำระยะยาว จึงทำให้เด็กบางคน ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นเด็กปัญญาอ่อน ทั้งๆ ที่เขาควรได้รับการตัดสินว่า เป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
5. ไม่มีความมานะอดทนในการประกอบกิจกรรมเลย หรือหากมีก็มีมากจนเกินไป จนบางครั้งทำให้ยากแก่การทำให้เขาเลิกกิจกรรมที่กำลังทำอยู่
6. สิ่งที่สามารถมองเห็นได้ แต่หากนำสิ่งนั้นให้พ้นสายตาแล้ว เด็กจะจำสิ่งนั้นไม่ได้เลย มีพฤติกรรมเหมือนไม่เคยเห็นวัตถุนั้นมาก่อน
7. ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ทนไม่ได้ที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงกิจวัตรประจำวัน
8. มีพฤติกรรมเหมือนถูกควบคุมโดยสิ่งที่อยู่ภายนอก เด็กบางคนจึงไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เสียสมาธิง่าย เพราะสนใจสิ่งอื่นที่อยู่นอกห้องเรียนเสมอ
9. ไม่สนใจสิ่งที่อยู่รอบตัว หรือสนใจจนเกินไป จนยากแก่การที่จะดึงความสนใจของเด็กออกจากสิ่งของนั้นๆ
10. มีการเคลื่อนไหวที่ เคลื่อนไหวอยู่เสมอ ไม่สามารถอยู่นิ่งเฉยได้นาน

ความบกพร่องด้านอื่นๆ

ความบกพร่องด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง อาจจำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ ความบกพร่องเกี่ยวกับสมาธิ ความบกพร่องด้านการรับรู้ และความบกพร่องด้านการเคลื่อนไหว นักจิตวิทยาหลายคนกล่าวว่า ความบกพร่องทั้ง 3 ด้าน เป็นลักษณะหนึ่งของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ แต่นักจิตวิทยาหลายคนไม่เห็นด้วย อย่างไรก็ตามพฤติกรรมที่จะกล่าวดังต่อไปนี้มักปรากฏในเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เสมอ มากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป ความบกพร่องทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1. **ความบกพร่องเกี่ยวกับสมาธิ** เด็กที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับสมาธิ เรียกว่า เด็กสมาธิสั้น สมาคมแพทยอเมริกัน มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเด็กสมาธิสั้น ดังนี้

1.1 การไม่มีสมาธิ

- 1.1.1 มักทำงานไม่เสร็จ ทำให้มีงานค้างหลายอย่าง
- 1.1.2 ไม่ฟังครู เวลาครูพูด

1.1.3 เสียสมาธิง่าย เช่น เมื่อมีคนเดินผ่านข้างห้องเรียน

1.1.4 ไม่สามารถมีใจจดใจจ่ออยู่กับสิ่งที่เรียนได้

1.1.5 ไม่สามารถร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้นาน

เด็กจะต้องแสดงพฤติกรรมอย่างน้อย 3 ข้อ จาก 5 ข้อข้างบน

1.2 ความหุนหันพลันแล่น

1.2.1 แสดงออกโดยไม่มีควมยั้งคิดเสมอ

1.2.2 ร่วมกิจกรรมอย่างหนึ่งและยังไม่เสร็จ แต่เริ่มทำกิจกรรมอันใหม่อีก

1.2.3 ทำงานเลอะเทอะ ไม่เป็นระเบียบระบบ

1.2.4 ต้องมีคนคอยควบคุมขณะทำงาน

1.2.5 มักส่งเสียงดังในชั้นเรียน เช่น เรียกชื่อนักเรียนอื่น

1.2.6 ไม่รู้จักรอคอย เช่น ในการเล่นเกม หรือการร่วมกิจกรรมอื่น

เด็กจะต้องแสดงพฤติกรรม 3 ข้อ จาก 6 ข้อข้างบน

1.3 การไม่อยู่นิ่ง

1.3.1 วิ่งไปวิ่งมาในห้องเรียน หรือปีนป่ายบ่อยๆ

1.3.2 นั่งนิ่งไม่ได้นาน หรือสละบัดมือไปมาติดต่อกันนานๆ

1.3.3 ลุกจากที่นั่งบ่อยๆ

1.3.4 เดินไปมาทั่วห้องเรียน

1.3.5 เคลื่อนไหวอยู่เสมอ หยุดนิ่งไม่ได้เหมือนรถยนต์กำลังเดินเครื่อง

เด็กจะต้องแสดงพฤติกรรมอย่างน้อย 2 ข้อ จาก 5 ข้อ ที่กล่าวมา

2. ความบกพร่องเกี่ยวกับการรับรู้ เด็กอาจแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้

2.1 มีปัญหาในการจำแนกสิ่งที่ได้ยิน ไม่ว่าจะเป็นการจำแนกด้วยการฟัง ทางสายตา หรือการสัมผัส

2.2 ไม่สามารถจดจำสิ่งที่เคยได้ยิน ได้ฟัง เคยพบเห็น หรือเคยสัมผัสมาแล้วได้

2.3 ไม่มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเวลา

2.4 ไม่มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับระยะทาง เช่น ใกล้ ไกล

2.5 ไม่มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับพื้นผิว เช่น กว้าง แคบ หยาบ ละเอียด

2.6 ไม่สามารถแยกวัตถุออกจากฉากหลังได้

2.7 ไม่สามารถจำแนกส่วนย่อยออกจากส่วนใหญ่ได้

2.8 ไม่เข้าใจความหมายของคำว่า ซ้าย-ขวา หน้า-หลัง

2.9 การทำงานประสานกันระหว่างมือกับสายตาไม่ดี

3. ความบกพร่องเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว

ความบกพร่องเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ ไม่เกี่ยวกับความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวของเด็กที่ได้รับบาดเจ็บทางสมอง (เด็กสมองพิการ) ความบกพร่องในการเคลื่อนไหวส่วนใหญ่ ได้แก่

- 3.1 กล้ามเนื้อมัดใหญ่ไม่ดี
- 3.2 กล้ามเนื้อมัดเล็กไม่ดี
- 3.3 มีการเคลื่อนไหวไม่คล่องแคล่ว
- 3.4 มีพัฒนาการทางการเคลื่อนไหวล่าช้า

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีปัญหาในด้านการฟังและการพูด การอ่านการเขียนและการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ แต่เด็กบางคนอาจมีปัญหาด้านพฤติกรรมด้วย เช่น การมีสมาธิสั้น มีความบกพร่องทางการรับรู้และความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว สิ่งที่ถูกกล่าวมาแล้วนี้ ล้วนเป็นอุปสรรคในการเรียนของเด็ก ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนหนังสือได้ดี

3. ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. **ปัญหาทางการอ่าน** เด็กที่มีปัญหาทางการอ่านจะไม่สามารถอ่านหนังสือได้เท่ากับระดับของเด็กในชั้นเรียนเดียวกันแม้ว่าจะพยายามช่วยเหลือในเรื่องความจำเป็นพิเศษแล้วก็ตาม ดังนั้น พฤติกรรมการอ่านที่ไม่เหมาะสมจึงปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังนี้

- 1.1 การเคลื่อนไหวร่างกายที่แสดงอาการเครียด เช่น อารมณ์เสีย หน้าอ
- 1.2 อ่านหลงบรรทัด อ่านซ้ำคำ
- 1.3 อ่านตกหล่น อ่านเพิ่มคำ หาคำมาแทนที่หรืออ่านกลับคำ
- 1.4 อ่านเรียงลำดับผิด สับสนตำแหน่งประธาน กริยา กรรม
- 1.5 อ่านสับสนระหว่างอักษรหรือคำที่คล้ายคลึงกัน
- 1.6 อ่านซ้ำและตะกุกตะกัก
- 1.7 อ่านด้วยความลังเลไม่แน่ใจ
- 1.8 อ่านเอาเรื่องไม่ได้
- 1.9 บอกลำดับเรื่องราวไม่ได้
- 1.10 จำประเด็นสำคัญของเรื่องราวไม่ได้ (อ่านได้แต่อธิบายไม่ได้)
- 1.11 แยกสระเสียงสั้น-ยาวไม่ได้

2. **ปัญหาทางการเขียน** เด็กที่มีปัญหาทางการเขียนอาจมีสาเหตุมาจากความบกพร่องใน 3 ลักษณะ คือ

2.1 การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและสายตาไม่ดี จึงทำให้เด็กลอกตัวอักษรและตัวเลขไม่ถูกต้อง

2.2 ความบกพร่องของการจำสิ่งที่มองเห็น จึงทำให้เด็กจำคำที่เห็นไม่ได้

2.3 ความบกพร่องในการทำความเข้าใจกฎเกณฑ์และความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำในประโยค จึงทำให้เด็กมีปัญหาในการรวบรวมหรือจัดระบบความคิดเพื่อส่งสารออกมาโดยการเขียนไม่ได้

เด็กที่มีปัญหาในการเขียนจะมีพฤติกรรมปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังนี้

- 1) มีปัญหาในการจับดินสอ หรือดินสอสี
- 2) เขียนตัวอักษรผิดทิศทาง กลับซ้าย-ขวา หน้า-หลัง บน-ล่าง
- 3) เว้นระยะตัวอักษรหรือคำไม่ถูกต้อง
- 4) เขียนหนังสือไม่เป็นตัว ลายมืออ่านได้ยาก
- 5) เขียนหนังสือรูปร่างไม่สม่ำเสมอ
- 6) เขียนหนังสือแบบที่ปรากฏในกระจกเงา
- 7) เขียนตัวอักษรหลายแบบปะปนกัน
- 8) จำทักษะพื้นฐานการเขียนไม่ได้

3. ปัญหาทางด้านการสะกดคำ เด็กที่มีปัญหาทางด้านการสะกดคำ มักมีพฤติกรรมปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังนี้

- 3.1 เรียงตัวอักษรในคำผิด
- 3.2 สลับตัวอักษรและคำ
- 3.3 มีปัญหาในการเชื่อมโยงเสียงที่ถูกต้องกับตัวอักษร
- 3.4 สะกดข้ามตัวอักษรหลายตัว
- 3.5 สร้างการสะกดคำแบบใหม่ของตัวเอง

4. ปัญหาทางด้านคณิตศาสตร์ เด็กที่มีปัญหาทางด้านคณิตศาสตร์จะมีปัญหาด้านการกะระยะ การคิดที่เป็นเชิงปริมาณหรือภาษาสัญลักษณ์ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านนี้ต่ำ ซึ่งเด็กที่มีปัญหาด้านคณิตศาสตร์มักจะมีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังนี้

- 4.1 ลืมตำแหน่งบนกระดาษ
- 4.2 ทำงานไม่เสร็จในหนึ่งหน้า ที่กำหนดให้
- 4.3 มีปัญหาในการอ่านเลขหลายหลัก
- 4.4 มีปัญหาในการจำแนกตัวเลขบางตัว เช่น 6-9, 2-5, 17-71
- 4.5 เขียนตัวเลขจากหลังมาหน้า

- 4.6 เขียนตัวเลขจากซ้ายมาขวา
- 4.7 มีปัญหาในการลากเส้นตัวเลข
- 4.8 มีปัญหาในการลอก รูปทรงต่างๆ และลอกโจทย์ปัญหา
- 4.9 ไม่สามารถจำเงื่อนไข กฎ ข้อเท็จจริงทางคณิตศาสตร์
- 4.10 มีปัญหาในการเรียนรู้ข้อเท็จจริงบางเรื่อง
- 4.11 ทำผิดเพราะสะเพร่าบ่อยๆ
- 4.12 ยอมแพ้ง่ายๆ
- 4.13 มีปัญหาในการเชื่อมโยงจำนวนกับสัญลักษณ์
- 4.14 สับสนข้อมูลในแนวตั้งและการเว้นระยะ
- 4.15 ทำโจทย์ปัญหาไม่ได้
- 4.16 ไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์

(เบญจพร ปัญญาฯ. 2545: 4-7; อ้างอิงจาก Allen; & Schwartz. 2001: 125)

ศรียา นิยมธรรม กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ว่า เมื่อจัดกลุ่มลักษณะรวมๆ ของปัญหาทางการเรียนรู้ อาจสังเกตได้ใน 4 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย หรือการรู้คิด (Cognitive) เช่น การคิดและการแก้ปัญหา
2. ด้านภาษา (Language) ได้แก่ การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน
3. ด้านกลไกการเคลื่อนไหว (Motor) เช่น การประสานงานกันของอวัยวะต่างๆ ในร่างกาย
4. ด้านสังคม (Social) เช่น ความสัมพันธ์กับเพื่อนๆ

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ส่วนใหญ่ จะมีปัญหาในด้านพุทธิพิสัยหรือการรู้คิด (Cognitive) ซึ่งเกี่ยวกับการมีปัญหาด้านเฉพาะด้าน เช่น ปัญหาในการอ่าน การคิดคำนวณ หรือในแง่ของวิธีคิด เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้หลายคนจะมีความสับสนยุ่งยากด้านภาษา เด็กมักมีปัญหาในเรื่อง การเขียน หรือการพูด หรือกระบวนการเกี่ยวกับการใช้ภาษา เช่น การฟัง หรือการอ่าน ส่วนปัญหาด้านกลไกการเคลื่อนไหว เป็นลักษณะหนึ่งที่น่าจะแสดงให้เห็นในด้านการวาดภาพ ลายมือ การพิมพ์ การวิ่ง การก้าว กระโดด การกระโดด หรือการทรงตัว ปัญหาสุดท้ายที่เป็นเรื่องใหญ่อีกอย่างหนึ่งของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ก็คือ ด้านสังคม ซึ่งอาจแสดงพฤติกรรมว่ามีความยุ่งยากในการผูกมิตรกับผู้อื่น มีความนับถือตนเองต่ำ

นอกจากนี้ยังกล่าวอีกว่า การสังเกตลักษณะภายนอกที่บอกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หรือไม่นั้นกระทำได้ยากมาก เพราะเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะมีลักษณะบางอย่างที่ไม่อาจสังเกตได้ แต่ก็อาจสังเกตจากพฤติกรรมและปัญหาต่างๆ ดังนี้

1. ความบกพร่องเกี่ยวกับระบบประสาท (Neurological Dysfunction) ทำให้เด็กมีปัญหาในการเรียนรู้ ปัจจุบันได้มีการทดสอบที่เรียกว่า “Neurometrics” มาใช้ในการวินิจฉัยและเยียวยา เช่น การใช้เครื่องวัดคลื่นสมองที่เรียกว่า EEG (Electroencephalogram) ซึ่งพบว่าสมองของเด็กที่ด้อยความสามารถทางการเรียนนั้นมีอยู่หลายบริเวณที่แสดงการปฏิบัติหน้าที่สับสน หรือการสำรวจสมองโดยใช้เอกซเรย์แบบอักษระคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า CAT Scan (Computerized Axial Tomography) และ/หรือ MRI (Magnetic Resonance Imaging) และ/หรือ BERA (Brainstem Electrical Response Audiometry) เครื่องมือเหล่านี้จัดเป็นเครื่องมือวัดทางระบบประสาท (Neurometrics) ซึ่งแสดงให้เห็นความบกพร่องด้านกายภาพของสมองที่ทำให้เกิดความผิดปกติทางพฤติกรรมต่างๆ

2. การเจริญเติบโตไม่คงที่ ไม่แน่นอน
 3. ปัญหาในการรับรู้ มักมีช่วงความสนใจสั้น ทำให้ไม่สามารถเรียนได้ดี เพราะขาดความสนใจ
 4. ปัญหาในการพูด ไม่อาจแสดงความรู้สึกรักคิดออกมาด้วยการพูดได้
 5. ปัญหาในการฟัง คือ ได้ยินเสียงแต่จับใจความไม่ได้
 6. ปัญหาการเขียน (Dysgraphia)
 7. ปัญหาในการอ่าน (Dyslexia)
 8. ปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์ (Dyscalculia)
 9. ปัญหาในการรับรู้ภาษา (Receptive Aphasia)
 10. ปัญหาการเรียนรู้สัญลักษณ์ (Topographic Disorder) อาจสับสนในการใช้สัญลักษณ์ ทำให้เรียนรู้บางเรื่อง เช่น แผนที่ พิมพ์เขียว ไม่ได้
 11. ปัญหาการเรียนรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหว (Disorientation)
 12. ปัญหาการเรียนรู้เรื่องวันเวลา (Dyschronometria)
- (ศรียา นิยมธรรม. 2546: 143-144)

ผดุง อารยะวิญญู กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความบกพร่องทางการพูด
2. มีความบกพร่องทางการสื่อสาร
3. มีปัญหาในการเรียนวิชาทักษะ
4. มีปัญหาในการสร้างแนวความคิดรวบยอด
5. การทดสอบผลการเรียนให้ผลไม่แน่นอน ยากแก่การพยากรณ์
6. มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
7. มีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว

8. มีอารมณ์ไม่คงที่ บางครั้งระเบิดอารมณ์ใส่ผู้อื่น ความผิดหวังเล็ก ๆ น้อย ๆ อาจทำให้เสียอารมณ์อย่างรุนแรงได้

9. โยกตัวหรือผงกศีรษะบ่อยๆ

10. ลักษณะการนอนไม่คงที่ บางครั้งหลับ บางครั้งไม่หลับ ไม่เป็นเวลาที่ไม่แน่นอน

11. มีพัฒนาการทางร่างกายไม่คงที่

12. มีพฤติกรรมไม่คงเส้นคงวา

13. เสียสมาธิง่าย ๆ

14. แสดงพฤติกรรมแปลกๆ

15. มีปัญหาในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยอีกหลายชิ้นที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ดังนี้

1. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ส่วนใหญ่พบในระดับชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75 ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ทั้งหมดที่คัดแยกไว้

2. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เป็นชายมากกว่าหญิง ในอัตราส่วน 3 ต่อ 1

3. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ส่วนมากมีระดับสติปัญญา เฉลี่ยประมาณ 94-98

4. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในชั้นรุนแรงจะตรวจพบในระดับชั้นประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

5. เมื่อเด็กโตขึ้นและเลื่อนชั้นไปเรียนในระดับมัธยมศึกษา ปัญหาทางการเรียนรู้ลดลง

6. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทางภาษา (การฟัง พูด อ่าน เขียน) มีจำนวนมากกว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์

7. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จำนวนมาก เป็นเด็กที่เคยสอบตกและเรียนซ้ำชั้น

8. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ส่วนหนึ่ง (ประมาณร้อยละ 15) มีปัญหาทางพฤติกรรม

9. มีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสามารถที่แท้จริงของเด็ก กล่าวคือ หากมีการวัดระดับสติปัญญา (IQ) ของเด็กแล้วจะพบว่า ระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงหรือสูงกว่าระดับสติปัญญาของเด็กที่มีปัญหาทางสติปัญญา แต่ผลการทดสอบทางด้านวิชาการได้คะแนนต่ำมาก ซึ่งความเป็นจริงแล้วเด็กน่าจะจะได้คะแนนสูงกว่านี้ คะแนนจึงไม่เป็นไปตามความคาดหวังของครู

10. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคนมีปัญหาเกี่ยวกับสมาธิ กล่าวคือ เด็กอาจเสียสมาธิง่าย หันเหความสนใจสู่ภายนอกห้องเรียนเสมอ

11. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคนมีปัญหาในการจัดระเบียบการทำงาน เด็กบางคนจึงทำงานไม่เสร็จตามที่ครูมอบหมาย หรือมาโรงเรียนสายบ่อย เป็นต้น

12. มีปัญหาในการคัดลอกตัวอักษรทางคณิตศาสตร์ หรือรูปทรงอื่นๆ จากตัวอย่างลงสู่สมุดแบบฝึกหัด เด็กเรียงตัวอักษรกลับหลัง (ผดุง อารยะวิญญู, 2542: 3-5)

สรุป เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีปัญหาในด้านการอ่าน การคิดคำนวณ หรือมีความสับสนยุ่งยากด้านภาษา ทำให้เด็กมีปัญหาในเรื่องการอ่าน การเขียน การพูด เด็กที่มีปัญหาดังกล่าวมาแล้วไม่จำเป็นต้องเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เสมอไป แต่ถ้าปัญหานั้นยังรบกวนขีดความสามารถเรียนรู้เรื่องสำคัญๆ ของเด็กในการเรียนหนังสือในชั้นเรียนก็อาจจะเป็นเพราะว่า เด็กเหล่านั้นมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนรู้ที่ควรได้รับการแก้ไขและช่วยเหลือโดยเร่งด่วน

4. สาเหตุของปัญหาทางการเรียนรู้

สาเหตุของความบกพร่องทางการเรียนรู้ สามารถจำแนกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 3 ประเภท คือ การได้รับบาดเจ็บทางสมอง ปัจจัยทางพันธุกรรม และปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การได้รับบาดเจ็บทางสมอง

การแพทย์ในปัจจุบันที่ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนรู้มีความเชื่อว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้เท่าที่ควร เนื่องมาจากการได้รับบาดเจ็บทางสมอง (Brain Damage) ซึ่งการได้รับบาดเจ็บนี้ทำให้ระบบประสาทส่วนกลางไม่สามารถทำงานได้เต็มที่ อย่างไรก็ตาม การได้รับบาดเจ็บอาจไม่รุนแรงนัก (Minimal Brain Dysfunction) สมองและระบบประสาทส่วนกลางยังทำงานได้ดีเป็นส่วนมาก มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่บกพร่องไปบ้าง ทำให้เด็กมีปัญหาในการรับรู้ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของเด็ก การได้รับบาดเจ็บทางสมองอาจเกิดในช่วงระยะก่อนคลอด ระหว่างคลอด และหลังคลอดก็ได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ปัจจัยก่อนคลอด (Prenatal Factors)

ในช่วงระยะเวลาของการตั้งครรภ์ การพัฒนาของสมองเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าสมองหยุดชะงัก การพัฒนาในช่วงแรกๆ ของการตั้งครรภ์ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใดก็ตาม จะส่งผลให้ทารกเสียชีวิตในครรภ์มารดาได้ หรือถ้าอยู่ในครรภ์มารดาได้จนกระทั่งคลอดออกมาก็อาจจะทำให้สมองพิการ ทั้งนี้เนื่องจากโรคของมารดา เช่น โรคเบาหวาน โรคไทรอยด์ชนิดรุนแรง หัด การได้รับรังสีจากการเอกซเรย์ มารดามีอายุมาก มารดามีบุตรมาก มารดามีน้ำหนักตัวมากเกินไป สูบบุหรี่ การได้รับยาที่ส่งผลต่อทารก ซึ่งนักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าสาเหตุดังกล่าวจะแสดงความผิดปกติของการเรียนรู้ได้ในภายหลัง ดังนั้น เพื่อที่จะป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายที่อาจจะเป็นไปได้ต่อทารกในครรภ์ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่มารดาตั้งครรภ์ และบุคคลรอบข้างต้องตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการสูบบุหรี่ การดื่มแอลกอฮอล์ การใช้ยาและสารเสพติดอื่นๆ

จากข้อมูลการวิจัยพบว่า มารดาที่สูบบุหรี่หรือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในระหว่างตั้งครรภ์มีแนวโน้มที่จะมีลูกตัวเล็ก ทารกที่เกิดมาอาจจะมีน้ำหนักน้อยกว่าปกติ ซึ่งก็มีแนวโน้มที่จะเกิดภาวะเสี่ยงต่อปัญหาต่างๆ ขึ้นมากมาย รวมทั้งปัญหาความบกพร่องในการเรียนรู้อีกด้วย นอกจากนี้เด็กที่คลอดก่อนกำหนดมีความเสี่ยงและมีแนวโน้มที่จะมีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้มากกว่าเด็กที่คลอดครบกำหนด

1.2 ปัจจัยระหว่างคลอด (Perinatal Factors)

การได้รับบาดเจ็บทางสมองอาจเกิดขึ้นได้ในระหว่างคลอด ทั้งนี้เนื่องมาจากภาวะการขาดออกซิเจน ระยะเวลาการคลอดที่ยาวนาน หรือการคลอดด้วยความยากลำบาก จากการศึกษาพบว่า ทารกที่รอดชีวิตอันเนื่องมาจากการตกเลือดของมารดาในระหว่างคลอด จะมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์จำนวนร้อยละ 40-50 และเมื่อเด็กเหล่านี้เข้าเรียน พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าปกติ บางคนที่มีปัญหารุนแรงส่งผลต่อปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ เมื่อเทียบกับเด็กในวัยเดียวกัน

1.3 ปัจจัยหลังคลอด (Postnatal Factors)

ภายหลังจากการคลอดแล้วอาจมีเหตุบางอย่างซึ่งส่งผลต่อการได้รับบาดเจ็บทางสมองของทารก ได้แก่ การได้รับความกระทบกระเทือนจากการถูกทุบตี จากอุบัติเหตุ การที่ทารกมีไข้สูง การสูญเสียน้ำของทารก สมองบวมหรือเยื่อหุ้มสมองอักเสบ เป็นต้น จากการศึกษาพบว่า ช่วงเด็กอายุแรกเกิดถึง 6 ขวบ ได้รับบาดเจ็บที่กระทบต่อสมองคิดเป็นร้อยละ 20 ข้อมูลในระดับมัธยมศึกษา พบว่ามีเด็กจำนวนร้อยละ 31 ที่อาจได้รับอันตรายที่บริเวณศีรษะ โดยจำนวนเด็กครึ่งหนึ่งเคยได้รับผลกระทบถึงขั้นหมดสติ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุ 9 ขวบ

2. ปัจจัยทางพันธุกรรม

จากความจริงที่ว่า ปัญหาในการเรียนรู้มักเกิดขึ้นในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นการเชื่อมโยงทางพันธุกรรม ซึ่งความผิดปกติในการเรียนรู้ของพ่อแม่ค่อนข้างมีรูปแบบแตกต่างกัน ด้วยเหตุผลนี้ดูเหมือนจะไม่ใช่ว่าความผิดปกติในการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงถ่ายทอดโดยตรง เป็นไปได้ว่าสิ่งที่ถ่ายทอดคือสมองทำหน้าที่ผิดปกติอย่างไม่ชัดเจนนัก สามารถนำไปสู่ปัญหาในการเรียนรู้ มีการอธิบายอย่างหลากหลายว่าทำไมปัญหาในการเรียนรู้ถึงถ่ายทอดในครอบครัว ปัญหาในการเรียนรู้บางอย่างอาจเกิดจากสิ่งแวดล้อมในครอบครัว เช่น หากพ่อแม่มีความผิดปกติในการใช้ภาษาก็ทำให้พูดคุยกับลูกน้อย หรือใช้ภาษาที่บกพร่อง กรณีนี้ลูกจะขาดแบบแผนที่ดีในด้านพัฒนาการทางภาษาดังนั้น จึงอาจมีปัญหในการเรียนรู้ได้

มีงานวิจัยจำนวนมากที่ระบุตรงกันว่า ปัญหาทางการเรียนรู้บางอย่างสามารถถ่ายทอดทางพันธุกรรม จากการศึกษาเป็นรายกรณีพบว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้บางคนอาจมีพี่น้องที่เกิดจากท้องเดียวกัน มีปัญหาการเรียนรู้เช่นกัน หรืออาจมีพ่อแม่ พี่น้อง หรือญาติใกล้ชิดมีปัญหาทาง

การเรียนรู้เช่นกัน นอกจากนั้นยังพบว่าเด็กฝาแฝดที่เกิดจากไข่ใบเดียวกัน เมื่อพบว่าคนหนึ่งมีปัญหาในการอ่าน ฝาแฝดอีกคนหนึ่งมักมีปัญหาในการอ่านด้วย แต่ไม่พบบ่อยนักสำหรับฝาแฝดที่เกิดจากไข่คนละใบ และจากการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มฝาแฝดแท้ จำนวน 132 คู่ และฝาแฝดไม่แท้เพศเดียวกัน จำนวน 91 คู่ พบว่าปัญหาของความบกพร่องทางด้านการอ่าน และความบกพร่องทางด้านการคิดคำนวณเลขคณิตได้รับอิทธิพลมาจากทั้งพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

3. ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม

สาเหตุทางสภาพแวดล้อมเป็นสาเหตุอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การได้รับบาดเจ็บทางสมองและกรรมพันธุ์ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับเด็กภายหลังการคลอด เมื่อเด็กเติบโตขึ้นมาในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น การที่เด็กมีพัฒนาการทางร่างกายล่าช้าด้วยสาเหตุบางประการ การที่ร่างกายได้รับสารบางประการอันเนื่องจากสภาพมลพิษในสิ่งแวดล้อม การขาดสารอาหารในวัยทารกและในวัยเด็ก การสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพของครู ตลอดจนการขาดโอกาสในการศึกษา เป็นต้น แม้ว่าองค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมเหล่านี้จะไม่ใช่ว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิดความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยตรงก็ตาม แต่องค์ประกอบเหล่านี้อาจทำให้สภาพการเรียนรู้ของเด็กมีความบกพร่องมากขึ้น นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญบางคนเชื่อว่า แนวโน้มของความบกพร่องในการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในครอบครัวนั้น อาจมาจากรากฐานของสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวมีส่วนร่วมด้วย ยกตัวอย่าง เช่น ผู้ปกครองที่มีความบกพร่องทางภาษาด้านการแสดงออก อาจจะพูดคุยกับลูกของตนน้อยกว่าผู้ปกครองที่ไม่มีความบกพร่องทางภาษา หรือภาษาที่เขาใช้ก็อาจจะคลาดเคลื่อนไม่ถูกต้อง ในกรณีเช่นนี้ เด็กก็จะขาดต้นแบบที่ดีในการพัฒนาทางภาษา ทำให้มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมนั่นเอง (Smith. 1999: 93-96; ผดุง อารยะวิญญู. 2544: 7-8; ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์. 2543: 10-11; เบญจพร ปัญญา. 2545: 4-7)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า สาเหตุของปัญหาทางการเรียนรู้ สามารถจำแนกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 3 ประเภท คือ การได้รับบาดเจ็บทางสมอง ปัจจัยทางพันธุกรรม และปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม

5. การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

การคัดแยกนักเรียน (Identification) เป็นขั้นตอนหนึ่งของการจัดการศึกษาพิเศษ เพื่อจัดประเภทนักเรียนเพื่อเข้ารับบริการทางการพิเศษ นักเรียนที่ได้รับการตัดสินว่าเป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะได้รับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร สื่อการสอน ตลอดจนวิธีสอนที่เหมาะสม และสอดคล้องตามความต้องการและปัญหาของนักเรียน และประเมินผลเช่นเดียวกับด้านอื่นๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2548) ได้กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้ในการคัดแยกเด็กไว้อีก 3 แบบ คือ

1. แบบชนิดมาตราประเมินค่า เครื่องมือชนิดนี้จะมีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด และให้ผู้ตอบได้มีโอกาสเลือกตัวเลือกในระดับต่าง ๆ เพียง 1 ตัวเลือก เช่น ไม่พบ พบเพียงเล็กน้อย พบบ่อยครั้ง พบมากที่สุด ในบางครั้งตัวเลือกมี 2 ตัวเลือก เช่น ใช่ และ ไม่ใช่ หรืออาจมีแบบสำรวจรายการ

2. การสัมภาษณ์ เป็นการเก็บข้อมูลที่อาศัยการสนทนาได้ตอบแบบเผชิญหน้ามีประโยชน์ต่อครู นักจิตวิทยา จิตแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญในการซักถามพูดคุยกับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็ก พี่เลี้ยง ครูและคนอื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กในสถานการณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น พฤติกรรมที่บ้าน หรือในสถานการณ์อื่น ๆ นอกโรงเรียน เป็นต้น

3. การสังเกต เป็นการเก็บข้อมูลที่อาศัยการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของเด็กโดยตรงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ทั้งนี้ต้องมีการให้คำจำกัดความของลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตอย่างชัดเจน พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลให้ครบถ้วนว่า สังเกตพฤติกรรมอะไร เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร ใครเป็นผู้สังเกตและจะบันทึกอย่างไร โดยช่วงของการสังเกตไม่ควรจะน้อยกว่า 3 – 5 ครั้ง เพื่อสรุปได้อย่างมั่นใจว่าพฤติกรรมที่ปรากฏเป็นเช่นนั้นจริง

ผดุง อารยะวิญญู (2544: 31-33) กล่าวถึงวิธีคัดแยกนักเรียน มี 2 วิธีใหญ่ๆ คือ การคัดแยกอย่างไม่เป็นทางการ และการคัดแยกอย่างเป็นทางการ

1. การคัดแยกอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Identification)

เป็นการคัดแยกนักเรียนโดยไม่ใช้แบบทดสอบมาตรฐาน ครูอาจใช้วิธีสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างมีระบบ โดยมีผู้สังเกต 2-3 คน ครูลงมติด่วนกันว่านักเรียนที่สังเกต มีปัญหาอะไรบ้าง ข้อมูลที่ได้สามารถใช้ประกอบการตัดสินใจคัดแยกประเภทนักเรียนได้เป็นอย่างดี อีกวิธีหนึ่งที่โรงเรียนหลายแห่งใช้ได้ผลมาแล้ว คือ การบันทึกพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนว่านักเรียนมีปัญหาในการเรียนอย่างไร จึงขอกกล่าวถึงการคัดแยกนักเรียนอย่างไม่เป็นทางการ 2 วิธี พอสังเขปดังนี้

1.1 การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

ครูอาจประเมินผลนักเรียนเพื่อการคัดแยกนักเรียนที่มีปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียนได้โดยการสังเกตพฤติกรรมด้านการเรียนและพฤติกรรมทั่วไป ตามหัวข้อต่อไปนี้ พฤติกรรมด้านการเรียนแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1.1 ด้านภาษาไทย ครูสังเกตว่านักเรียนมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้หรือไม่

1.1.1.1 นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งครูได้หรือไม่ เพียงใด

1.1.1.2 เวล่านักเรียนใช้คำพูดในการติดต่อสื่อสาร ครูฟังคำพูดของนักเรียนแล้วเข้าใจหรือไม่ เพียงใด

1.1.1.3 ลักษณะการพูดของนักเรียน นักเรียนพูดเป็นคำเป็นประโยคที่ชัดเจน ชัดคำหรือไม่ เพียงใด

1.1.1.4 นักเรียนอ่านคำง่าย ๆ ได้หรือไม่

1.1.1.5 ความสามารถในการอ่านของนักเรียน เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนในชั้น ต่ำกว่า หรือสูงกว่าเพื่อนในชั้นหรือไม่

1.1.1.6 นักเรียนอ่านข้ามบรรทัดหรือไม่

1.1.1.7 นักเรียนอ่านข้ามข้อความหรือไม่

1.1.1.8 นักเรียนอ่านสลับตัวอักษรหรือไม่

1.1.1.9 นักเรียนลอกคำศัพท์จากกระดานดำได้หรือไม่

1.1.1.10 นักเรียนเขียนตามคำบอกได้หรือไม่

1.1.1.11 ลายมือของนักเรียน อ่านยากหรือไม่เพียงใด การสะกดคำ อ่านเป็น คำที่ถูกต้องหรือไม่

1.1.1.12 นักเรียนเขียนตัวอักษรกลับหลังหรือไม่

1.1.1.13 นักเรียนเขียนประโยคถูกต้องตามหลักภาษาไทยหรือไม่เพียงใด

1.1.2 ด้านคณิตศาสตร์ ครูสังเกตว่านักเรียนมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1.1.2.1 นักเรียนนับเลขได้หรือไม่

1.1.2.2 นักเรียนเข้าใจความหมายของจำนวนหรือไม่

1.1.2.3 นักเรียนนับจำนวนตามครูได้หรือไม่ เพียงใด เช่น ครูให้นักเรียนพูด ตาม 1 5 2 3 6 9 4 8 1 7 6 3

1.1.2.4 นักเรียนบอกขนาดของสิ่งของได้หรือไม่

1.1.2.5 นักเรียนบอกความแตกต่างของรูปทรงทางเรขาคณิตได้หรือไม่

1.1.2.6 นักเรียนเข้าใจความหมายของเงินตราหรือไม่

1.1.2.7 นักเรียนเข้าใจความหมายมาตราการชั่ง ตวง วัด หรือไม่

1.1.2.8 นักเรียนทำเลขได้หรือไม่ เพียงใด ในการบวก ลบ คูณ หาร

1.1.2.9 นักเรียนทำโจทย์ปัญหาได้หรือไม่ เพียงใด

1.1.3 ด้านพฤติกรรม

1.1.3.1 นักเรียนเสียสมาธิง่ายหรือไม่ เพียงใด

1.1.3.2 นักเรียนมีช่วงความสนใจสั้นหรือไม่ เพียงใด

1.1.3.3 นักเรียนมีใจจดจ่ออยู่กับกิจกรรมได้นานหรือไม่ เพียงใด

1.1.3.4 นักเรียนอยู่นิ่งเฉยได้นานหรือไม่ เพียงใด

- 1.1.3.5 นักเรียนเดินหรือวิ่งได้คล่องแคล่วหรือไม่ เพียงใด
- 1.1.3.6 นักเรียนหยิบจับสิ่งของได้ดีหรือไม่ จับดินสอได้หรือไม่ เพียงใด
- 1.1.3.7 นักเรียนมีความอดทนต่อการรอคอยได้หรือไม่ เพียงใด
- 1.1.3.8 นักเรียนจำสิ่งของได้หรือไม่ เช่น เกมการจำสิ่งของ
- 1.1.3.9 นักเรียนแสดงความสับสนระหว่าง ซ้าย ขวา หรือไม่ เพียงใด
- 1.1.3.10 นักเรียนทำงานเสร็จตามที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ เพียงใด

1.2 การบันทึกพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน

ครูผู้สอนจะเข้าใจปัญหาในการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากครูผู้สอนเป็นคนที่มีความทักษะในการสังเกตว่านักเรียนในชั้นเรียนของตนมีปัญหาในการเรียนอย่างไรบ้าง นักเรียนทำตามคำสั่งของครูได้หรือไม่ หากทำได้ ทำได้มากน้อยเพียงใด หากทำไม่ได้ นักเรียนแสดงพฤติกรรมอย่างไร เป็นต้น

ผู้ที่ทำหน้าที่สังเกตพฤติกรรมในการเรียน อาจเป็นครูประจำชั้น ครูประจำวิชาต่าง ๆ เช่น วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ เป็นต้น ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนในการเรียน ควรรวบรวมมาจากครู 2-3 คน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจน โรงเรียนอาจกำหนดแบบฟอร์มขึ้น เพื่อใช้ในการบันทึกปัญหาในการเรียนของนักเรียน

2. การคัดแยกอย่างเป็นทางการ (Formal Identification)

เป็นการคัดแยกนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นที่เชื่อถือได้ และมีเกณฑ์ปกติสำหรับใช้ในการเปรียบเทียบเพื่อตัดสินใจในการคัดแยกนักเรียน แอลดี มักมีการประเมินนักเรียนใน 2 ลักษณะดังนี้ คือ

2.1 การวัดระดับความสามารถของนักเรียน ความสามารถในที่นี้หมายถึง ความสามารถทางสมอง นั่นคือ ระดับสติปัญญา ผู้วัดสวนใหญ่เป็นนักจิตวิทยา ซึ่งอาจใช้แบบทดสอบต่อไปนี้

- 2.1.1 Stanford
- 2.1.2 WISC
- 2.1.3 WAIS
- 2.1.4 Progressive Matrices
- 2.1.5 Color Progressive Matrices

แบบทดสอบมาตรฐานที่จะนำมาใช้ในการทดสอบระดับสติปัญญา เพื่อตัดสินว่าเป็นนักเรียน LD หรือไม่ ควรใช้แบบทดสอบที่ไม่มีการทดสอบความสามารถด้านภาษา (Nonverbal Test) เพราะนักเรียน LD อาจด้อยความสามารถในการทำข้อสอบที่มีภาษาเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ไม่ได้ระดับสติปัญญาที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด แบบทดสอบที่นิยมใช้ในการคัดแยกนักเรียน LD อาจเป็น color Progressive Matrices เพราะเป็นแบบทดสอบที่ไม่วัดทักษะด้านภาษา

2.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะต้องทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนใน 3 ด้าน เป็นอย่างน้อย นั่นคือ ด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ แล้วนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ (Norms) แบบทดสอบมาตรฐานที่ใช้ในการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีบริการตามสำนักทดสอบและประเมินผลต่างๆ ซึ่งมีชื่อเรียกกันมากมาย แบบทดสอบหนึ่งที่มีคนนำมาใช้มาก คือ Wide Range Achievement Test

เมื่อได้คะแนนจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้วให้นำมาเปรียบเทียบกับระดับสติปัญญาของนักเรียน โดยเทียบตามชั้นหรืออายุ นักวิชาการมีความเชื่อมั่นว่า นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามไปด้วย นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่ำมักจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่ถ้านักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูง แต่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แสดงว่านักเรียนอาจมีปัญหาบางอย่าง โดยทั่วไปนักเรียนแอลดีมักมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าชั้นที่ตนเรียนอยู่ประมาณ 2 ปี เช่น นักเรียนเรียนอยู่ชั้น ป.3 แต่อ่านเขียนหนังสือแบบเรียนชั้น ป.3 ไม่ได้ หรือได้แต่ไม่ดีนัก แต่สามารถอ่านแบบเรียนชั้น ป.1 ซึ่งเป็นชั้นที่ต่ำกว่าชั้น ป.2 จำนวน 2 ปี เป็นต้น แต่ผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย เพื่อไม่ให้เกิดการคัดแยกนักเรียนผิดพลาดได้

ศรียา นิยมธรรม (2546: 144-146) กล่าวถึง การคัดแยกนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ต้องอาศัยการสังเกตอย่างมีระบบในพฤติกรรมการทำงานและผลการเรียนของนักเรียน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาพร้อมกับผลการทดสอบของนักจิตวิทยา หรือผลการทดสอบของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาแล้วแต่กรณี กล่าวคือ

1. ด้านคณิตศาสตร์ การสังเกตพฤติกรรมทั่วไปของปัญหาการเรียนคณิตศาสตร์ เช่น นักเรียนไม่สามารถแยกความแตกต่างของขนาดและรูปทรง จำตัวเลขไม่ได้ ไม่เข้าใจเครื่องหมาย และความหมายของการบวก ลบ คูณ หาร และการคิดคำนวณ ครูอาจประเมินนักเรียนได้โดยการสังเกตพฤติกรรมจากผลงานของนักเรียน เช่น แบบฝึกหัด การบ้าน เพื่อประกอบการวินิจฉัยเกี่ยวกับนิสัยในการทำงานวิเคราะห์ความผิดพลาดในการทำงาน ดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถของสมองหรือไม่เพียงไร

การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ แพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา ประสาทแพทย์ จักษุแพทย์ โสตแพทย์ นักตรวจวัดการได้ยิน เพื่อทดสอบความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา สายตา การได้ยิน การเคลื่อนไหวและอารมณ์

2. ด้านภาษา การสังเกตพฤติกรรมทั่วไปในด้านนี้ ได้แก่ การที่นักเรียนไม่ตั้งใจฟังครู เข้าใจคำศัพท์น้อยมาก จำสิ่งที่ครูพูดให้ฟังไม่ได้ ปฏิบัติตามคำสั่งไม่ได้ เพราะไม่เข้าใจคำสั่ง เล่าเรื่องหรือลำดับเหตุการณ์ไม่ได้ ปัญหาด้านการอ่าน เช่น การอ่านข้ามบรรทัด อ่านไม่ออก อ่านไม่ชัดเจน ไม่เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน นอกจากนี้อาจมีปัญหาด้านการเขียน เช่น เขียนหนังสือไม่เป็นตัว จำตัวอักษรไม่ได้ สะกดคำง่าย ๆ ไม่ได้ เขียนบรรยายภาพไม่ได้ เป็นต้น

การประเมินของครู ได้จากการทดสอบความพร้อมก่อนเข้าเรียน ซึ่งมีเครื่องมือคัดแยกนักเรียนหลายอย่าง เช่น แบบประเมินพัฒนาการแบบแป้นหมุน (Dial-R) และแบบคัดแยกนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เป็นต้น

การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ เช่น นักจิตวิทยาอาจทดสอบกระบวนการทางภาษาโดยใช้แบบทดสอบจิตวิทยาภาษาศาสตร์ เป็นต้น การทำงานของผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะด้านการแพทย์จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องได้คำตอบที่ชัดเจนขึ้นสำหรับการคัดแยกนักเรียน

3. ด้านการรับรู้ การสังเกตพฤติกรรมทั่วไปของการมีปัญหาด้านการรับรู้ ได้แก่ การที่นักเรียนมีความสับสนเรื่องเวลา ขนาด ระยะทาง การเรียงลำดับมากน้อย การเรียงลำดับเหตุการณ์

การสับสนเรื่องซ้าย-ขวา หรือ บน-ล่าง การไม่สามารถบอกความแตกต่างของภาพที่มองเห็น การจำสิ่งที่เห็นไม่ได้ การจำเสียงที่ได้ยินไม่ได้ และแยกเสียงไม่ได้

ครูและผู้เชี่ยวชาญก็จะตรวจสอบและประเมินผลนักเรียนจากการสังเกต การทดสอบเช่นกัน

4. ด้านการเคลื่อนไหว นักเรียนที่มีปัญหาด้านนี้จะสังเกตพฤติกรรมทั่วไปได้จากการที่นักเรียนมักเคลื่อนไหวซ้ำผิดปกติ เดินงุ่มง่าม หกล้มบ่อย กระโดดสองเท้าพร้อมกันไม่ได้ มีปัญหาในการทรงตัวขณะเดิน หยิบจับสิ่งของไม่ค่อยได้ จึงทำของหลุดมือบ่อย ชุ่มซำม หรืออาจเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา อยู่นิ่งเฉยไม่ได้ รับลูกบอลไม่ได้ ตีดกระดุมไม่ได้

การประเมินของครูจากการทดสอบ การสังเกตประกอบการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญทาง การแพทย์ และจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นบุคคลข้างเคียงแพทย์ก็เป็นการประมวลภาพของนักเรียนที่ ทำให้การคัดแยกเป็นไปอย่างถูกต้องแม่นยำขึ้น

5. ด้านอารมณ์และสังคม พฤติกรรมทั่วไปที่สังเกตได้ ได้แก่ การเอาแต่ใจตนเอง ไม่ฟังความคิดเห็นของเพื่อน เพื่อนจึงไม่ชอบ และไม่ยอมให้เข้ากลุ่มด้วย นอกจากนี้นักเรียนจะมีช่วงความสนใจสั้นมาก (ไม่เกิน 1 นาที) ขาดความรับผิดชอบ เลี่ยงงาน มักทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จ จึงส่งงานไม่ตรงเวลา ทั้งยังทำงานประมาท ไม่เป็นระเบียบ หวงของไม่แบ่งปัน และมักแต่งตัวไม่เรียบร้อยเสมอๆ

จากการศึกษาเรื่องการคัดแยกนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ดังที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีจะมีรายละเอียดต่างกันไป ผู้ที่จะทำการคัดแยกเด็กต้องศึกษาวิธีการให้เข้าใจ และเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กมาเป็นเวลานานจึงจะทำการคัดแยกเด็กได้ตรงกับความเป็นจริง

6. การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 19-20) ได้อธิบายว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หลายประเภท ซึ่งเกิดจากปัญหาทางด้านจิตวิทยาหรือเกิดจากความผิดปกติของสมองบางส่วน ดังนั้น การสอนเด็กเหล่านี้จึงต้องใช้วิธีที่หลากหลายโดยพิจารณาจากปัญหาของเด็กแต่ละคน ซึ่งการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีหลักการสอนดังนี้

1. ไม่สอนเด็กโดยการบรรยายเพียงอย่างเดียว ควรให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสหลายๆ ด้าน
2. ใช้คำสั่งที่สั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย และในหนึ่งคำสั่งไม่ควรให้ทำกิจกรรมหลายๆ กิจกรรม คือระดับประถมศึกษา ไม่ควรเกิน 3 กิจกรรมในหนึ่งคำสั่ง และในระดับมัธยมศึกษา ไม่ควรเกิน 5 กิจกรรมในหนึ่งคำสั่ง
3. ใช้คำสั่งที่ซ้ำๆ กัน แต่ควรเปลี่ยนคำหรือจำนวนทุกครั้งแต่มีความหมายเหมือนกัน แล้วให้เด็กทบทวนคำสั่งของครูก่อนลงมือปฏิบัติ เพื่อตรวจสอบว่าเด็กมีความเข้าใจตรงตามที่ครูสั่งหรือไม่
4. การบ้านที่เด็กนำมาส่งครูไม่จำเป็นต้องเขียน แต่อาจพิมพ์ก็ได้ บันทึกเสียงก็ได้ ไม่ควรให้การบ้านเด็กมากเกินไป
5. ให้การเสริมแรงเมื่อเด็กตอบถูกหรือตอบไม่ถูก เมื่อพิจารณาดูแล้วว่าเด็กได้ใช้ความพยายามแล้ว
6. งานที่มอบให้เด็กทำจะต้องกำหนดเวลาให้เหมาะสมไม่ควรมากเกินไป
7. ครูทำใจให้รับสภาพว่าเด็กไม่สามารถทำทุกๆ สิ่งได้ตามที่ครูต้องการ
8. ครูกับเด็กร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้วบันทึกความก้าวหน้าเป็นระยะๆ
9. ถ้าให้เด็กทำงานที่ต้องใช้เวลานาน ควรให้เด็กรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะๆ
10. เปิดโอกาสให้เด็กปกติได้ช่วยเหลือเป็นพี่เลี้ยงแก่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในด้านการเรียน

ผดุง อารยะวิญญู (2542: 121-124) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ นั้นควรมุ่งจัดความบกพร่องของเด็กและมุ่งให้โอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติให้มาก ดังนั้นหลักสูตรในระดับประถมศึกษาจึงเน้นเด็กให้มีพัฒนาการอย่างเต็มที่ เพื่อขจัดความบกพร่อง ควรมีแผนการสอนเฉพาะบุคคล การจัดกลุ่มเด็กเพื่อการสอนอาจจัดเด็กที่มีแผนการสอนเฉพาะบุคคลใกล้เคียงกันไว้ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการสอนและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาพิเศษที่ต้องสอนเป็นรายบุคคล และควรจัดให้เด็กมีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ หลักสูตรสำหรับเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. การพัฒนาการรับรู้และการเคลื่อนไหว จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ตากับมือ การรับรู้ทางสายตา การรับรู้ทางการฟัง ความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย

2. เน้นด้านภาษา เพื่อจัดความบกพร่อง ควรมีขอบข่ายครอบคลุมด้านการพูดการอ่าน การสะกดคำ และการเขียนวิชาพื้นฐาน ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา การงาน พื้นฐานอาชีพ พื้นฐานในด้านนี้จะช่วยเตรียมเด็กให้มีความพร้อมในการฝึกอาชีพ ทักษะทางสังคม เป็นทักษะเบื้องต้นในการฝึกที่จำเป็น เพื่อช่วยให้เด็กมีสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่นและสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้

นอกจากนี้ เบญจพร ปัญญา (2545: 18-21) กล่าวว่า ถ้าครูนำหลักการสอนที่ถูกต้องและเหมาะสมสอนเด็ก จะช่วยให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่และยังได้กล่าวถึงวิธีการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ดังต่อไปนี้

1. สอนจากสิ่งที่ง่ายที่สุด ในระดับที่ต่ำกว่าความสามารถของเด็ก เพื่อให้เด็กรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จในการเรียน มีกำลังใจที่จะเรียนในระดับที่ยากต่อไป
2. สอนจากสิ่งที่คุ้นเคยไปหาสิ่งที่ไม่คุ้นเคย ทำให้เด็กเข้าใจบทเรียนได้ง่ายยิ่งขึ้น
3. ให้โอกาสเด็กได้เลือกเรียนหรือทำกิจกรรมที่สนใจ
4. ให้เด็กมีความสุขในการเรียน
5. ใช้ประสบการณ์ตรง โดยครูเปิดโอกาสให้เด็กได้รู้จากประสบการณ์จริง การให้เด็กมีโอกาสศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จะทำให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น
6. ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง ควรจัดให้สอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้เพราะเด็กแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน ดังนั้นเด็กพิเศษต้องสอนเป็นรายบุคคล หรือสอนกลุ่มเล็ก สอนก่อนเข้าเรียนหรือหลังเลิกเรียนขึ้นกับความพร้อมของเด็กและครูผู้สอน และจำเป็นต้องใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบผสมผสานกัน
7. ใช้แรงเสริมจากครู เด็กต้องการกำลังใจ เช่น คำชม จะช่วยให้เด็กมีความพยายามมากขึ้น
8. กระตุ้นให้เด็กใช้ความคิด เช่น ครูอาจสร้างสถานการณ์สมมติเพื่อให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น ให้การบ้านที่เด็กสามารถหาคำตอบได้หลายๆ คำตอบ และวิธีถามตนเอง โดยครูกระตุ้นให้เด็กตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน
9. ให้เด็กเรียนจากเพื่อน เด็กเก่งช่วยอธิบายบางวิชาให้เพื่อนฟัง หรือเพื่อนช่วยเพื่อน
10. แจ้งผลการเรียนให้เด็กทราบโดยเร็ว เพื่อช่วยเหลือเด็กได้ปรับปรุงแก้ไขและอธิบายเพิ่มเติมในสิ่งที่เด็กไม่เข้าใจ
11. ทบทวนบทเรียนบ่อยๆ โดยให้เด็กสรุปสิ่งที่เรียนมาแล้ว
12. สอนโดยการเน้นย้ำ เชื่อมโยงกับวิชาอื่นๆ เพื่อเน้นย้ำให้เด็กเข้าใจบทเรียนและจำบทเรียนได้แม่นยำ เพราะเด็กที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้จะเรียนรู้ช้า มักได้น้ำลิมหลัง

13. จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน เด็กที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ มักมีสมาธิสั้นร่วมด้วย ดังนั้นควรจัดห้องเรียนให้เป็นระเบียบ และมีเสียงรบกวนจากภายนอกน้อยที่สุดเพื่อไม่ให้วอกแวกง่าย

14. ใช้คำสั่งที่สั้นๆ และเข้าใจง่าย นำไปปฏิบัติได้

15. มองหาจุดเด่น-จุดด้อยของเด็ก ส่งเสริมให้ได้แสดงความสามารถพิเศษ เพื่อเป็นคนเก่งในจุดที่เขามีความถนัด

16. ให้เด็กมีโอกาสแสดงความเป็นผู้นำ เพื่อให้เด็กพัฒนาความเป็นผู้นำ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จึงเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และเน้นการสอนเป็นรายบุคคลตามช่วงเวลาที่เหมาะสมทั้งครูและนักเรียน และสอนตามศักยภาพของเด็กเน้นทักษะวิธีการที่หลากหลาย มุ่งให้เกิดการเรียนรู้จากความเข้าใจจากประสบการณ์ตรง โดยจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้การปรับบทเรียนให้เหมาะสมตามความสามารถของผู้เรียนที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างมีความสุข และมีความรู้สึกประสบความสำเร็จในการเรียน เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสอนที่มุ่งเน้นทักษะให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง การใช้สื่อของจริง และปรับบทเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนโดยใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เน้นการสอนเป็นรายบุคคลและแนะนำผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

การอ่าน

1. ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่จำเป็นในการอ่านเรื่องราวต่างๆ เพราะช่วยให้นักเรียนทราบสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการบอก นอกจากนี้นักเรียนยังสามารถนำทักษะการอ่านจับใจความไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้หรือพัฒนาตนเองให้ทันกับวิทยาการใหม่ๆที่กำลังเจริญขึ้นมากในทุกสาขาวิชา มีผู้เชี่ยวชาญและผู้รู้ด้านการอ่านกล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 88) ได้ให้ความหมายว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง กระบวนการทำความเข้าใจความหมายของคำกลุ่มคำ ประโยค และข้อความสำคัญของเรื่องตลอดจนแนวคิดของเรื่อง

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 45) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความคือการอ่านเข้าใจเนื้อเรื่องจับใจความสำคัญได้ สามารถสรุปได้ ได้ความรู้จากสิ่งที่อ่าน และสามารถตอบคำถามได้ อีกทั้งสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้

ผกาศรี เย็นบุตร (2542: 137) การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่อง เก็บแนวคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน เก็บข้อเท็จจริงหรือความรู้สึก อารมณ์ของผู้เขียน เป็นต้น สาระสำคัญต่างๆ นั้นบางครั้งผู้อ่านก็สามารถจะเห็นได้ชัดเจน เพราะผู้เขียนบอกออกมาตรงๆ แต่บางครั้งผู้อ่านก็ต้องใช้ความสามารถในการอ่านเชิงตีความ หรือการใช้วิจารณ์ญาณ ตลอดจนประสบการณ์ช่วยด้วยจึงจะค้นพบ เพราะผู้เขียนไม่ได้บอกมาตรง ๆ การจับใจความผู้อ่านต้องบอกได้ว่า ประโยคใจความสำคัญ (topic sentence) อยู่ที่ไหน บอกใจความสำคัญ (main idea) ได้ และรู้จักพดลความ (details) ในย่อหน้าได้

พรทิพย์ ศรีสกุลวงษ์ (2544: 51) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเรื่องหรือข้อความแล้วสามารถทำความเข้าใจเนื้อเรื่องได้ บอกสาระสำคัญของเรื่อง และจุดมุ่งหมาย ของเรื่องสามารถย่อเรื่องและตั้งชื่อเรื่อง รวมทั้งแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

นภวรรณ เกตุกำจร (2545: 19) ได้สรุปความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน เพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญตรงไหน และหมายความว่าอย่างไร จึงเห็นว่าการอ่านจับใจความส่วนใหญ่นั้นเป็นเรื่องของการทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

สมิธ (Smith. 1999: 87) กล่าวว่า การอ่านจับใจความจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านได้ เรียนรู้ถึงใจความหลักของสิ่งที่อ่านและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่อ่าน การคาดเดา การทำนายสิ่งที่เกิดล่วงหน้า การตรวจสอบในสิ่งที่อ่าน

คาร์เรลล์ (Carrell. 1997: 87) กล่าวเกี่ยวกับการอ่านจับใจความว่า เป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับประโยคหรือข้อความ และรวมถึงการเข้าใจในด้านการเรียบเรียงข้อความหรือ โครงสร้างของการเขียน

จากความหมายต่างๆ ที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านแล้วเข้าใจความหมาย สามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านและตอบคำถามได้ว่าข้อความนั้นกล่าวถึงเรื่องอะไร ซึ่งระดับของความเข้าใจนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายระดับ ได้แก่ การบอกรายละเอียด การแปลความ การตีความ การสรุปความ และการประเมินค่า

2. ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่งต่อชีวิตของคนเรา เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ทั้งปวง นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 1) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การรู้และวิธีใช้อ่านที่ถูกต้อง จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546: 89) กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านจะมีสิ่งช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษมักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพและชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือน้อยและอ่านช้า โลกปัจจุบันเรียกได้ว่าเป็นโลกของการอ่านเพราะการอ่านแทรกในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง ทั้งนี้เพราะในการสื่อสารซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตมากมายและต้องรู้จักเลือกอ่านจับใจความให้ได้ในเวลารวดเร็วจึงประหยัดเวลา ได้ผลจากการอ่านคุ้มค่า มีบางคนกล่าวว่า อาหารหล่อเลี้ยงร่างกาย การอ่านหล่อเลี้ยงสมองถ้าต้องการให้สมองเจริญเติบโตต้องอ่านมากๆ

กรมวิชาการ (2546: 188) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้ และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้ว ยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2546: 7) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ด้านต่างๆ
2. การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนและพัฒนางาน
3. การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อไป
4. การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิดและฉลาดรอบรู้ เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน เมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้าก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญา เป็นคนฉลาดรอบรู้ได้
5. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เป็นวิธีหนึ่งในการแสวงหาความสุขให้แก่ตนเองที่ง่ายที่สุด และได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด
6. การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทั้งด้านจิตใจและบุคลิกภาพ เพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มาก สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
7. การอ่านเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาระบบการเมือง การปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์ และสังคม
8. การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาระบบสื่อสาร และการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

จากความสำคัญของการอ่านดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนรู้เพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียน ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ในด้านอื่นๆ ต่อไป และสามารถนำไปประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. จุดประสงค์ของการอ่าน

การอ่านของแต่ละคน แต่ละวัย แต่ละอาชีพ ย่อมมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอแนะจุดประสงค์ในการอ่านไว้หลายประการ ดังนี้

เตือนใจ คุรุกระโทก (2543: 18) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือทุกครั้ง ผู้อ่านควรกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน เช่น อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ อ่านเพื่อความสนุกสนาน หรืออ่านเพื่อต้องการอยากรู้

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546: 90-92) ได้กล่าวว่า การอ่านควรมีจุดประสงค์ในการอ่าน เพราะจะทำให้อ่านได้เร็ว และตรงกับความต้องการ จุดประสงค์ในการอ่าน คือ

1. อ่านเพื่อความรู้ คนเราต้องการให้ความรู้ของตนเองขยายขอบเขตออกไปจากที่มีอยู่เดิม ต้องการรู้ในสิ่งที่เป็นปัจจัย เป็นปัญหาไม่เข้าใจต่างๆ การอ่านจำเป็นให้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการแขนงต่างๆ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นนักปราชญ์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเพื่อเข้าใจผู้อื่น เข้าใจตนเองดีขึ้น เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของตน และเพื่อทราบข่าวความเคลื่อนไหวของสังคมที่ตนอยู่

2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด การอ่านวัสดุสิ่งพิมพ์ที่แสดงทรรศนะ บทความ บทวิจารณ์ วิจัยต่างๆ จะช่วยให้ทรรศนะของการอ่านกว้างขวางขึ้น การอ่านในลักษณะนี้เป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญ การจัดลำดับแนวความคิดของผู้เขียนเป็นการปลูกฝังนิสัย การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอีกด้วย

3. อ่านเพื่อความบันเทิง สภาวะแวดล้อมมีอิทธิพลต่อจิตใจ อารมณ์ และร่างกายของมนุษย์เป็นอันมาก บางครั้งก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย การอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระไม่เป็นวิชาการนัก เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น นิยายสารบันเทิงอื่นๆ จะช่วยให้เกิดความบันเทิงควบคู่กับความรู้ ความคิดได้อย่างมีความสุข ได้หัวเราะ ได้สนุก เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ตึงเครียด นับได้ว่าการอ่านความบันเทิงเป็นการพักผ่อนอย่างหนึ่ง

4. การอ่านเพื่อสนองความต้องการของอื่นๆ มนุษย์เรามีความต้องการตามธรรมชาติ คือ ต้องการความมั่นคงในชีวิต ต้องการการยอมรับเข้ากับกลุ่มเพื่อนฝูง การมีหน้ามีตา ได้รับความนับถือในสังคม ต้องการความสำเร็จในชีวิต ซึ่งในชีวิตจริงทุกคนจะสมปรารถนาไม่ทุกประการ การอ่านจะช่วยชดเชยให้ได้ การอาศัยหนังสือเพื่อวัตถุประสงค์เป็นประโยชน์ดีกว่าไปหาวิธีการชดเชยวิธีอื่น ผู้อ่านมักใช้หนังสือเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาของตน เพื่อสร้างบุคลิกภาพ ขยายขอบเขตของความสนใจในสิ่งใหม่ หางานอดิเรกใหม่ เตรียมตัวหาเหตุผลสนับสนุนแนวคิดหรือข้อเสนอแนะของตนหรือหาข้อโต้แย้งที่มีเหตุผลที่มีน้ำหนัก เพื่อแสดงความคิดเห็น คัดค้าน อย่างมีเหตุผล บางครั้งก็อยากรู้เรื่องใหม่ แนวทางใหม่ เพื่อเข้าใจตนเอง และปรับตัวให้เข้ากับวิธีการดำรงชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 42-43) ได้กำหนดจุดประสงค์การอ่านตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน
สาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ไว้ดังนี้

1. การอ่านคำใหม่และคำยากที่มีอักษรนำ อักษรควบตัวการันต์ และการผันวรรณยุกต์
2. การอ่านอักษรย่อ เครื่องหมายวรรคตอน
3. การอ่านและเข้าใจความหมายของคำ ประโยคและข้อความ การอ่านคล่องและการอ่าน
เร็ว

4. การอ่านสำนวน โวหาร การบรรยาย พรรณนา และการเปรียบเทียบ โดยเข้าใจ

ความหมาย

5. การใช้บริบทช่วยความเข้าใจถ้อยคำ สำนวน และเนื้อเรื่องที่อ่าน
6. การอ่านหนังสือจากมุมหนังสือ ห้องสมุด และแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ
7. การอ่านในใจ การจับใจความของเรื่องที่อ่านโดยหาคำสำคัญ ใช้คำถาม ใช้แผนภาพ

โครงเรื่องหรือแผนภาพความคิด

8. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์ความ สรุปความ
9. การใช้ความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้คิดแก้ปัญหา ตัดสินใจ คาดการณ์ และ
พัฒนาตน

10. การอ่านและตรวจความรู้และค้นคว้าเพิ่มเติม
11. การอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรองได้คล่องและถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์
และการอ่านทำนองเสนาะ

12. การท่องจำ การอธิบายความหมาย และคุณค่าของบทอาขยาน บทร้อยแก้ว และบท
ร้อยกรองที่ไพเราะ มีความงดงามทางภาษา มีคุณค่าทางความคิด และการนำไปใช้อ้างอิง

13. การเลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศ ทั้งสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตรงตาม
จุดประสงค์

14. สุขลักษณะในการอ่านหนังสือ มารยาทการอ่าน การปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการ
แนะนำหนังสือ

จากจุดประสงค์ในการสอนอ่านตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยเฉพาะ
ในระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) มุ่งหวังให้นักเรียนได้อ่านคำใหม่และคำยาก ที่มีอักษรนำ
อักษรควบ ตัวการันต์ และการผันวรรณยุกต์ อ่านและเข้าใจความหมายของคำ ประโยค ข้อความ
การอ่านคล่องและอ่านเร็ว แต่สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จะมีความสามารถในการเรียนรู้ด้าน
การอ่านช้ากว่าปกติประมาณ 2 ปี เมื่อเทียบกับเด็กปกติที่เรียนอยู่ในระดับเดียวกัน

เกรลเล็ท (Grellet. 1994: 4) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านดังนี้

1. การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน
2. การอ่านเพื่อหาความรู้จากข้อมูลต่างๆ

จากจุดประสงค์ของการอ่านสรุปได้ว่า การอ่านของแต่ละคนมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อได้รับความยอมรับในสังคม เพื่อความบันเทิง เพื่อสนองความต้องการของตนเอง เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเพื่อให้มีความรู้ ทันท่วงทีเหตุการณ์และการดำรงชีวิตประจำวัน

4. ความสามารถในการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความนั้นต้องอาศัยทักษะพื้นฐานหลายประการ เกี่ยวกับเรื่องนี้ได้มีผู้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

มิลเลอร์ (Miller. 1990: 1) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งสรุปได้ 4 ประการ ดังนี้

1. ความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง (Literal or Factual Comprehension) ผู้อ่านสามารถบอกใจความสำคัญ รายละเอียดที่สำคัญและไม่สำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์และปฏิบัติตามคำแนะนำได้

2. ความสามารถตีความหรือสรุปลงความเห็น (Interpretation or Inferential Comprehension) สามารถตอบคำถามโดยใช้การตีความ อ้างอิงหรือสรุปความ เข้าใจอารมณ์และจุดประสงค์ของผู้เขียน ย่อความจากสิ่งที่อ่าน เข้าใจความที่เป็นเหตุเป็นผล สรุปใจความสำคัญได้

3. ความสามารถอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Reading) เป็นความสามารถประเมินหรือตัดสินสิ่งที่อ่านด้วยเกณฑ์ที่ผู้อ่านกำหนดขึ้น ได้แก่ ความสามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็น ประเมินสิ่งที่อ่าน เปรียบเทียบสิ่งที่อ่าน แปลความภาษาบอกถึงความโน้มเอียงของผู้เขียนได้

4. ความสามารถอ่านอย่างสร้างสรรค์หรือการนำไปใช้ (Creative Reading) เป็นความสามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน

คาร์ และคณะ (Carr; Others. 1983: 1-2) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ คือ การตีความหมายจากเรื่องที่อ่านและปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านจะใช้ความรู้เดิมในการตีความ (Interpretation) และตัดสินข้อความนั้นอย่างมีเหตุมีผล และผู้อ่านใช้ความรู้เดิมในการตัดสินใจเลือกสิ่งที่ผู้อ่านคิดว่าจำเป็นจะต้องเข้าใจ และเลือกความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกัน

ฟลัด (Flood. 1986: 735) กล่าวว่า การอ่านจะเกิดความเข้าใจได้เมื่อผู้อ่านนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่แล้วมาสัมพันธ์กับข้อเขียนที่อ่าน และได้เน้นอีกว่าความเข้าใจในการอ่านเนื้อหา (Text) นั้น จำเป็นที่ผู้อ่านจะต้องเตรียมโครงสร้างข้อเขียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วย

โลโน (Lono. 1987: 67) ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านจับใจความว่าเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการอ่าน ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้อ่านมีความสามารถในการรับรู้ข้อเท็จจริง รู้ใจความสำคัญของเรื่อง สามารถตีความหรือประเมินความคิดจากเรื่องที่อ่านได้

จากคำกล่าวของนักการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความเริ่มตั้งแต่การอ่านตามตัวอักษรหรือตามข้อเท็จจริง โดยอาศัยการแปลความ การตีความสรุปลงความเห็น ประเมินหรือตัดสินสิ่งที่อ่าน ขยายความหมายและนัยของเรื่องให้ไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงได้

ระดับการคิดกับทักษะการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นกระบวนการที่บุคคลสร้างความหมายต่อข้อความในเรื่องที่อ่านเป็นกระบวนการคิดที่ซับซ้อน ขณะที่อ่านสมองจะทำงานโดยการนำประสบการณ์และความรู้เดิมผสมผสานกับข้อมูลในเรื่อง เพื่อสร้างความหมาย อันส่งผลต่อการจับใจความของเรื่องที่อ่านนอกจากกระบวนการคิดแล้ว ยังรวมถึงว่าบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างไรมีการเก็บสะสมข้อมูลจากความรู้ตามสัญชาตญาณหรือตามความเป็นจริง รวมทั้งความรู้สึกที่มีในชีวิตประจำวัน

รัตเดลล์ (Ruddell. 2002: 109) ได้เสนอลำดับขั้นการคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการอ่านจับใจความ และลักษณะคำถามที่ใช้ถามเพื่อให้เกิดกระบวนการในการคิดดังนี้

1. ระดับข้อเท็จจริง (Factual level) การคิดระดับนี้ ประกอบด้วย การจำและการระลึกข้อมูลจากเรื่องที่อ่านในเรื่องโดยตรง และไม่ต้องการกระบวนการคิดขั้นสูง คำถามที่ถามจะเป็นการให้บอกเรื่องราวรายละเอียดของเรื่อง (Identifying details)

2. ระดับการแปลความ (Interpretive level) การคิดระดับนี้ ประกอบด้วย การลงความเห็น (Inference) การจัดกระทำกับข้อมูลที่อ่าน เรื่องที่อ่านจะมีข้อมูลที่บอกเป็นนัยกระบวนการนี้อาจถือได้ว่าเป็นการอ่านเรื่องราวมากกว่าที่มีให้

3. ระดับการประยุกต์ (Applicative level) การคิดระดับนี้ ประกอบด้วย การผสมผสานข้อมูลจากเรื่องที่อ่านกับความรู้และประสบการณ์เดิมที่บุคคลมีอยู่ เพื่อพัฒนาความหมายจากการอ่านให้เป็นของตนเอง โดยจำเป็นต้องอาศัยการอ่านที่ไกลไปจากข้อความในเรื่อง (Reading beyond the lines)

4. ระดับการประมวลเรื่องราว (Transactive level) การคิดระดับนี้ เป็นระดับการคิดที่ก่อให้เกิดการใช้ข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน ความรู้และประสบการณ์เดิมของบุคคล และการให้คุณค่าเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจะได้รับการกระตุ้นเพื่อให้บอกลักษณะของสิ่งที่มีในเรื่องที่อ่าน การคิดระดับนี้ถือได้ว่าเป็นการอ่านที่สอดคล้องไปกับตัวละครของเรื่อง การที่จะเข้าถึงการคิดระดับนี้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านแปลงเรื่องราวที่อ่านเป็นวิถีทางของตนเอง ซึ่งเป็นการตอบสนองจากภายในต่อเรื่องที่อ่านคำถามที่ใช้ถามจะเป็นการให้คุณค่าเรื่องที่อ่าน (Valuing) ในการอ่านจับใจความ ผู้อ่านนอกจากจะใช้ความคิดในระดับต่างๆ ดังกล่าวแล้วยังต้องมีการผสมผสานความคิดเข้ากับทักษะการจับใจความที่เฉพาะเจาะจง ดังนี้

1. การบอกรายละเอียด (Identifying detail) ทักษะนี้ผู้อ่านจะต้องระลึกข้อมูลเฉพาะจากเรื่องที่อ่านให้ได้ ประกอบด้วย การจำหรือการอ่านแบบกวาดสายตา (Visual scanning) เพื่อหาข้อมูลในการตอบคำถาม คำถามและคำสั่งส่วนมากจะทำให้เกิดการคิดระดับข้อเท็จจริง มากกว่าคำถามที่ให้เกิดความเข้าใจในเรื่องและใช้การคิดในระดับสูง

2. การลำดับเหตุการณ์ (Sequence of events) ทักษะนี้เกี่ยวข้องกับการเรียงลำดับแนวคิด หรือเรื่องราวที่เกิดในเรื่อง ทักษะนี้จะต้องใช้การคิดในระดับข้อเท็จจริง และระดับแปลความเพื่อสรุปเรื่องราว

3. การบอกถึงเหตุและผล (Cause and effect) ทักษะนี้ต้องมีการอธิบายถึงสาเหตุของเหตุการณ์ในเรื่องและผลที่ตามมา ถ้าข้อมูลของสาเหตุที่ปรากฏโดยตรงในเรื่อง การคิดในระดับข้อเท็จจริงจะถูกนำมาใช้ในการระลึกข้อมูล เพื่อตอบคำถาม ถ้าถามด้วยคำว่า อะไร ทำไม และอย่างไร จะต้องใช้การคิดในระดับสูงทุกระดับ

4. การจับใจความสำคัญ (Main idea) ทักษะนี้จะเน้นที่แนวคิดของเรื่อง และต้องการการสังเคราะห์และแปลความจากข้อมูลในเรื่อง อาจจะใช้การคิดทุกระดับ ถ้าคำถามมีพื้นฐานใจความสำคัญในประโยคของเรื่อง ผู้เรียนอาจจะระลึกความรู้อย่างง่ายในการตอบสนองโดยใช้การคิดระดับข้อเท็จจริง ถ้าเป็นการคิดขั้นแปลความ จะต้องการคำถามที่ให้ผู้เรียนผสมผสานระหว่างเนื้อหาในเรื่องและสังเคราะห์เนื้อหาที่สัมพันธ์กับความคิดหลักของเรื่อง โดยส่วนมากคำถามเพื่อให้ จับใจความสำคัญ จะพัฒนาการคิดระดับการแปลความ การประยุกต์ และการประมวลเรื่องราว

5. การทำนายผล (Predicting outcomes) การทำนายผล ต้องการการคิดที่ผสมผสานระหว่างรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน ลักษณะเฉพาะของตัวละคร นัยของโครงเรื่อง เพื่อพัฒนาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นทันทีทันใด หรือเหตุการณ์ต่อไป ทักษะการจับใจความนี้สามารถพัฒนา การคิดระดับการแปลความ การประยุกต์และการประเมินเรื่องราว

6. การให้คุณค่า (Valuing) ประกอบด้วยการใช้เจตคติของบุคคลกับการให้คุณค่าในการแปลความ แรงจูงใจ หรือลักษณะของตัวละคร หรือแม้กระทั่งแรงจูงใจของผู้เขียน ทักษะนี้ผู้อ่านต้องใช้ทักษะการจับใจความอื่นๆ ตั้งแต่ทักษะการบอกรายละเอียดจนถึงการทำนายผลคำถาม แบบการให้คุณค่านี้สามารถนำมาใช้พัฒนาการคิดระดับการแปลความ การประยุกต์ และการประมวลเรื่องราว

7. การแก้ปัญหา (Problem solving) ทักษะนี้ประกอบด้วย การจัดกระทำและแปลงข้อมูลเป็นทักษะที่ซับซ้อนและต้องนำทักษะการจับใจความอื่นๆ มาใช้ ตั้งแต่ทักษะการบอกรายละเอียด ทักษะการเรียงลำดับแนวคิด การให้คุณค่า และทำนายผล ทักษะการแก้ปัญหานี้ผู้เรียนจะต้องบอกถึงปัญหาที่แท้จริง มีข้อมูลที่จำเป็นสำหรับตั้งสมมุติฐาน ทดสอบสมมุติฐานและค้นหาวิธีแก้ปัญหา แล้วนำมาอธิบายและหาข้อสรุป ทักษะการจับใจความนี้สามารถสร้างการคิดระดับการแปลความ การประยุกต์ และการประมวลเรื่องราวได้

การอ่านจับใจความดังที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า เป็นการทำความเข้าใจในการอ่านเรื่องซึ่งผู้อ่านต้องใช้กระบวนการคิดที่ซับซ้อน เพื่อระลึกข้อมูลที่บอกในเรื่องโดยตรง ทำความเข้าใจกับความรู้ที่บอกเป็นนัยในเรื่อง นำความรู้และประสบการณ์เดิมผสมผสานกับข้อมูลในเรื่องที่อ่านและให้คุณค่าเรื่องที่อ่าน ในการอ่านจับใจความนอกจากผู้อ่านจะใช้การคิดในระดับต่างๆ แล้ว ผู้อ่านยังต้องผสมผสานการคิดเข้ากับทักษะการจับใจความ เพื่อพัฒนาความเข้าใจที่เป็นของตนเอง

5. ทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่าน

การศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่านมีความสำคัญในด้านที่จะนำไปวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติการอ่านของคนเรา แลปปี้ และฟรัด (Lapp; & Flood. 1983: 162) ได้รวบรวมแนวความคิดเกี่ยวกับการสอนอ่านจากนักจิตวิทยาหลายท่าน พอจะสรุปเป็นทฤษฎีการสอนอ่านได้ 3 ทศนะ ดังนี้

1. **ทศนะที่ยึดเนื้อหาเป็นหลัก (Text-Based)** ถือว่าเนื้อเรื่องเป็นจุดเริ่มต้นในการอ่าน การถอดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการอ่าน การอ่านเป็นการวิเคราะห์หน่วยย่อยๆ ของหน่วยใหญ่ ดังนั้นการอ่านจึงต้องวิเคราะห์สระและพยัญชนะแต่ละตัว แล้วนำมารวมเป็นคำๆ หนึ่ง แล้ววิเคราะห์คำในประโยคว่ามีความหมายอย่างไร ทศนะนี้มีลักษณะตรงกับทศนะของกระบวนการล่างขึ้นบน (A Bottom-Up Process View Reading)

2. **ทศนะที่ยึดผู้เรียนเป็นหลัก (Knowledge-Base) หรือโลกทัศน์ (Schema View)** ถือว่าผู้อ่านเป็นแหล่งที่มาของความหมายที่ได้จากการอ่าน เพราะผู้อ่านเป็นผู้มีประสบการณ์ โลกทัศน์ ความรู้ ความเชื่อต่างๆ โดยนำสิ่งเหล่านี้มาช่วยในการแปลความหมายในกระบวนการอ่านนั้นๆ ทศนะนี้มีลักษณะตรงกับทศนะกระบวนการบนลงล่าง (A Top-Down View of Reading)

3. **ทศนะที่ยึดเนื้อหาและผู้เรียนร่วมกัน** ซึ่งถือว่าการตอบสนองตัวอักษร ลำดับเหตุการณ์ และโครงสร้างประโยคต้องนำมาใช้พร้อมกับความเข้าใจในกลุ่มคำ ซึ่งผู้อ่านต้องนำความรู้ทางภาษาไปสู่การแปลความหมายจากเนื้อเรื่อง ทศนะนี้เรียกว่า ทศนะกระบวนการปฏิสัมพันธ์ในการอ่าน (The Interactive Process View of Reading)

ครูผู้สอนควรศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนอ่านว่าควรยึดถือตามทศนะใด หรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับเด็ก และเนื้อหาอย่างไร เพื่อให้การจัดกิจกรรมการสอนอ่านได้เหมาะสมกับธรรมชาติในการอ่านของเด็ก

6. ปัญหาในการสอนอ่านและปัญหาการอ่าน

ศรีวิไล พลมณี (2548: 143) ได้กล่าวถึงปัญหาในการสอนอ่านไว้ดังนี้

ปัญหาในการสอนอ่านจึงประกอบด้วยหลายๆ เรื่อง คือ

1. ทำอย่างไรเราถึงจะรู้จักนักเรียนในลักษณะที่ค่อนข้างจะเป็นปัญหารายบุคคลหรือกลุ่มเล็กๆ ที่จัดตามพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอ่าน

2. ทำอย่างไรจึงจะเลือกหรือจัดให้มีวัสดุการอ่านที่สนองตอบผู้เรียนทั้งในด้านความสนใจของผู้เรียน การมีส่วนร่วมแสดงขบวนการอ่านการเขียนเพื่อเป็นบทเรียนเชิงปฏิบัติแก่ผู้อ่านและการขยายโลกทัศน์หรือให้คุณค่าต่อชีวิตของผู้อ่าน ที่กล่าวมานั้นมีหนังสือที่เราต้องการอยู่ 3 ลักษณะ คือ

2.1 หนังสือที่นักเรียนชอบและสอดคล้องกับพื้นฐานของตน

2.2 หนังสือที่มีการเขียนดีมีขบวนการปฏิสัมพันธ์สูง เป็นแบบอย่างและช่วยพัฒนาการเขียนการอ่านหรือทักษะทางภาษาของผู้เรียน

2.3 หนังสือที่มีสาระประโยชน์ดี ช่วยพัฒนาผู้อ่านในด้านต่างๆ ส่งเสริมพื้นฐานการอ่านในขั้นต่อไป

หนังสือที่ดีมากอาจมีทั้ง 3 ลักษณะ แต่ส่วนมากแล้วจะมีไม่ครบทั้ง 3 ลักษณะนี้ ครูจึงควรเลือกหนังสือเป็นหรือสามารถผลิตขึ้นมาใช้ และแนะนำให้นักเรียนสามารถเลือกหรือฝึกเขียนได้เองเท่าที่จะเป็นไปได้

3. ทำอย่างไรจะช่วยให้นักเรียนรู้วิธีอ่าน และมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อขบวนการอ่านซึ่งเป็นเรื่องของทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป การฝึกที่อาศัยแต่ปริมาณและเวลาอย่างสม่ำเสมอไม่อาจเร่งอัตราพัฒนาการแก่ผู้เรียนได้เท่าที่ควร บางทีก็อาจจะประสพภาวะชะงักงันหรือตกต่ำลงของทักษะก็ได้

4. ทำอย่างไรจะส่งเสริมพื้นฐานการอ่านของผู้เรียนที่มีอยู่ต่างๆ กันนั้น ให้พัฒนาไปตามเอกกัตภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อนี้ผู้สอนมักถือว่าผู้เรียนมีอยู่เท่าใดก็ใช้เท่านั้นหรือไม่เอามาใช้ด้วยซ้ำ แต่ถ้าจะพัฒนาการอ่าน เราจะต้องพัฒนาพื้นฐานการอ่านพื้นฐานของเขาด้วยเพราะพื้นฐานเหล่านั้นไม่ว่าจะเป็นความรู้ ประสบการณ์หรือโลกทัศน์ก็ดี ต่างเป็นปัจจัยสำคัญของการแสวงหาความหมายให้มีความหมายต่อตัวผู้เรียนอย่างจริงจัง

สอองค์ ดำเนินสวัสดิ์ (2549: 75) ได้กล่าวถึงปัญหาด้านการอ่านไว้ดังนี้

1. ปัญหาจากเด็ก

1.1 เด็กไม่รักการอ่าน เพราะเด็กไม่ได้รับการปลูกฝังให้รักการอ่านถูกขัดขวาง การอ่านหนังสือที่ชอบทำให้เด็กเบื่อที่จะอ่าน

1.2 เด็กขาดความพร้อมทั้งทางร่างกาย คือ ขาดความเจ็บแหลมทางสายตา วุฒิภาวะทางอารมณ์ และสังคมไม่พร้อม ขาดความสามารถในการอ่าน

2. ปัญหาจากครอบครัวผู้ปกครองที่ไม่เห็นคุณค่าของการอ่านไม่มีการฝึกให้เด็กรักการอ่าน จะทำให้เด็กไม่รักการอ่าน

3. ปัญหาจากสิ่งแวดล้อมสังคมที่ขาดหนังสือ ไม่มีร้านหนังสือในชุมชน ไม่มีห้องสมุด ไม่มีหนังสือดีๆ ในตลาดหนังสือ ทำให้เด็กไม่รู้จักหนังสือ ยิ่งสังคมปัจจุบันมีแหล่งบันเทิงเรีงมย์มาก เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งเหล่านี้จะกีดกันเด็กออกไปจากการอ่าน

4. ปัญหาจากการเรียนการสอน โรงเรียนที่มีห้องสมุดไม่ดี บรรณารักษ์ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผู้บริหารไม่สนับสนุนงานห้องสมุด รวมทั้งวิธีการสอนของครูที่มุ่งการอ่านแบบเรียนเพียงอย่างเดียว และระบบการสอนที่มุ่งให้นักเรียนเกิดความเป็นปฏิปักษ์กับหนังสือ

เมื่อทราบปัญหาการอ่านของนักเรียนแล้ว ครูซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสอนการอ่าน จึงควรคิดค้นวิธีที่จะส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน ซึ่งการนำกิจกรรมมาช่วยสอนจะเป็นเครื่องมือ นำไปสู่ความสำเร็จทั้งครูและศิษย์

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 9) กล่าวถึงปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการอ่านในปัจจุบันการสอนอ่านมักไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพราะมีปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องหลายประการ คือ

1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวครู ครูไม่เข้าใจวิธีการสอนอ่านอย่างแท้จริง ส่วนมากจะกำหนดวัตถุประสงค์ให้นักเรียนอ่านเรื่องโดยไม่มีวัตถุประสงค์อื่น ซึ่งถ้าครูผู้สอนให้นักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านในลักษณะต่างๆ ตามความสามารถ นักเรียนก็จะนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการอ่าน ครูภาษาไทยมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอนอ่านไม่เพียงพอ เช่น จิตวิทยาการอ่าน การวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่าน วิธีสอนอ่านตามจุดมุ่งหมายเฉพาะสิ่งเหล่านี้ควรมีการสอดแทรกความรู้ในหลักสูตรระดับปริญญาทางการศึกษา เพื่อจะนำความรู้มาพัฒนาตนเองและนักเรียนด้วย

2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน มาจากสังคมที่มีลักษณะแตกต่างกันและมีระดับความสามารถในการอ่านแตกต่างกันด้วย บางคนอาจมีปัญหาทางครอบครัวไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา ในทางตรงกันข้าม ก็มีนักเรียนอีกจำนวนหนึ่งที่บิดามารดาและผู้ปกครองเอาใจใส่ดี เมื่อมาอยู่ห้องเรียนเดียวกัน ระดับความสามารถในการอ่านและประสบการณ์ทางภาษาจึงย่อมแตกต่างกัน ทำให้ครูต้องพยายามจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะและความสามารถของแต่ละคน สภาพแวดล้อมทางครอบครัวมิใช่จะเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนเท่านั้น บางคนยังมีปัญหาทางด้านสุขภาพ ร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีผลทำให้การอ่านไม่พัฒนาตามระดับชั้นเรียนและอายุของนักเรียน

การอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยคและข้อความ ดังนั้นในการสอนอ่าน จึงจำเป็นที่ครูจะต้องให้นักเรียนเข้าใจและรับรู้ความหมายของคำก่อน เพื่อจะนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่านเรื่องราวต่างๆ ได้ การอ่านที่ดีจะต้องให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายว่า ต้องการอ่านเพื่ออะไร และครูจะต้องมีเป้าหมายในการสอนว่าต้องการให้นักเรียนเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการอ่านทางด้านใดบ้าง ซึ่งจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก นอกจากนั้นการอ่านของนักเรียน จะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางบ้านและทางโรงเรียนที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านแล้ว ครั้งหนึ่ง เมื่อบวกกับสภาพความพร้อมทางด้านร่างกายและสติปัญญาแล้วนักเรียนก็จะมีสัมฤทธิ์ผล ในการอ่านตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

จากปัญหาในการสอนอ่าน พอจะสรุปปัญหาได้ว่าน่าจะมาจากตัวครูและเด็ก เช่น

1. ครูต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลว่าเขามีปัญหาในด้านใดบ้าง
2. ครูต้องจัดหาวัสดุหรือสื่อมาสนองความสนใจของเด็ก
3. ครูต้องสอนวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน
4. ครูต้องพัฒนาพื้นฐานด้านการอ่านของเด็กเป็นลำดับขั้นๆ ก่อนแล้วจึงพัฒนาการอ่าน ขั้นสูงในลำดับต่อไป

และประเด็นปัญหาการอ่านของเด็ก พอจะสรุปได้ว่า เป็น 4 ประเด็นหลัก คือ

1. ด้านตัวเด็ก เช่น เด็กไม่รักการอ่าน และไม่พร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และสติปัญญา
2. ด้านครอบครัว ครอบครัวไม่เห็นคุณค่า ไม่มีเวลาฝึกเด็ก
3. ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่มีห้องสมุด ไม่มีร้านหนังสือ ไม่มีหนังสือดีๆ ในท้องตลาด
4. ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนไม่มีห้องสมุด โรงเรียนไม่ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ครูผู้สอนมุ่งแต่การสอนแต่ในบทเรียนเพียงอย่างเดียว บทบาทสำคัญอยู่ที่ตัวครูต้องให้ความสำคัญในด้านการสอนอ่านโดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ครูต้องจัดกิจกรรม การเรียน การสอนที่หลากหลายและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคำกับภาพเพื่อให้เด็กประเภทนี้อ่านได้

จากข้อความดังกล่าว สรุปได้ว่าปัญหาการอ่านที่สำคัญประการแรกจะอยู่ที่ตัวครูผู้สอน โดยเฉพาะการอ่านออกเสียง ซึ่งครูควรอ่านให้ถูกต้อง ออกเสียงคำควบกล้ำที่ ร ล ว ควบกล้ำ และ ออกเสียง ร ล ให้ถูกต้องอีกเช่นกัน ซึ่งจะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก อีกทั้งถ้าครูสามารถจัดหาหรือผลิต สื่อการสอนที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านมาใช้สอนเด็กก็จะทำให้เด็กพัฒนาการอ่านได้ดีขึ้น ถึงแม้ว่า ปัญหาบางประการจะอยู่ที่ตัวเด็ก ด้านร่างกาย ระดับสติปัญญา ความเอาใจใส่จากบิดามารดา ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของเด็กก็ตาม

ความสนใจ

1. ความหมายของความสนใจ

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาต่างๆ นอกจากจะมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียนแล้วยังควรปลูกฝังให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์ (2541: 242) ได้ให้ความหมายที่แตกต่างไปว่า ความสนใจจะมีลักษณะใกล้เคียงกับทัศนคติมาก กล่าวกันว่า ความสนใจเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ คือ เป็น ความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งหมายถึง ทัศนคติทางบวกหรือทัศนคติที่ดีนั่นเอง

เสียง ชูสกุล (2543: 26) กล่าวว่า ความสนใจ คือ ความอยากรู้ อยากเห็น อยากแสวงหา และเข้าร่วมกิจกรรมหนึ่ง ความรู้สึกชอบ สภาพจิตใจของบุคคลผูกพัน จดจ่อต่อสิ่งนั้น มีความสนุกสนาน เพลิดเพลินใจในการทำ และซาบซึ้งในคุณค่าของสิ่งนั้น ๆ

วนิดา ศิริมาลา (2544: 38) กล่าวว่า ความสนใจ คือ ความรู้สึกเอาใจใส่ ความอยากรู้ อยากเห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแสดงออกโดยการชวนชวนเข้าร่วม หรือติดตามกิจกรรมต่าง ๆ และ ยอมรับในคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ

ดิวิ (Dewey. 1996: 66) กล่าวว่า ความสนใจ คือความรู้สึก หรือความพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แนวคิดใด แนวคิดหนึ่ง หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

กู๊ด (Good. 1996: 311) อธิบายว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกชอบของคนเรา ที่แสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนั้นอาจมีชั่วขณะหนึ่ง หรืออาจจะมีถาวรต่อไปก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ความอยากรู้ อยากเห็นของบุคคลนั้น โดยได้รับจากประสบการณ์ของเขาเอง

สรุปได้ว่า ความสนใจ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงความรักชอบต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลเอาใจใส่ ตั้งใจที่จะกระทำกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จบรรลุถึงจุดมุ่งหมาย

2. ลักษณะความสนใจ

วนิช บรรจง และคณะ (2540: 33) อ้างถึงลักษณะของความสนใจว่ามี ดังนี้

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกหรือเจตคติที่เข้มข้นอยู่ในวงแคบ คือ คนเราจะต้องมีความสนใจต่อสิ่งใดเป็นอย่างไรๆ ไป
2. ความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล คนหนึ่งอาจจะมี ความสนใจต่อสิ่งหนึ่ง แต่คนอื่น ๆ อาจจะไม่สนใจต่อสิ่งนั้นเลย
3. เมื่อมีความสนใจ บุคคลย่อมมีความมุ่งหมายต่อสิ่งนั้น และเอาใจใส่จดจ่อต่อสิ่งที่ตนสนใจ

4. เมื่อเกิดความสนใจต่อสิ่งใดแล้ว บุคคลย่อมมีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งนั้น เช่น ต้องการอยากรู้ให้มากขึ้น ต้องการที่จะทำเป็น

5. บุคคลย่อมมีความมุ่งหมายที่จะทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย ถ้ามีความสนใจต่อสิ่งนั้นอย่างแท้จริง

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2542: 91-92) ได้อธิบายถึงลักษณะความสนใจของบุคคลไว้ดังนี้

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม

2. ความสนใจเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคล ดังนั้นความสนใจของบุคคลย่อมแตกต่างกันได้

3. ความสนใจย่อมทำให้บุคคลเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ตนสนใจ

4. ความสนใจของบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงได้ และเป็นเครื่องกำหนดวิถีชีวิตของบุคคล

5. ความสนใจทำให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ลักษณะความสนใจของแต่ละคนแตกต่างกัน เนื่องจากองค์ประกอบใหญ่ๆ คือ ความต้องการ ความถนัดและสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคมแตกต่างกัน นั่นคือการที่จะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้เรียนจะต้องมีสมาธิและติดตามเนื้อหาของเรื่องนั้นโดยตลอด

3. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับความสนใจ

โดยทั่วไปคนเรามีความสนใจในสิ่งต่างๆ ไม่เหมือนกัน วณิช บรรจง และคณะ (2540 : 36) ได้รวบรวมองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของเด็กที่ควรทราบได้ดังนี้

1. ความสนใจนั้นเกิดขึ้นจากความพร้อม ความต้องการและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม

2. ความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลโดยเฉพาะคนเราทุกคนไม่จำเป็นต้องมีความสนใจในสิ่งเดียวกันหรือในระยะเวลาเดียวกัน

3. ความสนใจนั้นมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสุขภาพร่างกาย เด็กจะสนใจสิ่งใดเป็นระยะสั้นๆ หรือยาวขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของร่างกาย

4. ความสนใจเฉพาะอย่างนั้นอาจเปลี่ยนไปตามวัย และเวลาของแต่ละบุคคล แต่แบบแผนของความสนใจค่อนข้างคงที่ ทำให้สามารถวัดความสนใจของคนในอนาคตได้

5. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสภาพจิตใจ เซอร์ปัญญา มักจะสนใจหลายๆ อย่างในเวลาเดียวกันและเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน

6. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับรากฐานทางประสบการณ์ของเด็ก เด็กมักจะสนใจเรื่องใด เด็กจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องนั้นพอสมควร ถ้าเด็กขาดประสบการณ์ เด็กอาจจะไม่สนใจ เป็นเพียงความอยากรู้อยากเห็นชั่วคราวแล้วก็เลิกความสนใจ

ความสนใจจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนได้ ครูจะต้องศึกษาถึงองค์ประกอบหลายๆ ด้านของเด็ก เพื่อที่จะนำไปจัดกิจกรรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความตั้งใจจดจ่อที่จะเรียน แล้วการเรียนก็จะประสบผลสำเร็จได้โดยเร็ว

4. การสร้างความสนใจ

จากการศึกษาสาเหตุและองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความสนใจ ทำให้นักจิตวิทยาและนักการศึกษาสามารถที่จะสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนได้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรคำนึง ถึงความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย การเรียนจึงจะประสบความสำเร็จ ครูอาจตั้งคำถามกับตัวเองว่า ได้สอนวิชาต่างๆ สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนหรือไม่ ให้งาน ให้กิจกรรมตามความสามารถ ความสนใจของผู้เรียนหรือไม่ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2541 : 243) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความสนใจไว้ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการของผู้เรียนส่วนใหญ่ เพื่อจะได้จัดบทเรียน สภาพห้องเรียน และสื่อการเรียนต่างๆ ให้ตรงกับความต้องการของเขา
2. สำรวจพื้นฐานทางด้านความถนัดของผู้เรียน เพื่อจัดสภาพการเรียนการสอนให้ตรงกับความถนัดนั้นๆ
3. จัดสภาพห้องเรียนให้น่าสนใจ มีการตั้งคำถามยั่วเย้าและท้าทายความสามารถของผู้เรียน พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด เช่น การแสดงความคิดเห็น การแก้ปัญหา เฉพาะหน้า ตลอดจนนำนวัตกรรมใหม่มาใช้ด้วย
4. ให้การเสริมแรง โดยพยายามให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้หรือการทำงานนั้นๆบ้าง โดยเลือกให้ตรงกับความถนัดและความสามารถของเขา จะทำให้เขาสนใจในสิ่งที่เขาได้รับมอบหมายให้ทำ
5. ชี้ทางหรือให้ทราบความก้าวหน้าในการทำงานทุกระยะของผู้เรียน ทำให้เขามีความสนใจที่จะทำงานนั้นๆ ต่อไป

วณิช บรรจง และคณะ (2540: 34) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความสนใจไว้ดังนี้

1. ก่อนจะสอนเรื่องใดต้องสร้างความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้นให้แก่นักเรียนเสียก่อน
2. จัดบทเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนของนักเรียน
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำงานได้สำเร็จ

4. ชี้แจงให้นักเรียนเห็นความก้าวหน้าของตนก็เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้นักเรียนอยากเห็น และมีความสนใจในงานนั้นมากขึ้น

5. ในการสอนของครูควรชี้ให้นักเรียนได้เห็นความน่าสนใจเรื่องที่เรียน
6. จัดสภาพการเรียนรู้ให้เป็นที่น่ารื่นรมย์
7. ในการสอนแต่ละครั้งควรจัดหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมมาใช้งาน
8. ในการสอนแต่ละครั้งควรสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชานั้นๆ ควบคู่ไปด้วย
9. ควรจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากที่สุด
10. จัดบทเรียนให้มีความหมายต่อชีวิตของนักเรียน

จากวิธีการสร้างความสนใจที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปวิธีสร้างความสนใจได้ดังนี้

1. พยายามทำทุกอย่างที่จะสนองความต้องการเบื้องต้น คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการการยอมรับและความเป็นเจ้าของ
2. จัดบรรยากาศในห้องเรียนให้มีลักษณะผ่อนคลายไม่ตึงเครียด ไม่ทำให้เด็กรู้สึกอึดอัด กังวลไม่สบายใจ และห้องเรียนไม่ร้อนเกินไป
3. จัดบรรยากาศในช่วงเวลาเรียนเกิดการท้าทาย น่าสนใจ เลือกสีสนให้ดึงดูดความน่าสนใจ โดยเฉพาะสีแดงจะดึงดูดความสนใจได้มาก
4. เปลี่ยนสิ่งเร้าอยู่เสมอ การใช้เสียงต้องรู้จักเพิ่มน้ำหนักของเสียงในการพูด การอธิบาย ว่าตอนใดควรจะเสียงเบาหรือเสียงดัง
5. การสร้างสิ่งแวดล้อมแปลกใหม่ น่าพิศวงไม่ใช่วิธีใดวิธีหนึ่งจำเจ และความซับซ้อนของสิ่งเร้าจะช่วยเพิ่มความสนใจ
6. วิธีการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการส่งเสริมให้กระทำการสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วง
7. การสร้างความเป็นกันเองกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้กล้าแสดงออกทางความคิดกล้าทำ และกล้าพูดโดยไม่เคอะเขิน

5. การวัดความสนใจ

การวัดความสนใจสามารถกระทำได้ในลักษณะต่างๆ เนื่องจากความสนใจเป็นแรงผลักดัน ที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำการหรือแสดงพฤติกรรมออกมา ถ้าต้องการวัดความสนใจของบุคคลใดจะสามารถวัดหรือประเมินได้จากการกระทำในการแสดงพฤติกรรมออกมาของบุคคลนั้น

นักศึกษาได้เสนอวิธีวัดความสนใจดังนี้

ซูเปอร์ (Super. 1998: 218 – 219) กล่าวว่า ความสนใจของบุคคลสามารถศึกษาได้จากวิธีการดังต่อไปนี้

1. ความสนใจจากการแสดงความรู้สึก (Express Interests) เป็นวิธีการศึกษาจากคำพูดหรือถ้อยคำของบุคคลเกี่ยวกับความสนใจ
2. ความสนใจจากการแสดงออก (Manifest Interests) เป็นวิธีการศึกษาจากพฤติกรรมแสดงออกที่สังเกตเห็น
3. ความสนใจจากการทดสอบ (Test Interest) เป็นวิธีการศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากวิชาที่บุคคลนั้นสนใจ
4. ความสนใจจากการสำรวจ (Inventoried Interests) เป็นวิธีการศึกษาโดยแบบสำรวจด้วยการให้บุคคลแสดงความรู้สึกชอบและไม่ชอบ

โพลเวล (Powel. 1998: 337 – 338) กล่าวว่า ความสนใจอาจวัดได้ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. ใช้แบบวัดความสนใจ (Interest Inventories) แบบวัดความสนใจประกอบด้วยข้อความชุดหนึ่ง สำหรับให้แต่ละบุคคล แสดงความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบต่อข้อความต่าง ๆ เหล่านั้น
 2. ใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open – end Questionnaires) โดยให้ผู้ตอบมีอิสระที่จะตอบคำถามต่าง ๆ ได้ตามความรู้สึกที่แท้จริงของตน
 3. ใช้วิธีสัมภาษณ์ ซึ่งผู้สัมภาษณ์สามารถสังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้
- สมิท (Smith. 1999: 160 – 161) ได้เสนอเทคนิคสำหรับวัดความสนใจไว้ดังนี้

1. ค้นหาสิ่งที่แต่ละบุคคลชอบทำในระยะเวลา 2 – 3 ปีที่ผ่านมา ถ้าเขาชอบสละเวลาว่างที่มีอยู่เพื่อทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ ก็แสดงให้เห็นว่าเขามีความสนใจในสิ่งนั้น
2. ค้นหาว่าแต่ละบุคคลมีความรู้ในเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใด ถ้าเขามีความรู้ในเรื่องนั้นมากก็แสดงว่าเขาสนใจเองนั้น เพราะคนเราย่อมจะทำการที่ตนสนใจได้ดีกว่าสิ่งที่ไม่สนใจ
3. ให้แต่ละบุคคลแสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อข้อความต่าง ๆ ที่กำหนดให้

วิธีการวัดความสนใจที่กล่าวมาสามารถใช้วัดความสนใจของบุคคลได้ทั้งสิ้น แต่การนำไปใช้กันใคร ในสถานที่ใด ย่อมขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบุคคลที่นำไปใช้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลดีต่อการเรียนการสอนให้มากที่สุด สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการศึกษาความสนใจทำให้พอสรุปได้ว่า ความสนใจมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของบุคคล หากบุคคลให้ความสนใจต่อสิ่งใดก็ย่อมก่อให้เกิดการเรียนรู้เข้าใจในสิ่งนั้น ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรคำนึงถึงความสำคัญของความสนใจและการพัฒนาการเรียนการสอน จัดสภาพแวดล้อมในการเรียนให้น่าสนใจที่จะช่วยสนับสนุนให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน และเมื่อนักเรียนเกิดความสนใจหรือชอบในสิ่งที่เรียน ก็ย่อมแสดงพฤติกรรมซึ่งแสดงออกถึงความเอาใจใส่ในการเรียนหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และนำไปสู่การฝึกฝนให้เกิดความคิด สติปัญญา จนเกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนในสิ่งที่ทำ

การสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

1. ความเป็นมาของวิธีการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

จอร์จ เอส เมอร์ดีอค (George S. Murdoch. 1986) เป็นอาจารย์สอนภาษาที่มหาวิทยาลัยคูเวต (Kuwait University) ได้ประสบปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 เนื่องจากการสอนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุเกิดจากโอกาสที่นักเรียนจะใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมีน้อยมาก จึงได้คิดหาวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษขึ้น โดยยึดหลักจิตภาษาศาสตร์ (Psycholinguistics) ซึ่งเป็นจิตวิทยาในการคิดและการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารขึ้น ชื่อว่า “A More Integrated Approach to the Teaching of Reading” ซึ่งยึดหลักฝึกหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะต่างๆ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนควบคู่กันไปตลอดเวลา เพราะมีความเห็นว่าการสอนของครูเท่าที่ผ่านมามีส่วนใหญ่มักจะแยกทักษะแต่ละทักษะออกจากกันโดยเด็ดขาด เช่น ทักษะอ่าน มักจะจัดแยกออกจากทักษะอื่นๆ โดยสิ้นเชิง เมื่อใดที่ครูผู้สอนต้องการสอนการอ่านให้กับนักเรียนก็จะไม่ให้ความสนใจทักษะอื่นๆ จะมุ่งให้นักเรียนฝึกอ่านเท่านั้น ซึ่งเมอร์ดีอคคิดว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เพราะการสอนแต่ละครั้งควรมีทักษะทั้ง 4 ประกอบกันไปด้วย แต่จะเน้นทักษะใดทักษะหนึ่งเป็นพิเศษ ส่วนทักษะอื่นๆ ที่ไม่ได้เป็นจุดเน้นก็ได้รับการพัฒนาไปพร้อมกัน นอกจากนั้นเมอร์ดีอocyังมีความเห็นว่า การสอนอ่านแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดแบบเลือกตอบหรือแบบถูก – ผิด นั้นไม่ใช่เป็นการฝึกอ่านที่ดี นักเรียนจะไม่พัฒนาทักษะอื่นเลย และบางครั้งอาจจะทำให้นักเรียนเกิดการสับสนมากขึ้น แบบฝึกหัดที่ดีที่สุดควรจะเป็นแบบฝึกหัดที่ต้องคิดและเขียนออกมาเป็นคำพูดของตนเอง เป็นการฝึกทักษะกระบวนการคิด และฝึกทักษะการเขียนไปในตัว การใช้แบบฝึกหัดแบบนี้ถือว่าการสอนเพื่อการสื่อสารที่ดีมากอีกอย่างหนึ่งด้วย และเป็นที่มาของวิธีสอนอ่านโดยใช้หลักการบูรณาการของเมอร์ดีอค

การสอนอ่านโดยใช้หลักการบูรณาการของเมอร์ดีอคเป็นการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดทุกขั้นตอน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนคิดเป็น โดยเฉพาะกระบวนการคิดที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหา กิจกรรมการเรียนการสอนจะเริ่มด้วย วิธีการตั้งคำถามประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านให้นักเรียนตอบ แล้วให้ร่วมกันอภิปรายโดยการนำประสบการณ์เดิมของตนมาผสมผสานกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับแล้วแก้ปัญหาที่กำลังประสบอยู่ ซึ่งเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้คิดแก้ปัญหาของตนเอง นอกจากนี้กิจกรรมการสอนอ่านโดยใช้หลักการบูรณาการของเมอร์ดีอคทำให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการคิด โดยมีขั้นตอนหนึ่งที่กำหนดให้นักเรียนทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) นักเรียนจะต้องใช้ความคิดในด้านความรู้ความจำ (Knowledge) คือความสามารถในการระลึกถึงรายละเอียดเรื่องราวประสบการณ์ทั้งมวลตลอดจนสามารถจำความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ด้านความหมาย ความหมายแฝงของคำศัพท์และสัญลักษณ์ต่างๆ เช่น คำยาก ศัพท์เทคนิค เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ แฮร์ริส และซิเพย์ (Harris; & Sipay. 1990: 274 -275) ที่ว่า คำศัพท์มีผลต่อการอ่านเพื่อ

ความเข้าใจซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาความคิดของผู้อ่าน ส่วนกิจกรรมที่อ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) โดยใช้หลักการบูรณาการของเมอร์ดีค นั้นสอดคล้องความคิดด้านการวิเคราะห์คือ ความสามารถในการแยกแยะข้อมูลหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องออกมาเป็นส่วนย่อยๆ ซึ่งอาจเป็นการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่กำหนดไว้เช่น วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับสรรพนามในเนื้อเรื่อง การเชื่อมโยงข้อมูล การประเมินผลการแก้ไข จะเป็นกิจกรรมที่เน้นความคิดด้านความเข้าใจ ซึ่งหมายถึงความสามารถในการดัดแปลง ปรับปรุงหรือเสริมแต่งความรู้เดิมให้มีลักษณะใหม่ เป็นการขยายความรู้ไปสู่สถานการณ์ใหม่ตามกระบวนการของความเข้าใจ

จากการที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การสอนอ่านโดยใช้หลักการบูรณาการของเมอร์ดีค (The Murdoch Integrated Approach) เป็นการเรียนการสอนที่สามารถแก้ไขปัญหาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านได้ดีวิธีหนึ่ง เนื่องจากผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนควบคู่กันไป

2. จิตวิทยาเกี่ยวกับภาษาและการคิดที่สัมพันธ์กับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค

เนื่องจากการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค (The Murdoch Integrated Approach) นี้เป็นการสอนอ่านเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ซึ่งการเรียนการสอนถือเป็นกระบวนการคิดทางภาษา (Thinking Process) แบบหนึ่ง ดังนั้น จึงขอกล่าวถึงจิตวิทยาเกี่ยวกับภาษาและการคิดพอสังเขปดังนี้

ภาษาและการคิด (Language and Thinking)

ภาษาและการคิด มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ภาษามีอิทธิพลต่อการคิดของคนเรามาก และคนเรามักจะแสดงความคิดออกมาในรูปของภาษา อย่างไรก็ตาม เราอาจจะเห็นภาพความนึกคิด โดยไม่ได้ใช้ภาษาซึ่งเรียกว่าแผนภาพ แล้วแสดงความคิดออกมาทางกายหนึ่งเมื่อคนเราสามารถรับรู้ และแสดงออกทางภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมสามารถทำให้เข้าใจความหมายของข้อความที่ได้ฟังและได้อ่าน และสามารถสื่อความหมายด้วยการพูดหรือการเขียนให้ผู้อื่นรับรู้ได้อย่างดี

ดังนั้น ภาษาจึงเป็นเครื่องมือสื่อสารซึ่งกันและกัน ของสังคมที่จะช่วยให้คนในสังคมสามารถใช้ภาษาในการแสวงหาความรู้ ได้แลกเปลี่ยนความรู้สึคนึกคิด ศิลปวัฒนธรรมประเพณี รวมทั้งทำให้เราได้รู้และเข้าใจในเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องได้อย่างเข้าใจ

ความหมายของการคิด

พฤติกรรมความรู้ความเข้าใจที่มีรูปแบบที่ซับซ้อนมากที่สุด คือ การคิด (Thinking) การคิดเป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะมนุษย์ อันเป็นผลมาจากคุณสมบัติทางสมองหลายอย่าง มีผู้ให้คำจำกัดของการคิดไว้ว่า “เป็นการจัดระบบ” และจัดรูปแบบใหม่ของประสบการณ์ที่ผ่านมา

มาให้เข้ากับสภาพปัจจุบัน การคิดเป็นพฤติกรรมภายในที่เราสังเกตได้จากการตอบสนองที่ปรากฏออกมาด้วยการใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์อย่างอื่น การตอบสนองเป็นการสะท้อนความคิดออกมาแต่ก็ไม่ใช่เป็นสิ่งที่เดียวกันหมดทุกอย่าง

จากคำจำกัดความที่กล่าวไว้ข้างต้น จะเห็นได้ว่า การคิดเป็นผลที่ได้จากการเรียนรู้ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและอารมณ์และในกระบวนการคิดนั้น เราจะต้องจัดระบบข้อมูลต่างๆ ให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันและเป็นไปอย่างต่อเนื่องและตรงกับความต้องการ และการรับข้อมูลของคนนั้นจะส่งผลต่อการคิดด้วย

สรุปได้ว่า การคิดเป็นพฤติกรรมภายในที่ต้องใช้ประสบการณ์แล้วผสมผสานกับข้อมูลที่ได้รับใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาการคิดจะสำเร็จลุล่วงได้นั้น จะต้องประกอบไปด้วยประสบการณ์เดิม สติ สมาธิ ความสนใจ ในการที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหานั้นๆ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค เพราะการสอนวิธีนี้จะเริ่มด้วยการตั้งปัญหาให้ผู้เรียนก่อน เป็นการรวบรวมประสบการณ์เดิมของผู้เรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนนำเอาประสบการณ์เดิมของตนเข้ามาผสมผสานกับประสบการณ์ที่ได้รับจะทำให้บทเรียนมีความหมายมากขึ้น การเรียนการสอนจะได้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ทางภาษาตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

การคิดกับการเรียนรู้

การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งพฤติกรรมภายนอกที่มองเห็น และพฤติกรรมภายในที่มองไม่เห็น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้น บลูม (กมลรัตน์ หล้าสูงรัง. 2541: 126-127; อ้างอิงจาก Bloom. n.d.) กล่าวว่า การเรียนรู้แต่ละครั้งจะเรียกว่าเป็นการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ต่อเมื่อ

1. เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ หมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสมอง เช่น การเรียนรู้มโนภาพ

2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และความรู้ ความคิด ความเข้าใจ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ เช่น ความเชื่อ ความสนใจ ทศนคติ ค่านิยม

3. การเปลี่ยนแปลงทางการเคลื่อนไหวของร่างกายเพื่อให้เกิดทักษะ

ในการเปลี่ยนแปลงนี้จะเริ่มจากข้อ 1, 2 และ 3 ตามลำดับแล้วพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ประการ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การคิดกับการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่แยกกันไม่ได้เลย คือ คนเราจะต้องเกิดความคิดก่อนแล้วจึงเกิดการเรียนรู้หรือคิดแล้วเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใน 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ ความรู้สึก

องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้

การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น มีคุณประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ เมื่อบุคคลได้เรียนรู้ย่อมมีการพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติ อันจะนำมาซึ่งชีวิตที่มีคุณภาพ สังคมที่พัฒนา และประเทศชาติที่ได้รับการพัฒนา

สำหรับองค์ประกอบของการเรียนรู้ นั้น ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้ไว้คือ

ดอลลาร์ด และมิลเลอร์ (Dollard; & Miller. 1982: 15) กล่าวว่า องค์ประกอบทำให้เกิดการเรียนรู้ นั้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบคือ

1. แรงขับ (Drive) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อร่างกายหรือจิตใจขาดสมดุลแล้วพยายามผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่ความสมดุลของร่างกายหรือจิตใจอีกครั้งหนึ่ง เช่น เมื่อประสบกับปัญหาแล้วต้องการหาคำตอบให้กับคำถามเหล่านั้น

2. สิ่งเร้า (Stimulus) หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่มากระทบอินทรีย์แล้วกระตุ้นให้อินทรีย์แสดงพฤติกรรมได้ตอบสนองออกมา สิ่งนั้นอาจจะมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ได้ เช่น บทเรียน คน เป็นต้น

3. การตอบสนอง (Response) หมายถึง พฤติกรรมที่อินทรีย์ได้ตอบสนองสิ่งเร้าเมื่อถูกสิ่งเร้ากระทบหรือกระตุ้น เช่น การค้นหาคำตอบต่อปัญหาที่พบ การพยักหน้าแสดงความเข้าใจ เมื่อฟังครูอธิบายบทเรียน

4. การเสริมแรง (Reinforcement) คือ รางวัลที่ได้รับจากการตอบสนอง เช่น รางวัล คำชมเชย

สำหรับการเรียนการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค นั้น ขั้นตอนต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น จะต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ด้วยเช่นกัน

3. วิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค

เมอร์ดีค (Murdoch. 1986 : 9-15) ได้แบ่งวิธีสอนอ่านจับใจความโดยใช้หลักบูรณาการของเมอร์ดีค ออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะต้องตั้งคำถามหรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนก่อนที่จะอ่านเรื่องนั้นๆ เป็นการโน้มน้าวให้นักเรียนสนใจเรื่องที่จะอ่านต่อไป การอภิปรายร่วมกันเป็นกระบวนการคาดคะเนล่วงหน้าว่าเรื่องที่พวกตนจะอ่านกันนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เมื่อถึงเวลาอ่านจริงๆ นักเรียนทุกคนจะพยายามค้นหาคำตอบว่า “การอ่านเป็นเกมการเดาชนิดหนึ่งโดยให้ผู้อ่านเดาว่าสิ่งที่อ่านนั้นตรงกับความคิดที่ตนคาดหวังไว้หรือไม่”

นอกจากนี้ การถามนำก่อนการอ่าน ยังช่วยให้นักเรียนเกิดแรงขับ (Drive) อันจะส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนนั่นคือ การกระตุ้นนักเรียนด้วยปัญหาที่ค้างไว้หลังการอภิปรายร่วมกันว่า สิ่งที่พวกตนเดากันไว้นั้นเป็นการเดาที่ถูกต้องมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนที่ชอบการทำทายเอาชนะ เมื่อทำหรือคิดอะไรไปแล้วก็อยากจะทราบผลของการกระทำนั้น จึงเป็นเรื่องที่ดีที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงขับอยากอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้ตนเอง

2. การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ขั้นตอนนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจว่า คำศัพท์บางคำที่เป็นตัวบ่งชี้ความหมาย (Key Words) นั้นผู้อ่านมีความเข้าใจถูกต้องแล้ว โดยครูจะเป็นคนเลือกคำศัพท์เหล่านั้นขึ้นมาเองคำบางคำนักเรียนอาจจะรู้ความหมายแล้ว หรือถ้าคำบางคำมีความหมายหลายอย่างครูผู้สอนอาจจะเขียนความหมายของคำศัพท์คำนั้นในสถานการณ์ที่จะพบในสิ่งที่อ่าน หลักการดังกล่าวตรงกับความคิดเห็นของแฮร์ริสและซีเพย์ (Harris; & Sipay. 1990: 294-295) ที่กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นต้องอาศัยความสามารถหลายๆ อย่างรวมกันไม่เฉพาะแต่รู้ความหมายของคำศัพท์เพียงอย่างเดียว แต่คำศัพท์มีส่วนอย่างมากต่อความเข้าใจในการอ่านในการทดสอบจะพบว่าหากคะแนนความเข้าใจของนักเรียนสูง คะแนนความสามารถการใช้คำศัพท์ก็จะสูงตามด้วย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการทำความเข้าใจคำศัพท์ จะช่วยปูพื้นฐานในการอ่านให้นักเรียนได้อย่างมากอีกขั้นตอนหนึ่งซึ่งจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านในโอกาสต่อไปซึ่งตรงกับความคิดของวิดโดวสัน (Widdowson. 1987: 82 - 86) ที่ว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นเราต้องพยายามขจัดปัญหาและอุปสรรคที่สกัดกั้นไม่ให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ เช่น คำหรือ วลี ที่ยากๆ วิธีการอย่างหนึ่งที่จะแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ก็คือ ให้ผู้อ่านเรียนรู้สิ่งเหล่านั้นก่อนการอ่านทำให้ปัญหาเรื่องคำศัพท์หมดไปเมื่อถึงเวลาอ่าน

3. การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) หลังจากทราบความหมายของคำศัพท์แล้วขั้นตอนต่อไป คือครูผู้สอนจะแจกเนื้อเรื่อง (The Text) ให้นักเรียนอ่านตามเวลาที่กำหนดไว้ในเนื้อหานั้น แต่เรื่องที่ให้จะแตกต่างกับเนื้อเรื่องปกติคือ จะมีคำถามย่อยแทรกอยู่ในเนื้อเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคำถามกับคำสรรพนามในเนื้อเรื่องอันจะเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านให้ดียิ่งขึ้น การวิเคราะห์เนื้อหาแบบนี้นอกจากจะทำให้นักเรียนสามารถอ่านเรื่องให้เข้าใจขึ้นแล้ว ยังจะช่วยให้นักเรียนเกิดการตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาเรียนเป็นการเรียนอย่างมีสติสัมปชัญญะ เพราะต้องการคิดอยู่ตลอดเวลาและต้องพยายามทำความเข้าใจเรื่องโดยตลอดด้วย นอกจากประโยชน์ดังกล่าวยังพบว่า การกระตุ้นนักเรียนด้วยวิธีนี้ทำให้นักเรียนมีแรงขับ (Drive) ในการเรียนรู้มากขึ้น กล่าวคือ เนื้อเรื่องและคำถามในเรื่องจะเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) การที่นักเรียนเขียนคำตอบคือการตอบสนอง (Response) ซึ่งเป็นหลักการเดียวกับบทเรียนโปรแกรม และเป็นไปตามกระบวนการเรียนรู้ที่ดีตามทฤษฎีของ ดอลลาร์ดและมิลเลอร์ (Dollard; & Miller. 1982: 5-19) ที่กล่าวว่าการเรียนรู้ที่ดีต้องประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของการเรียนรู้ที่ดี

4. ทำความเข้าใจเรื่อง (Understanding the Text) คือ การตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน โดยการให้นักเรียนเติมข้อความในประโยคปลายเปิดที่กำหนดให้ประโยคปลายเปิดที่เติมแล้วจะเป็นข้อความที่สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องที่อ่านในการสร้างแบบฝึกหัดเติมข้อความ ครูผู้สอนต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่า นักเรียนจะไม่สามารถลอกประโยคจากเนื้อเรื่องมาตอบได้ แต่ถ้าครูผู้สอนคิดว่าความสามารถของนักเรียน ยังไม่ถึงขั้นที่จะใช้ภาษาและสำนวนของตนเองได้ อาจจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการโดยหาประโยคที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง (Main Idea) มาเป็นประโยคให้นักเรียนเติมใจความให้สมบูรณ์ (Sentence – Completion Exercise) แทนก็ได้ จากการทำกิจกรรมในขั้นตอนทั้ง 3 ขั้นตอน (การถามนำก่อนการอ่าน-การทำความเข้าใจคำศัพท์-การอ่านเนื้อเรื่อง) ที่ผ่านมาแล้วจะเป็นพื้นฐานอย่างเพียงพอที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้ การช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องโดยวิธีนี้สอดคล้องกับความคิดของวิดโดสัน (Widdowson. 1979: 119-122) ที่กล่าวว่าแบบฝึกหัดเพื่อความเข้าใจนั้นจะต้องมีการเตรียมอย่างดี หมายความว่า จะต้องเสริมให้นักเรียนพยายามใช้คำพูดหรือเขียนออกมาเป็นภาษาของตน ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนได้เข้าไปร่วมแก้ปัญหาอย่างแท้จริง แบบฝึกหัดเพื่อความเข้าใจเรื่องเหล่านั้นได้แก่ การเติมคำให้สมบูรณ์ (Completion) และการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในรูปแบบอื่น (Transformation)

5. การเชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information) คือ กิจกรรมที่ให้นักเรียนนำความรู้หรือข้อมูลที่ได้รับจากการอ่านมาเสนอใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น อาจจะให้คำหรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเสนอในรูปตาราง แผนภูมิ กราฟ หรือแผนที่อย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสมของข้อมูล หากนักเรียนทำได้ก็ย่อมแสดงว่านักเรียนสามารถจับประเด็นสำคัญได้ เมอร์ดีค กล่าวว่า กิจกรรมเช่นนี้เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้อ่านหาทางแก้ไขปัญหา ไม่ใช่แบบฝึกหัดทั่วๆ ไป ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ วิดโดสัน (Widdowson. 1979: 141-142) กล่าวว่า กิจกรรมเชื่อมโยงข้อมูล (Information Transfer) นี้เป็นกิจกรรมที่ดีเป็นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยการเขียนแทนคำพูด เป็นการแปลงข้อมูลจากรูปแบบหนึ่งให้เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นหากครูคิดว่านักเรียนเข้าใจและมีความรู้ในสิ่งที่อ่านแล้วอาจให้นักเรียนแสดงความสามารถในการอ่านคือ ให้นักเรียนเขียนแทนคำพูด ซึ่งอาจจะให้เขียนในรูปของแผนผัง เป็นต้น วิดโดสัน (Widdowson) ยังกล่าวอีกว่า กิจกรรมแบบนี้จะช่วยส่งผลต่อนักเรียนถึง 2 ทาง

คือ พัฒนาความสามารถในการอ่านซึ่งเป็นการสื่อสารจากคำพูดของผู้เขียนไปสู่ตัวหนังสือให้ผู้อ่านได้อ่านและอีกด้านหนึ่งคือ ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนด้วยคือ แปลงข้อมูลที่ไม่ใช่คำพูด (Non - Verbal) ไปสู่คำพูด (Verbal) แล้วเขียนสรุปข้อความนั้นออกมาโดยใช้ภาษาของตนเอง

6. การทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) คือ กิจกรรมที่ครูแจกชิ้นส่วนประโยคที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาเรื่องที่อ่านจำนวนหนึ่งให้แก่นักเรียนแต่ละกลุ่ม และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันต่อชิ้นส่วนประโยคเหล่านั้นให้อยู่ในรูปของอนุเจต (Paragraph) ที่ถูกต้องและให้ได้ใจความสมบูรณ์ต่อเนื่องกันตามความคิดของ เมอร์ดีอค แบบฝึกหัดเรียงโครงสร้างอนุเจตมีประโยชน์มาก เพราะเป็นการฝึกพูดและคิด นักเรียนต้องใช้สมาธิอย่างมากในการทำกิจกรรมต่อชิ้นส่วนประโยค (Jigsaw) นี้ อาจจะทำให้ให้นักเรียนทำแบบกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ ประโยคที่ให้อ่านต้องเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเท่านั้น การทำกิจกรรมก็เพื่อต่อประโยคให้ถูกต้องอันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือทราบเรื่องที่เกิดขึ้น การนำข้อมูลของแต่ละคนมาต่อกันนั้นนักเรียนในกลุ่มต้องพูดและถามกัน แล้วพิจารณาเลือกข้อมูลมาต่อกันให้เป็นเรื่องราวที่ถูกต้องและตลอดระยะเวลาที่ทำกิจกรรม จะพบว่านักเรียนให้ความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนอย่างมาก

7. การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) คือ การประเมินผล การเรียนนั้นมียุอยู่ในเกือบทุกขั้นตอนแล้ว แต่ในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลงานส่วนรวมอีกครั้งหนึ่ง และการแก้ไขด้านภาษาของนักเรียนที่พบในแบบฝึกหัดประกอบการอ่านเพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาให้ถูกต้อง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

4.1 งานวิจัยในประเทศ

จรัญ รัตนศิลา (2539: 121) ได้ศึกษา การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่าน โดยวิธีการบูรณาการของเมอร์ดีอค ที่ใช้สื่อการสอนแบบวรรณฐาน (Genre) และวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีการบูรณาการของเมอร์ดีอค ที่ใช้สื่อการสอนแบบวรรณฐานและวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการอ่านโดยวิธีบูรณาการของเมอร์ดีอค ที่ใช้สื่อการสอนแบบวรรณฐานสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียน ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีสอนอ่านตามคู่มือครู

ธิดารัตน์ สมานพันธ์ (2540: 68) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนที่ใช้ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอกนิชัน กับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนที่ใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอกนิชันและการสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คมสันต์ เข้าแสง (2542: 80) ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนอ่านจับใจความโดยใช้รูปแบบการสอนอ่านที่พัฒนาขึ้นกับวิธีการอ่านตามคู่มือครูพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียน ที่เรียนจากการอ่านโดยใช้รูปแบบการสอนอ่านที่พัฒนาขึ้นกับนักเรียนที่เรียนจากการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนจากการสอนอ่านโดยใช้รูปแบบการสอนอ่านที่พัฒนาขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนอ่านตามคู่มือครู

สุวรรณี เวทโธรงค์ (2540: 40) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวการสอนอ่านที่เน้นเทคนิคการสอนอ่านของ ดัลล์แมน (Dallman) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยเน้นเทคนิคดัลล์แมน มีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

อัจฉรา สินธุโคตร (2543: 78) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการบูรณาการของเมอร์ดีอคกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีบูรณาการของเมอร์ดีอค ไม่แตกต่างกับวิธีการสอนตามคู่มือและนักเรียนส่วนใหญ่พึงพอใจกับวิธีการอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

รจนา ชาญวิจิต (2547: 46) ได้ศึกษาผลการใช้วิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ หลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านภาษาอังกฤษในระดับดีมาก ด้านความรับผิดชอบ ช่วยเหลือกลุ่มทำงานจนประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม การหาความหมายของคำศัพท์ที่กำหนดให้จากพจนานุกรมได้ และการปฏิบัติกิจกรรมได้รวดเร็ว ทำงานเสร็จตรงเวลาที่กำหนด

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับวิธีสอนอ่านที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับการสอนอ่านจับใจความ โดยใช้หลักการบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ที่ผู้วิจัยศึกษามีดังนี้

เดลานี (Delaney. 1990: 111-A) ทำการศึกษาผลของยุทธวิธีในการฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนระดับ 4 และระดับ 5 โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มีนักเรียน 32 คน โดยฝึกให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านแล้วทำการจดบันทึกเอาไว้ กลุ่มที่ 2 มีนักเรียน 33 คน โดยฝึกให้นักเรียนอ่าน เนื้อเรื่องแล้วขีดเส้นใต้ประเด็นสำคัญๆเอาไว้ แล้วทำการจดบันทึกสิ่งสำคัญเหล่านั้นที่จะได้และกลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็น กลุ่มควบคุม จำนวน 32 คน โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ ผลการทดลองพบว่า คะแนนความเข้าใจโดยเฉลี่ยของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมอย่างเห็นได้ชัด

เลวิน และรีฟ (Levine; & Reves. 1994: 71-84) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง โครงสร้างความรู้ (Schemata) 3 แบบ คือ ทักษะทางภาษา (Language Skill) ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (Content Knowledge) และโครงสร้างสุนทรียศาสตร์ทางภาษา (Rhetorical Structure) ที่มีความเข้าใจในการอ่านโดยทำการศึกษาเกี่ยวกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จำนวน 95 คน ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างความรู้ทั้ง 3 แบบรวมกันส่งผลให้เกิดความเข้าใจในการอ่านในระดับที่ต่างกัน แต่ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (Content Knowledge) เป็นตัวทำความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศได้ดีที่สุด

ดอร์นเย (พรสวรรค์ สายสุตใจ. 2542: 55; อ้างอิงจาก Dornyei. 1995) ได้ทำการวัดเจตคติของผู้เรียนชาวฮังการีหลังได้รับการสอนกิจกรรมที่เน้นกลวิธีทางการสื่อสารผลปรากฏว่า นักเรียนมีเจตคติในทางบวกต่อกิจกรรมนี้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นพบว่า การสอนอ่านจับใจความโดยใช้หลักการบูรณาการของเมอร์ดีอค เป็นวิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ นักเรียนสามารถแปลความ ตีความและจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ ดังนั้น วิธีการสอนอ่านโดยใช้หลักการบูรณาการของเมอร์ดีอคจึงเป็นวิธีการสอนอ่านอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ นำมาใช้ในการเรียนการสอนอ่านได้และสามารถใช้ได้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสามารถอ่านจับใจความ และความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค โดยมีขั้นตอนการสอนดังนี้

การสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค (MIA)	
ขั้นตอนการสอน	กิจกรรม
ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions)	สนทนา อภิปรายซักถาม เล่าประสบการณ์ คาดเดาเรื่องจากภาพ ร้องเพลง ปริศนาคำทาย
ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย / ความเข้าใจกับ คำศัพท์ (Understanding Vocabulary)	แบ่งกลุ่มหาคำศัพท์ จับคู่คำศัพท์กับความหมาย เกมต่อคำศัพท์ เกมต่อจิ๊กซอว์บัตรคำ วาดภาพประกอบคำ จับคู่คำศัพท์กับภาพ
ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text)	อภิปรายซักถาม สนทนา ตอบคำถาม ทำแบบฝึกหัด
ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding the Text)	ตอบคำถาม เล่นเกม ทำแบบฝึกหัด
ขั้นที่ 5 การเชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information)	วาดภาพตามเนื้อเรื่อง สร้างแผนผังความคิด, แผนภูมิ, ตาราง เขียนบรรยายภาพ
ขั้นที่ 6 การทำแบบฝึกหัดติดต่อชิ้นส่วน ประโยคและเรียงโครงสร้างทางอนุเจต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure)	เรียงลำดับเนื้อเรื่อง เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ จับคู่ภาพกับประโยค เกมต่อจิ๊กซอว์ประโยค
ขั้นที่ 7 ประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction)	แสดงบทบาทสมมติจากเรื่องอ่าน เล่นเกม ร้องเพลง

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค (Murdoch Integrated Approach) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่มีระดับสติปัญญาปกติหรือสูงกว่าปกติ ที่ไม่มีภาวะบกพร่องด้านอื่นหรือมีความพิการซ้ำซ้อน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่มีระดับสติปัญญาปกติหรือสูงกว่าปกติ ที่ไม่มีภาวะบกพร่องด้านอื่นหรือมีความพิการซ้ำซ้อน กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอกุฉินารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 6 คน เลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling)

การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง ตามเกณฑ์ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจเบื้องต้น

1.1 สัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อรับทราบข้อมูลและรายชื่อของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน

1.2 พิจารณางานของนักเรียนตามรายชื่อที่ได้ ได้แก่ สมุดการบ้าน แบบฝึกหัด ใบงาน และแฟ้มสะสมงาน

ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจปัญหาการเรียนรู้แบบเจาะลึก

2.1 ครูประจำชั้นสำรวจปัญหาการเรียนของนักเรียนที่ผ่านการสำรวจจากขั้นที่ 1 โดยใช้แบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้ของผดุง อารยะวิญญู (2535) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 แบบสำรวจนี้ใช้สำรวจปัญหาในการเรียนของนักเรียนใน 5 ด้าน ได้แก่ ภาษา คณิตศาสตร์ เวลาและทิศทางการเคลื่อนไหว และพฤติกรรม เพื่อประเมินว่านักเรียนรายใดที่มีปัญหาในการเรียน และพิจารณานักเรียนที่มีปัญหาเฉพาะด้านภาษา

2.2 ครูประจำชั้นนำแบบสำรวจปัญหาการเรียนรู้เฉพาะด้านของผดุง อารยะวิญญู โดยแบบสำรวจนี้เป็นการสำรวจปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการอ่าน การเขียนการ สะกดคำและคณิตศาสตร์มาทำการประเมินว่านักเรียนรายใดมีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน ภาษาไทย

ขั้นที่ 3 ขั้นการคัดเลือกขั้นสุดท้าย

3.1 ประเมินความสามารถทางเชาว์ปัญญาโดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางเชาว์ ปัญญาสำหรับเด็กอายุ 2 – 15 ปี สร้างขึ้นโดยฝ่ายจิตวิทยา ศูนย์สุขวิทยาจิต มีความเชื่อมั่น 90 % (กระทรวงสาธารณสุข 2538) คัดเลือกนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาตั้งแต่ 90 ขึ้นไป

3.2 นำรายชื่อนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาตั้งแต่ 90 ขึ้นไป และเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน จากนักเรียนที่ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนตามรายชื่อดังกล่าวได้ รับรองเกี่ยวกับข้อบกพร่องทางการอ่านจับใจความ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1.1 แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค จำนวน 24 แผน
- 1.2 แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ จำนวน 20 ข้อ
- 1.3 แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค ผู้วิจัยนำคำของเนื้อเรื่องในแต่ละเรื่องมาเขียนแผนการสอนตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค โดยนำคำมาจากหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการมาเป็นกรอบในการเขียนเรื่อง

2. นำแผนการสอนที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนที่จะช่วยให้ บรรลุจุดมุ่งหมาย การวัดผลและประเมินผล ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำให้เพิ่มเวลาในการสอนจาก 1 ชั่วโมง 30 นาที เป็น 2 ชั่วโมง และกิจกรรมในแต่ละขั้นเน้นให้นักเรียนได้ลงมือทำทุกคน

3. นำแผนการสอนที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแล้ว และได้แก้ไขถูกต้องเหมาะสมไปทดลองกับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านปากกล้วย อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อดูความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและข้อบกพร่องอื่นๆ แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมเพื่อใช้สอนต่อไป

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ และหาค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบทดสอบจากหนังสือ การวัดและประเมินผลทางการศึกษาและหนังสือการวัดประเมินผลทางการศึกษาพิเศษ

2. วิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหาและจุดประสงค์ของเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง โดยการสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการสร้างข้อสอบ

3. ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างแบบทดสอบ ให้มีระดับความยากง่ายในระดับเดียวกันกับเนื้อหาที่ใช้สร้างแผนการสอน

4. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ จำนวน 20 ข้อ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

5. นำแบบทดสอบที่ได้สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาภาษาไทย จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congrence) โดยพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยใช้เกณฑ์การกำหนดความคิดเห็นของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543: 117) ดังนี้

+1	=	ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
0	=	ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่
-1	=	ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congrence) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน จะต้องได้ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

6. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นเด็กปกติ โรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 แล้วนำผลทดสอบไปหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้เทคนิค 27% ของจุฑาเทพาน (Fan, 1952: 6-32) โดยนำกระดาษคำตอบที่ได้จากการทดสอบมาตรวจให้คะแนน ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้ 0 คะแนน เมื่อตรวจให้คะแนนแล้วนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และหาค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.39 – 0.70 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.32 – 0.71 นำแบบทดสอบทั้ง 20 ข้อมาใช้ได้

การแปลความหมายของคะแนนความสามารถอ่านจับใจความ พิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

14 – 20	หมายถึง	มีความสามารถอ่านจับใจความอยู่ในระดับดี
7 – 13	หมายถึง	มีความสามารถอ่านจับใจความอยู่ในระดับพอใช้
0 – 6	หมายถึง	มีความสามารถอ่านจับใจความอยู่ในระดับปรับปรุง

7. นำข้อสอบที่ผ่านการคัดเลือกแล้ว จำนวน 20 ข้อ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นเด็กปกติ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความโดยใช้สูตร KR 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson, Formular KR 20) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

2.3 แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทย ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทย ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Rensis Likert) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543: 114 - 115)

2. สร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งข้อความในแบบสอบถามเป็นข้อความในด้านความรู้สึกชอบหรือพอใจ เอาใจใส่ กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ตลอดจนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการอ่านภาษาไทย ซึ่งเป็นข้อความทั้งในเชิงบวกและลบ จำนวน 20 ข้อ

3. กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนและการตอบตัวเลือกแต่ละข้อความ โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย ดังนี้

ข้อความที่กล่าวในเชิงนิมิต (Positive Statements)

มาก	ให้	3	คะแนน
ปานกลาง	ให้	2	คะแนน
น้อย	ให้	1	คะแนน

ข้อความที่กล่าวในเชิงนิเสธ (Negative Statements)

มาก	ให้	1	คะแนน
ปานกลาง	ให้	2	คะแนน
น้อย	ให้	3	คะแนน

ในการพิจารณานักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความสนใจอยู่ในระดับใดนั้น จะพิจารณาจากคะแนนรวมของแบบสอบถาม จากข้อความทั้งเชิงบวกและเชิงลบ โดยใช้เกณฑ์ของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543: 119) ดังนี้

45 - 60	หมายถึง	มีความสนใจมาก
30 - 44	หมายถึง	มีความสนใจปานกลาง
ต่ำกว่า 30	หมายถึง	มีความสนใจน้อย

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congrence) เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมของการใช้ภาษาและลักษณะของข้อความทั้งทางบวกและทางลบตลอดจนตรวจสอบว่าคำถามนั้นวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทย โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อความ ใช้เกณฑ์การกำหนดความคิดเห็น ดังนี้

+1	=	ข้อความมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
0	=	ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่
-1	=	ข้อความไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congrence) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน จะต้องได้ค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

5. จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นเด็กปกติ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ ก่อนนำไปใช้จริง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 170-172)

วิธีการทดลอง

1. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบ One-Group Pre-test Post-test Design (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 249) 1 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองดังนี้

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	วิธีสอน	ทดสอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

เมื่อ	E แทน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
	X แทน	การสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
	T ₁ แทน	การทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนทดลอง
	T ₂ แทน	การทดสอบความสามารถอ่านจับใจความและการตอบแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลอง

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 ก่อนดำเนินการทดลอง ขอให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือขออนุญาตโรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอกุฉินารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีนักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นสถานที่ดำเนินการทดลอง

2.2 ขออนุญาตผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างและชี้แจงรายละเอียดครุประจำชั้น

2.3 ทำการทดสอบความสามารถอ่านจับใจความก่อนการทดลอง (pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ เป็นรายบุคคล

2.4 ดำเนินการทดลอง โดยนำแผนการสอนอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค ไปใช้สอนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน ใช้เวลาในการทดลองวันละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวม 24 ครั้ง ตามกำหนดการสอน ดังนี้

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ช่วงเวลา	แผนการสอน
1	23 สิงหาคม 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 1
2	23 สิงหาคม 2553	14.00 น. - 16.00 น.	แผนการสอนที่ 2
3	24 สิงหาคม 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 3
4	24 สิงหาคม 2553	14.00 น. - 16.00 น.	แผนการสอนที่ 4
5	25 สิงหาคม 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 5
6	25 สิงหาคม 2553	14.00 น. - 16.00 น.	แผนการสอนที่ 6
7	26 สิงหาคม 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 7
8	26 สิงหาคม 2553	14.00 น. - 16.00 น.	แผนการสอนที่ 8
9	27 สิงหาคม 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 9
10	27 สิงหาคม 2553	14.00 น. - 16.00 น.	แผนการสอนที่ 10
11	28 สิงหาคม 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 11
12	29 สิงหาคม 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 12
13	30 สิงหาคม 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 13
14	30 สิงหาคม 2553	14.00 น. - 16.00 น.	แผนการสอนที่ 14
15	31 สิงหาคม 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 15
16	31 สิงหาคม 2553	14.00 น. - 16.00 น.	แผนการสอนที่ 16
17	1 กันยายน 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 17

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ช่วงเวลา	แผนการสอน
18	1 กันยายน 2553	14.00 น. - 16.00 น.	แผนการสอนที่ 18
19	2 กันยายน 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 19
20	2 กันยายน 2553	14.00 น. - 16.00 น.	แผนการสอนที่ 20
21	3 กันยายน 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 21
22	3 กันยายน 2553	14.00 น. - 16.00 น.	แผนการสอนที่ 22
23	4 กันยายน 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 23
24	5 กันยายน 2553	08.30 น. - 10.30 น.	แผนการสอนที่ 24

2.5 ทดสอบหลังทดลอง (post-test) หลังทำการสอนจนครบทุกแผนแล้ว โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความฉบับเดิมที่ทำการสลับข้อแล้วและทำแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ค่ามัธยฐาน (Median) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จัญญ. 2548: 174)

$$Mdn = \frac{N+1}{2}$$

เมื่อ Mdn แทน มัธยฐาน หรือ ค่ากลาง

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range) คำนวณจากสูตรดังนี้ (ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. 2543: 152)

$$IQR = Q_3 - Q_1$$

เมื่อ Q_1 แทน ค่าที่ตำแหน่ง 1/4 หรือ 25% หาได้จาก $Q_1 = \frac{N}{4}$

Q_3 แทน ค่าที่ตำแหน่ง 3/4 หรือ 75% หาได้จาก $Q_3 = \left(\frac{N}{4}\right) \times 3$

N แทน จำนวนข้อมูล

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ
คำนวณจากสูตร (กรมวิชาการ. 2545: 59-60)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	R	แทน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 หาค่าความยากง่ายของข้อสอบคำนวณจากสูตร (กรมวิชาการ. 2545: 60)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ดัชนีความยากของข้อสอบ
	R	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบข้อนั้นได้ถูกต้อง
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบทั้งหมด

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบคำนวณจากสูตร (กรมวิชาการ. 2545: 62)

$$r = \frac{R_U - R_L}{N}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	R_U	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มสูงที่ตอบถูก (กลุ่มสูงใช้ประมาณร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมด)
	R_L	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก (กลุ่มต่ำใช้ประมาณร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมด)
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ โดยใช้ KR-20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 168-169)

$$R_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	R_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ
	n	แทน	จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบถูก
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบผิด
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทยโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543: 170-172)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านก่อนและหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ The Sign Test for Median : One Sample (Miltion; Mcteer; & Corbet. 1997: 594 - 595)

$$P(X \leq M) = P(X \geq M) = \frac{1}{2}$$

เมื่อ	M	แทน	ค่ามัธยฐานที่ตั้งไว้ (เกณฑ์ที่กำหนดไว้)
	X	แทน	จำนวนค่าของตัวแปรที่น้อยกว่าค่ามัธยฐานที่กำหนดไว้ (-) หรือจำนวนค่าของตัวแปรที่มากกว่าค่ามัธยฐานที่ตั้งไว้ (+) โดยพิจารณาใช้ค่า + เมื่อตั้งสมมติฐาน $H_a: M < M_0$ และพิจารณาใช้ค่า - เมื่อตั้งสมมติฐาน $H_a: M > M_0$

เมื่อ M เป็นค่ามัธยฐานที่ได้จากการทดลองและ M_0 เป็นค่ามัธยฐานที่กำหนดไว้

3.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถอ่านจับใจความก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบของ The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533: 93)

$$D = Y - X$$

เมื่อ	D	แทน	ค่าความแตกต่างของข้อมูลแต่ละคู่
	X	แทน	คะแนนของการประเมินก่อนการทดลอง
	Y	แทน	คะแนนของการประเมินหลังการทดลอง

โดยมีลำดับขั้นในการคิด ดังนี้

1. จัดอันดับค่าความแตกต่างจากค่าน้อยไปหาค่ามาก
2. กำกับอันดับที่ด้วยเครื่องหมายบวกหรือเครื่องหมายที่มีอยู่เดิม
3. หาผลรวมของอันดับที่มีเครื่องหมายบวก และมีเครื่องหมายลบตามลำดับค่า
4. ค่าของผลรวมที่น้อยกว่า (โดยไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย) เราเรียกค่านี้อันว่า T

$$\text{เมื่อ } E(T) = \frac{N(N+1)}{4}$$

$$Z = \frac{T - E(T)}{S_T}$$

$$S_T = \sqrt{\frac{N(N+1)(2N+1)}{24}}$$

เมื่อ	$E(T)$	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมอันดับที่น้อยกว่า
	N	แทน	จำนวนนักเรียน
	S_T	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	Z	แทน	คะแนนมาตรฐาน
	T	แทน	ค่าของผลรวมของอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับที่น้อยกว่า

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
2. การเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนและหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
3. ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

ตาราง 1 คะแนน ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (เต็ม 20 คะแนน)	ระดับ ความสามารถ	คะแนนหลังเรียน (เต็ม 20 คะแนน)	ระดับ ความสามารถ
1	6	ปรับปรุง	16	ดี
2	5	ปรับปรุง	15	ดี
3	3	ปรับปรุง	14	ดี
4	5	ปรับปรุง	15	ดี
5	4	ปรับปรุง	16	ดี
6	6	ปรับปรุง	16	ดี
<i>Mdn</i>	5	ปรับปรุง	15.5	ดี
IQR	2		2	

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนได้รับการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค อยู่ระหว่าง 3 – 6 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 5 และมีค่าพิสัยควอไทล์เท่ากับ 2 ความสามารถอ่านจับใจความอยู่ในระดับปรับปรุง หลังได้รับการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคแล้วมีคะแนนอยู่ระหว่าง 14 – 16 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 15.5 และมีค่าพิสัยควอไทล์เท่ากับ 2 ความสามารถอ่านจับใจความอยู่ในระดับดี

ตาราง 2 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้กับค่ามัธยฐานที่เป็นเกณฑ์ระดับดีคะแนน
ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

คนที่	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	ค่ามัธยฐานที่เป็น เกณฑ์ระดับดี	ระดับ	ระดับ	P-Value
			+	-	
1	16	14 - 20	+		2
2	15		+		
3	14		+		
4	15		+		
5	16		+		
6	16		+		
Mdn	15.5	≥ 14	6	0	
IQR	2				

จากตาราง 2 แสดงว่า คะแนนมัธยฐานของความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคสูงกว่าค่ามัธยฐานกำหนดไว้ในระดับดี (14 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่าความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับดี

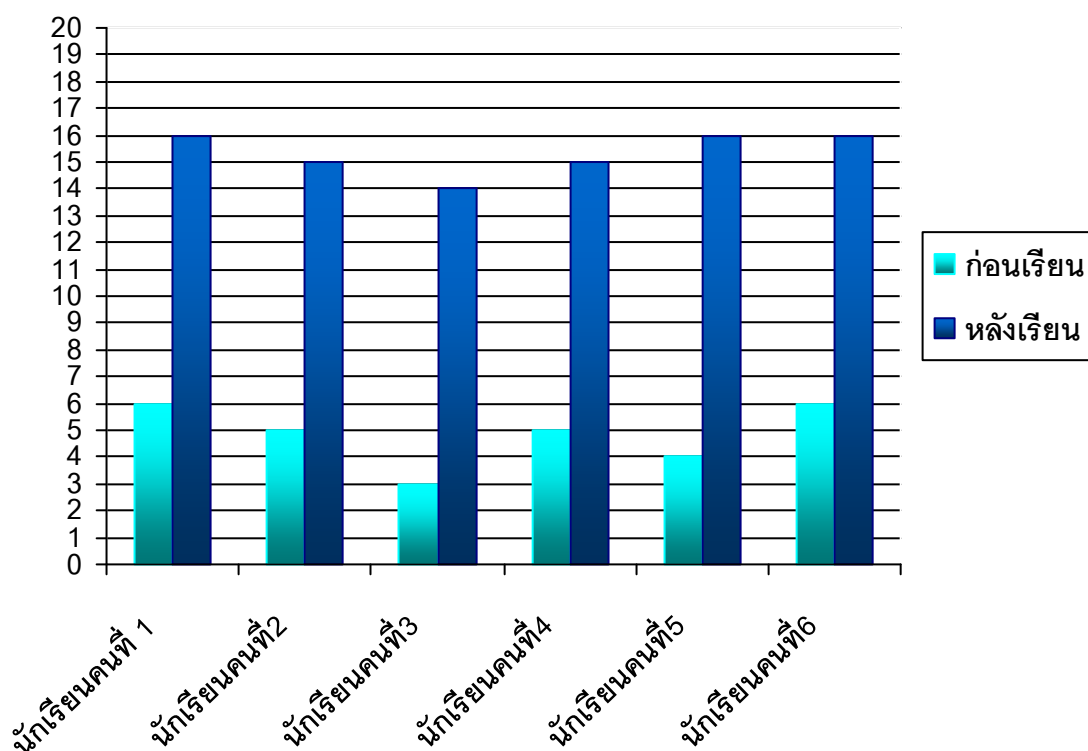
**การเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนและหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบ
บูรณาการของเมอร์ดีอค**

ตาราง 3 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนและหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนอ่าน
แบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

คนที่	คะแนน (เต็ม 20 คะแนน)		ผลต่างของ คะแนน $D = Y - X$	ลำดับที่ ความ แตกต่าง	ลำดับตามเครื่องหมาย		T
	ก่อนเรียน (X)	หลังเรียน (Y)			บวก	ลบ	
1	6	16	10	2.5	+2.5	-	0*
2	5	15	10	2.5	+2.5	-	
3	3	14	11	5	+5	-	
4	5	15	10	2.5	+2.5	-	
5	4	16	12	6	+6	-	
6	6	16	10	2.5	+2.5	-	
T = 0*					T+ = 21	T- = 0	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงว่า ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนและหลังได้รับการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลอง นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีความสามารถอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนการทดลอง สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่าความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคสูงขึ้น

ภาพประกอบ 3 กราฟแสดงความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนและหลังได้รับการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

จากภาพประกอบ 3 พบว่าความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนทั้ง 6 คน หลังได้รับการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคมีคะแนนสูงขึ้น ตามลำดับดังนี้ นักเรียนคนที่ 1 มีคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอน 10 คะแนน นักเรียนคนที่ 2 มีคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอน 10 คะแนน นักเรียนคนที่ 3 มีคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอน 11 คะแนน นักเรียนคนที่ 4 มีคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอน 10 คะแนน นักเรียนคนที่ 5 มีคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอน 12 คะแนน นักเรียนคนที่ 6 มีคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอน 10 คะแนน

ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

ตาราง 4 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

คนที่	คะแนน (เต็ม 60 คะแนน)	ระดับความสนใจ
1	60	มาก
2	55	มาก
3	58	มาก
4	55	มาก
5	57	มาก
6	56	มาก
<i>Mdn</i>	56.5	มาก
IQR	3	

จากตาราง 4 พบว่าคะแนนความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังได้รับการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคแล้ว มีคะแนนอยู่ระหว่าง 55 – 60 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 56.5 และมีค่าพิสัยควอไทล์เท่ากับ 3 ความสนใจในการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้กับค่ามัธยฐานที่เป็นเกณฑ์ระดับมากคะแนน
ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
ด้านการอ่านหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

คนที่	คะแนนความสนใจ (คะแนนเต็ม 60 คะแนน)	ค่ามัธยฐานที่เป็น เกณฑ์ระดับมาก	ระดับ	ระดับ	P-Value
			+	-	
1	60	45 - 60	+		2
2	55		+		
3	58		+		
4	55		+		
5	57		+		
6	56		+		
Mdn	56.5	≥ 45	6	0	
IQR	3				

จากตาราง 5 แสดงว่า คะแนนมัธยฐานของความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคสูงกว่าค่ามัธยฐานกำหนดไว้ในระดับมาก (45 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยข้อ 3 ที่ว่า ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค มีสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ นำเสนอดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนและหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
3. เพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคสูงขึ้น
3. ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่มีระดับสติปัญญาปกติหรือสูงกว่าปกติ ที่ไม่มีภาวะบกพร่องด้านอื่นหรือมีความพิการซ้ำซ้อน กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอกงหรา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 6 คน เลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ประกอบด้วย 1.) แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค จำนวน 24 แผน 2.) แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ จำนวน 20 ข้อ และ 3.) แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ

ดำเนินการทดลอง โดยทำการทดสอบความสามารถอ่านจับใจความก่อนการทดลอง (pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความเป็นรายบุคคล แล้วจึงนำแผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีคสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ไปใช้สอนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน ใช้เวลาในการทดลองวันละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง ตั้งแต่ช่วงเวลา 08.30 น. - 10.30 น. และ 14.00 น. - 16.00 น. รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง และทดสอบหลังทำการสอนจนครบทุกแผนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความฉบับเดิมที่ทำการสลับข้อแล้วและให้นักเรียนตอบแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทย นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยควอไทล์ The Sign Test for Median : One Sample และ The Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks Test

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีคอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีคสูงขึ้น
3. ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีคมีความสนใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังได้รับการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีคอยู่ในระดับดี เนื่องจากวิธีการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีคเป็น

วิธีการสอนอ่านที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีการใช้คำถามปลายเปิด ถามนำเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความคิดของตนเองในการหาคำตอบ ซึ่งนำมาสู่การอภิปรายในหัวข้อที่จะอ่าน ดังที่ เออร์ (Ur. 1996: 2-4) ได้กล่าวว่า การอภิปรายร่วมกันเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้เดิม แลกเปลี่ยนความรู้กัน ทำให้ผู้เรียนมีจุดหมายในการอ่านมากขึ้น และโน้มน้าวให้ผู้เรียนสนใจในเรื่องที่จะอ่านเพราะต้องการคำตอบที่ตนเองคาดเดาไว้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของแฮริสและสมิท (Harris; & Smith. 1980: 252 – 255) ที่ว่า การที่นักเรียนได้อภิปรายร่วมกันในกลุ่ม จะเป็นการฝึกให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ การสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีคมีการผสมผสานทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน แต่จะมีทักษะหนึ่งที่เป็นจุดเน้นในการสอน ส่วนทักษะอื่นๆ แม้ว่าจะไม่ได้เป็นจุดเน้นก็จะได้รับการพัฒนาไปพร้อมกัน สอดคล้องกับกรมวิชาการ (กรมวิชาการ. 2546: 150) ที่กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาต้องคัดเลือกเนื้อหาที่เอื้อต่อการบูรณาการทักษะภาษา 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ตีความหมาย บอกรายละเอียดของข้อมูล ตลอดจนสามารถพัฒนาการเขียนสรุป เรียบเรียงเนื้อหาอย่างมีระบบและสามารถเขียนข้อความในระดับอนุเขต (Paragraph) ได้

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนทั้ง 6 คน หลังได้รับการสอนอ่านมีคะแนนสูงขึ้น ตามลำดับดังนี้ นักเรียนคนที่ 1 มีคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอน 10 คะแนน นักเรียนคนที่ 2 มีคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอน 10 คะแนน นักเรียนคนที่ 3 มีคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอน 11 คะแนน นักเรียนคนที่ 4 มีคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอน 10 คะแนน นักเรียนคนที่ 5 มีคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอน 12 คะแนน นักเรียนคนที่ 6 มีคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอน 10 คะแนน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีคมีขั้นตอนที่ชัดเจนในการฝึกผู้เรียนเรียนรู้กระบวนการทางภาษาอย่างครบถ้วนและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทุกคน ดังเช่นผลงานวิจัยของรจนา ชาญวิจิต (2547: 46) และสมเกียรติ กินจำปา (2545: 15) ที่กล่าวสอดคล้องกันว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีบูรณาการของเมอร์ดีคมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น

3. ด้านความสนใจในการอ่านภาษาไทย พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังได้รับการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีคแล้ว นักเรียนมีความสนใจการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค เป็นวิธีการสอนที่มีขั้นตอนหลากหลายนักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่

แตกต่างกัน นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการร่วมกิจกรรมการสอนทุกขั้นตอน ทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบในการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมทุกครั้งที่ยื่น และจะต้องนำความรู้มาถ่ายทอดให้เพื่อนๆ ได้เรียนรู้ร่วมกัน เป็นการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับจิตกรมณี อะเมกอง (2545: 62) ที่กล่าวว่า ความสนใจนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและนำไปสู่ความสำเร็จในการอ่าน และสอดคล้องกับ จิราพร สุจิต (2543: 45) และสุจิตรา เวทยาวงศ์ (2545: 71) ได้กล่าวว่า บุคคลจะเกิดความสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เนื่องจากการได้รับรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นแล้วเอาใจใส่จดจ่อในสิ่งที่รับอย่างต่อเนื่องจนเกิดความรู้สึกตอบสนองอย่างเต็มที่หรือพอใจในสิ่งนั้น ซึ่งวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีคมีกิจกรรมที่เกิดการกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับนักเรียน นอกจากนี้เกษม บำรุงเวช (2530: 5) ยังกล่าวไว้ในงานวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค (MIA) และวิธีการสอนตามคู่มือครูว่าการบูรณาการทักษะทางภาษาเข้าด้วยกันจะช่วยลดปัญหาความเบื่อหน่ายของผู้เรียนอย่างมาก เพราะนักเรียนได้มีโอกาสฝึกกิจกรรมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองสอดคล้องกับ บาร์ทเลท (Bartlett. 1980: 15) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการคิดและทำกิจกรรมจะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะเรียนตลอดเวลา ดังนั้นความสนใจในการอ่านจึงเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมีส่วนช่วยในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีมีความก้าวหน้าทางการเรียน ตลอดจนส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน และการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. วิธีสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีคเป็นวิธีที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนอ่านจับใจความ เพราะเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาจากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม และแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่าย เกิดความสนใจ กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม

2. ในการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคควรใช้ห้องเรียนที่มีขนาดใหญ่ สามารถเคลื่อนที่อุปกรณ์ต่างๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ได้ง่าย เพื่อสะดวกในการจัดกิจกรรมกลุ่ม และควรจัดให้อยู่ห่างจากห้องเรียนอื่นๆ พอสมควร เพราะการเรียนการสอนด้วยวิธีนี้ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันตลอดเวลา จึงมักมีเสียงดังขณะปฏิบัติกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทย โดยใช้วิธีสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอกับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านในระดับชั้นอื่นๆ

2. การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ครั้งต่อไปควรนำการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของโรงเรียนในสังกัดอื่นที่อยู่ในระดับช่วงชั้นเดียวกัน

3. ควรเพิ่มระยะเวลาในการทดลองให้มากขึ้น เพราะการสอนอ่านต้องการการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และวิธีการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคเป็นการฝึกให้นักเรียนพัฒนาการอ่านที่ต้องใช้เวลา ดังนั้นเพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์และนักเรียนได้ฝึกอย่างจริงจังควรเพิ่มระยะเวลาในการทดลองให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมวิชาการ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- . (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- . (2546). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกษม บำรุงเวช. (2530). การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธี MIA และวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คมสันต์ เข้าเล็ง. (2542). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนอ่านจับใจความโดยใช้รูปแบบการสอนอ่านที่พัฒนาขึ้นกับวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การประถมศึกษา) ของนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- จรัญ รัตนศิลา. (2539). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธี MIA ที่ใช้สื่อการสอนแบบอรรถฐานและวิธีการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตรมณี อะเมกอง. (2545). การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- จิราพร สุจริตกุล. (2543). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามทฤษฎีเพื่อการสื่อสารของคิธ จอห์นสัน (Keith Johnson) กับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- เตือนใจ ทรูกระโทก. (2543). *การศึกษาค้นคว้าผลการสอนซ่อมเสริมด้านความเข้าใจในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้หนังสือแผ่นเดียวเป็นสื่อ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธิดารัตน์ สมานพันธ์. (2540). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนที่ใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition กับวิธีสอนตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- นภาพรณ เกตุกำจร. (2545). *การศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยที่สอนโดยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชินี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2533). *สถิติอนพาราเมตริก*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮาส์.
- เบญจพร ปัญญาข. (2545). *คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องด้านการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ผกาศรี เย็นบุตร. (2542). *ทักษะความรู้ทางภาษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2535). *รายงานการวิจัยเรื่องการสร้างเครื่องมือเพื่อคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2542). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. กรุงเทพฯ: จำไทย เพรส.
- . (2544). *เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.

- พรทิพย์ ตรีสกุลวงษ์. (2544). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโคกตะเคียน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พรสวรรค์ สายสุดใจ. (2542). การใช้กิจกรรมที่เน้นกลวิธีทางการสื่อสารเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการพูดและเจตคติของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิจัยพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชิต ฤทธิ์บุญ. (2548). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏพระนคร.
- ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2543). พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- รจนา ชาญวิจิต. (2547). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ด็อค(MIA). สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วนิช บรรจง; และคณะ. (2540). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- วนิดา ศิริมาลา. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยชุดการสอนมินิคอร์สกับเรียนโดยการสอนตามคู่มือครูภาษาไทย กรมวิชาการ. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรียา นิยมธรรม. (2546). เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ : สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับรวมเล่ม เฉพาะเรื่อง. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ศรีวิไล พลมณี. (2548). ภาษาและการสอน. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2543). ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดีปัญหาการเรียนที่แก้ไขได้. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ศิริวรรณ เสนา. (2541). การศึกษาคุณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือ และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2542). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: ชัยศิริการพิมพ์.
- สอแสงค์ ดำเนินสวัสดิ์. (2549). *ความงามในภาษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิตรา เวทยาวงศ์. (2545). *การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยโครงสร้างระดับยอด ประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD กับการสอนตามคู่มือครู*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวรรณี เวทโธสงศ์. (2544). *การพัฒนาความสามารถและแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เอกสารจริง*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมเกียรติ กินจำปา. (2545). *การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์คอกห์ (MIA)*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสียง ชูสกุล. (2543). *เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์จากการเรียนเป็นกลุ่ม เรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้บทเรียนโมดูลและการเรียนตามแผนการสอน สสวท.* ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ระเบียบวิธีปฏิบัติและมาตรฐานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในประเทศอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลิฟฟิง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2548). *คู่มือการดำเนินการสำรวจเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- อัจฉรา สันตุโคตร. (2543). *การเปรียบเทียบความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยวิธี MIA กับวิธีสอนตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

- Allen K. Eileen; & Schwartz, Liene S. (2001). *The Exceptional Child Inclusion in Early Childhood Education*. United States of America.
- Bartlett. (1980). Top-Level Structure as an Organizational strategy for Recall of Classroom Text. *Dissertation Abstracts International*. 12(1): 12-13.
- Bloom, Benjamin S. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York: Mc Graw-Hill.
- Carr, Eileen M.;others. (1983). The Effect of Inference Training on Children's Comprehension of Expository text. *Journal of Reading Behavior*. 15(3): 1-18.
- Carrell, P R. (1997). *Jesus and the angels: Angelology and the christology of the apocalypse of John*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Delaney, Norma Mcluckie. (1990, July). The Effect of Strategy Training on Comprehension of Implicit Information in Familiar and Unfamiliar Expository Text. *Dissertation Abstract International*. 46: 111-A.
- Dewey, John. (1996). *Dictionary of Education*. New York: Philosophical Library.
- Dollard, J.; & Miller, N. E. (1982). *Personality and psychotherapy*. New York: McGraw Hill.
- Dornyei, Zoltan. (1995). On the Teachability of Communication Strategies. *TESOL Quarterly*. 29(Spring): 55 – 84.
- Good, Carter Victor. (1996). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Grellet, Francoise. (1994). *Developing Reading Skills*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Fan, Chung Teh. (1952). *Item Analysis Teble*. New Jersey : Educational Service, Princeton.
- Flood, J. (1986, April). The Text, the Student and the Teacher: Learning from Exposition in Middle School. *The Reading Teacher*. 41: 780 – 783.
- Harris, Albert J.; & Edward R. Sipay. (1979). *How to Teach Reading*. New York: Longmans.
- Harris; & Smith. (1980). Relationships among Reading Models, Environment, Attitudes, and Abilities of the Junior High School Students in West Java Indonesia. *Dissertation Abstracts International*. 12(2): 30.
- Lapp, Diane; & Jame Flood. (1983). *Teaching Reading of Every Child*. London: Macmillan Publishing Company.

- Lono, Luz Paredes. (1987). Teaching Reading Skills : A Guide for the New ESL Teaching.
in A TESOL Professional Authology : Listening Speading and Reading. pp. 68 – 85.
 Edited by Carol Cargill. Illionis: Volumed Publishers.
- Miller, Wilmatt. (1990). *Reading comprehension activities kit.* The United State in
 America : The Center for Applied Research in Education.
- Milton, J. S.; McTeer, P. M.; & Corbet, J. J. (1997). *Introduction to Statistics.* New York:
 McGraw-Hill.
- Murdoch, George S. (January 1986). A More Integrated Approach to the Teaching of
 Reading. *English Teaching Forum* . 34(1): 9-15.
- Powell, Marvin. (1998). *The Psychology of Adolescence.* New York: The Bobbs Merril
 Company.
- Ruddell, M.R. (2002). *Vocabulary knowledge and comprehension: A comprehension-
 process view of complex literacy relationships.* New York: International Reading
 Association.
- Smith, Corinne Roth. (1999). *Learning Disabilities The Interaction of Learner, Task, and
 Setting.* Boston: Allyn & Bacon.
- Smith, Tom E.C.; Other. (1995). *Teaching Students With Special Needs in Inclusive
 Setting.* New York: By Allyn and Bacon.
- Ur, Penny. (1996). *A Course in Language Teaching.* Cambridge: Cambridge University
 Press.
- U.S. Department of Education. (2002). *Current population scurvey.* Washington, DC:
 Bureau of the Census.
- Widdowson, H. G. (1979). *Teaching language as communication.* London: Oxford University.
 ----- (1987). *Explorations in applied linguistics.* London: Oxford University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

ผลการคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการรับและแปลผลข้อมูล (ครป.)
แบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้เฉพาะด้าน (สปร.) ของศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู
และแบบทดสอบความสามารถทางเชาว์ปัญญาของเด็กอายุ 2-15 ปี
ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

คนที่	ระดับ เชาว์ปัญญา	ครป.	สปร.			
			การอ่าน	การเขียน	คณิตฯ	รวม
คนที่ 1	93	135	61	84	71	216
คนที่ 2	97	125	64	92	71	227
คนที่ 3	93	124	61	86	82	229
คนที่ 4	98	145	59	80	81	220
คนที่ 5	90	144	54	79	76	209
คนที่ 6	102	125	55	81	77	213

กระดาษคำตอบ : แบบสำรวจปัญหาในการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์

ชื่อ นักเรียนคนที่ 1 อายุ 9 ปี โรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอดงหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.ด้านการอ่าน						2.ด้านการเขียน						3.ด้านคณิตศาสตร์					
ข้อ ที่	ระดับปัญหา					ข้อ ที่	ระดับปัญหา					ข้อ ที่					
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
1					/	1					/	1					/
2					/	2					/	2					/
3				/		3					/	3				/	
4			/			4			/			4					/
5			/			5		/				5					/
6		/				6		/				6			/		
7		/				7					/	7		/			
8					/	8				/		8			/		
9			/			9				/		9		/			
10			/			10					/	10		/			
11			/			11			/			11				/	
12	/					12			/			12					/
13	/					13		/				13				/	
14		/				14		/				14			/		
15				/		15				/		15			/		
16			/			16	/					16				/	
17			/			17				/		17				/	
18			/			18					/	18			/		
19			/			19			/			19		/			
20	/					20				/		20					/
21						21		/				21					/
22						22		/				22					/
23						23				/		23			/		
24						24					/	24				/	
25						25		/				25				/	
26						26	/					26			/		
27						27				/		27				/	
28						28	/					28			/		
29						29			/			29			/		
30						30	/					30		/			
รวม	15	12	27	4	3	รวม	20	28	15	14	7	รวม	-	20	27	16	8
เฉลี่ย	3.05					เฉลี่ย	2.80					เฉลี่ย	2.36				

คะแนนรวมทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 216

คะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 2.73

ผลการตัดสิน ☒ เป็นเด็ก LD ☐ ไม่เป็นเด็ก LD

กระดาษคำตอบ : แบบสำรวจปัญหาในการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์

ชื่อ นักเรียนคนที่ 2 อายุ 9 ปี โรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอดงหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.ด้านการอ่าน						2.ด้านการเขียน						3.ด้านคณิตศาสตร์					
ข้อ ที่	ระดับปัญหา					ข้อ ที่	ระดับปัญหา					ข้อ ที่					
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
1					/	1					/	1					/
2				/		2					/	2				/	
3			/			3			/			3				/	
4		/				4				/		4			/		
5			/			5		/				5			/		
6			/			6		/				6			/		
7		/				7		/				7		/			
8			/			8				/		8		/			
9		/				9					/	9			/		
10				/		10					/	10		/			
11			/			11			/			11		/			
12	/					12			/			12				/	
13	/					13	/					13				/	
14		/				14		/				14			/		
15				/		15			/			15			/		
16			/			16	/					16					/
17			/			17		/				17				/	
18			/			18				/		18		/			
19			/			19		/				19		/			
20		/				20				/		20	/				
21						21		/				21					/
22						22		/				22					/
23						23		/				23				/	
24						24					/	24				/	
25						25					/	25					/
26						26	/					26		/			
27						27				/		27			/		
28						28	/					28					/
29						29		/				29		/			
30						30		/				30		/			
รวม	10	20	27	6	1	รวม	20	44	12	10	6	รวม	5	36	21	14	6
เฉลี่ย	3.2					เฉลี่ย	3.06					เฉลี่ย	2.73				

คะแนนรวมทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 227

คะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 2.99

ผลการตัดสิน ☒ เป็นเด็ก LD ☐ ไม่เป็นเด็ก LD

กระดาษคำตอบ : แบบสำรวจปัญหาในการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์

ชื่อ นักเรียนคนที่ 3 อายุ 9 ปี โรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอดงหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.ด้านการอ่าน						2.ด้านการเขียน						3.ด้านคณิตศาสตร์					
ข้อ ที่	ระดับปัญหา					ข้อ ที่	ระดับปัญหา					ข้อ ที่					
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
1					/	1					/	1					/
2				/		2		/				2				/	
3				/		3				/		3					/
4			/			4			/			4			/		
5				/		5		/				5				/	
6				/		6		/	/			6		/			
7		/				7			/			7			/		
8			/			8				/		8		/			
9	/					9				/		9		/			
10			/			10					/	10		/			
11			/			11			/			11			/		
12			/			12				/		12					/
13		/				13		/				13				/	
14		/				14			/			14			/		
15	/					15			/			15				/	
16					/	16	/					16					/
17				/		17				/		17				/	
18			/			18				/		18		/			
19			/			19			/			19	/				
20			/			20		/				20	/				
21						21		/				21					/
22						22		/		/		22					/
23						23			/			23				/	
24						24				/	/	24			/		
25						25				/	/	25		/			
26						26	/					26		/			
27						27				/		27				/	
28						28		/				28			/		
29						29			/			29			/		
30						30		/				30			/		
รวม	10	15	24	10	2	รวม	5	32	27	20	2	รวม	10	28	24	14	6
เฉลี่ย	3.05					เฉลี่ย	2.87					เฉลี่ย	2.73				

คะแนนรวมทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 229

คะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 2.88

ผลการตัดสิน ☒ เป็นเด็ก LD ☐ ไม่เป็นเด็ก LD

กระดาษคำตอบ : แบบสำรวจปัญหาในการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์

ชื่อ นักเรียนคนที่ 4 อายุ 9 ปี โรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอกุฉินารายณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.ด้านการอ่าน						2.ด้านการเขียน						3.ด้านคณิตศาสตร์					
ข้อ ที่	ระดับปัญหา					ข้อที่	ระดับปัญหา					ข้อที่	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
1					/	1					/	1					/
2					/	2					/	2				/	
3		/				3					/	3				/	
4				/		4				/		4				/	
5			/			5		/				5				/	
6			/			6		/				6			/		
7		/				7				/		7			/		
8				/		8			/			8			/		
9		/				9				/		9			/		
10				/		10				/		10		/			
11			/			11				/		11				/	
12	/					12					/	12					/
13	/					13	/					13			/		
14	/					14		/				14			/		
15				/		15				/		15			/		
16					/	16		/				16				/	
17				/		17		/				17		/			
18			/			18					/	18	/				
19			/			19	/					19			/		
20		/				20				/		20		/			
21						21		/				21					/
22						22		/				22			/		
23						23				/		23				/	
24						24				/		24					/
25						25				/		25				/	
26						26		/				26		/			
27						27				/		27		/			
28						28				/		28				/	
29						29			/			29			/		
30						30		/				30		/			
รวม	15	16	15	10	3	รวม	10	36	6	22	6	รวม	5	24	30	18	4
เฉลี่ย	2.95					เฉลี่ย	2.66					เฉลี่ย	2.70				

คะแนนรวมทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 220

คะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 2.77

ผลการตัดสิน ☒ เป็นเด็ก LD ☐ ไม่เป็นเด็ก LD

กระดาษคำตอบ : แบบสำรวจปัญหาในการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์

ชื่อ นักเรียนคนที่ 5 อายุ 9 ปี โรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอภูพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.ด้านการอ่าน						2.ด้านการเขียน						3.ด้านคณิตศาสตร์					
ข้อ ที่	ระดับปัญหา					ข้อที่	ระดับปัญหา					ข้อที่	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
1					/	1					/	1					/
2					/	2		/				2					/
3			/			3				/		3				/	
4			/			4				/		4				/	
5				/		5		/				5					/
6			/			6		/				6			/		
7		/				7					/	7		/			
8				/		8					/	8		/			
9		/				9				/		9		/			
10			/			10				/		10		/			
11			/			11				/		11				/	
12		/				12					/	12					/
13			/			13	/					13			/		
14		/				14		/				14				/	
15					/	15				/		15				/	
16			/			16		/				16					/
17				/		17		/				17					/
18				/		18				/		18	/				
19				/		19		/				19			/		
20		/				20				/		20			/		
21						21			/			21					/
22						22		/				22					/
23						23					/	23				/	
24						24					/	24				/	
25						25					/	25				/	
26						26		/				26		/			
27						27					/	27		/			
28						28		/				28				/	
29						29			/			29		/			
30						30		/				30	/				
รวม	-	20	21	10	3	รวม	5	44	6	18	8	รวม	10	28	12	18	8
เฉลี่ย	2.70					เฉลี่ย	2.63					เฉลี่ย	2.53				

คะแนนรวมทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 209

คะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 2.92

ผลการตัดสิน ☒ เป็นเด็ก LD ☐ ไม่เป็นเด็ก LD

กระดาษคำตอบ : แบบสำรวจปัญหาในการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์

ชื่อ นักเรียนคนที่ 6 อายุ 9 ปี โรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอกุฉินารายณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.ด้านการอ่าน						2.ด้านการเขียน						3.ด้านคณิตศาสตร์					
ข้อ ที่	ระดับปัญหา					ข้อที่	ระดับปัญหา					ข้อที่	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
1					/	1					/	1					/
2				/		2					/	2					/
3					/	3					/	3					/
4				/		4					/	4				/	
5					/	5		/				5					/
6			/			6	/					6			/		
7		/				7					/	7			/		
8				/		8					/	8			/		
9		/				9				/		9		/			
10				/		10				/		10		/			
11			/			11			/			11			/		
12	/					12			/			12					/
13		/				13	/					13			/		
14	/					14		/				14				/	
15				/		15					/	15				/	
16				/		16		/				16			/		
17			/			17				/		17					/
18				/		18				/		18	/				
19			/			19	/					19	/				
20		/				20				/		20	/				
21						21		/				21					/
22						22		/				22				/	
23						23				/		23					/
24						24					/	24				/	
25						25					/	25				/	
26						26		/				26		/			
27						27			/			27		/			
28						28		/				28					/
29						29		/				29			/		
30						30		/				30		/			
รวม	10	16	12	1	3	รวม	15	36	6	12	9	รวม	15	20	21	12	9
เฉลี่ย	2.75					เฉลี่ย	2.70					เฉลี่ย	2.56				

คะแนนรวมทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 213

คะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 2.67

ผลการตัดสิน ☒ เป็นเด็ก LD ☐ ไม่เป็นเด็ก LD

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบความสามารถในการรับรู้และแปลผลข้อมูล
- แบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้เฉพาะด้าน

แบบทดสอบความสามารถในการรับรู้และแปลผลข้อมูล (ครป.)

โดยศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู

คำชี้แจง

ครูที่คุ้นเคยกับเด็กมากที่สุดเป็นผู้ประเมินหากครูไม่มั่นใจในการประเมิน โปรดทดสอบเด็กเพิ่มเติม

จงประเมินความสามารถของนักเรียนในการรับรู้และแปลผลข้อมูลตามรายละเอียดในแต่ละข้อ 1-57 โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0 1 2 3 ในกระดาษคำตอบซึ่งตรงกับความสามารถของนักเรียนมากที่สุด

- 0 หมายถึง นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรมเช่นนั้นเลย ไม่เคยเลย
- 1 หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นน้อย หรือน้อยมาก
- 2 หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นบ้าง ในระดับปานกลาง
- 3 หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นบ่อย ๆ

1. การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลด้วยการฟัง (Auditory Processing)

1. เมื่อถูกถามด้วยวาจาเด็กใช้เวลามากกว่า 5 วินาที ในการตอบคำถามที่เด็กจะตอบ
2. มีความยุ่งยากลำบากในการฟังเสียงที่คล้ายคลึงกัน เช่น คำสั่งที่เสียงคล้ายกัน คำพูดที่มีเสียงคล้ายกัน
3. แยกเสียงสูง ต่ำไม่ได้ เช่น เสียงดนตรี หรือเสียงวรรณยุกต์
4. เมื่อครูบอก สิ่ง หรือเล่าเรื่องให้ฟัง มักลืมง่าย
5. ฟังคำสั่งที่สลับซับซ้อน มีหลายขั้นตอน แล้วปฏิบัติตามไม่ได้
6. เมื่อมีการบอกขั้นตอนด้วยวาจา (เช่น การผูกเชือก) สามารถบอกขั้นตอนด้วยวาจา ตามครูได้ แต่ปฏิบัติตามไม่ได้ (ผูกเชือกไม่ได้)
7. ฟังนิทานหรือเล่าเรื่องไม่เข้าใจ หากไม่มีภาพประกอบ
8. มักขอร้องให้ครูพูดซ้ำคำเดิมอีกครั้ง หรือให้อธิบายซ้ำ

2. การรับรู้และแปลผลข้อมูลด้วยสายตา (Visual Processing)

9. เมื่อครูถามพร้อมทั้งชี้รูปภาพประกอบ เด็กใช้เวลามากกว่า 5 วินาที ในการตอบ คำถามที่เด็กลำบากจะตอบได้
10. มีความยุ่งยากลำบากในการการบอกความคล้ายคลึงกัน (ความเหมือน) ของรูปภาพ ตัวอักษร ตัวเลข วัตถุ
11. ไม่เข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ต่าง ๆ (เช่น ป้ายห้ามลัดสนาม)
12. ลอกคำบนกระดาษผิด (ลอกไม่ครบตกหล่น)
13. เมื่อดูแผนที่ แผนที่ เครื่องหมาย เช่น ลูกศร แล้วปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ไม่ได้
14. ไม่ชอบอ่านหนังสือที่มีแต่ตัวอักษร แต่ชอบอ่านหากมีภาพประกอบ
15. เมื่อมีการแสดงกิจกรรมให้ดู หรือการสาธิตที่มีหลายขั้นตอนมักปฏิบัติตามตัวอย่างที่ สาธิตให้ดูแล้วไม่ได้
16. มองไม่เห็นความแตกต่างของภาพ ตัวอักษร ตัวเลข วัตถุ
17. จำคำศัพท์คำเดิมไม่ได้ ทั้งๆ ที่เคยผ่านสายตามาแล้วหลายครั้ง
18. ไม่สนใจที่จะสังเกตความเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ติดตามป้ายประกาศหน้าห้อง

3. การจัดหมวดหมู่ข้อมูล (Organization / Sequencing)

19. วางสิ่งของเครื่องใช้หายบ่อยๆ
20. ทำซ้ำของเครื่องใช้หายบ่อย ๆ
21. มีความยุ่งยากในการเล่าเรื่องที่เป็นลำดับขั้นตอน เช่น การเล่านิทาน ลำดับ เหตุการณ์
22. สับสนระหว่าง ซ้ายกับขวา
23. มักหาสิ่งของไม่พบ
24. เรียงตัวอักษรให้เป็นคำที่มีความหมายไม่ได้

4. การรับรู้ความคิดรวบยอด (Conceptual Processing)

25. อ่านเรื่องแล้วไม่เข้าใจในแนวคิดสำคัญของเรื่อง
26. ดูภาพแล้วไม่เข้าใจแนวคิดสำคัญของภาพ
27. อ่านคำโดยจำทีละคำ อ่านโดยประสมคำไม่ได้
28. สรุปใจความสำคัญของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ได้
29. เมื่อเล่านิทาน (หรือดูละคร) คาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในลำดับไปไม่ได้
30. ไม่เข้าใจเรื่องซ้ำซ้อน อ่านเรื่องตลก หรือฟังเรื่องตลกแล้วไม่ฮา

5. ความรวดเร็วในการรับรู้และแปลผลข้อมูล (Processing Speed)

31. อ่านหนังสือ ใช้เวลามากกว่า 5 วินาที ในการอ่านคำแต่ละคำ
32. เขียนหนังสือ ใช้เวลามากกว่า 10 วินาที ในการเขียนคำแต่ละคำ (คำพยางค์เดียว)
33. ทำการบ้านช้า (หรืองานที่ครูมอบหมายให้ทำในห้องเรียน) ใช้เวลานานกว่าเด็กอื่นในวัยเดียวกัน
34. ทำข้อสอบช้า เสร็จทีหลังเพื่อน หากเสร็จก่อนก็ทำข้อสอบโดยไม่รอบคอบ
35. ตอบคำถามครูช้า แต่ถ้าครูให้เวลาคิด เด็กก็ตอบได้
36. ปฏิบัติตามคำสั่งได้ช้า
37. เมื่อให้อธิบายภาพ อธิบายช้า ใช้เวลานานกว่าเด็กอื่น
38. มองเห็นอันตรายที่จะมาถึง แต่ก็หลบหลีกช้า (เช่น มองเห็นกิ่งไม้หล่นจากต้นไม้แต่ก็หลบไม่ทัน)

6. การรับรู้ทางสายตา – การเคลื่อนไหว(Visual – Motor Processing)

39. ลายมืออ่านยาก
40. เขียนคำ 3 ครั้ง ไม่เหมือนกัน อาจผิด ตก หล่น ต่างกันไป
41. มีปัญหาในการประสานสายตากับมือ (เช่น การรับลูกบอล การตัดกระดาษ)
42. งานเขียนสกปรก มีรอยขีด ลบ ขีด ซ้ำ
43. เขียนหนังสือไม่เว้นวรรค ไม่เว้นช่องไฟ ตัวอักษรเบียดกันจนทำให้อ่านยาก
44. เขียนตัวอักษรหรือตัวเลขกลับหลัง เช่น **๖ ๕ , 7 ๖**

7. การรับรู้ทางสังคม (Social Processing)

45. ก่อทวนเพื่อนในเวลาเรียน (แหย่เพื่อน)
46. ส่งการบ้านไม่ครบ หรือไม่ส่ง หรือไม่ส่งไม่ตรงเวลา
47. ไม่เข้าใจการสื่อสารที่ไม่ใช้ท่าทีวาจา (Nonverbal)
48. ทำการบ้านหรืองานที่มอบหมายไม่เสร็จ หรือไม่ทำ
49. ส่งเสียงรบกวนผู้อื่นโดยไม่เกรงใจ
50. มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในการสนทนา (เช่น พูดสวนขณะผู้พูดกำลังพูด)

8. สมาธิ (Attention)

51. ใจไม่ค่อยจดจ่ออยู่กับงาน มองโน่นมองนี่บ่อย ๆ
52. มีความยุ่งยากลำบากในการเปลี่ยนกิจกรรม จากกิจกรรมหนึ่งไปสู่อีกกิจกรรมหนึ่ง
53. เสียสมาธิง่าย มองไปยังทุกสิ่งทีเคลื่อนไหวผ่านสายตา
54. ระบายสีไม่อยู่ในกรอบที่กำหนดให้ ระบายสีไม่สวย
55. ลอกตัวอักษร ตัวเลข บนกระดานฝึก ลอกตกหล่น ไม่ครบ
56. หลงประเด็นในการพูดคุย การสนทนา
57. ฟังครูอธิบายได้ไม่นาน

แบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้เฉพาะด้าน (สปร.)

- @ แบบสำรวจปัญหาในการอ่าน
- @ แบบสำรวจปัญหาในการเขียน
- @ แบบสำรวจปัญหาทางคณิตศาสตร์

คำชี้แจง

เครื่องมือนี้ เป็นแบบสำรวจปัญหาในการเรียนของเด็กใน 3 ด้าน คือ การอ่าน การเขียน และการสะกดคำ และคณิตศาสตร์ ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินเด็ก ครูผู้สอนต้องรู้จักเด็กเป็นอย่างดีทำหน้าที่สอนเด็กมาเป็นเวลาในต่ำกว่า 3 เดือน ครูผู้ประเมินใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ของความรุนแรงของปัญหาให้ตรงกับพฤติกรรมของเด็ก กรอกในกระดาษคำตอบ หลังจากนั้นก็จึงรวมคะแนนและหาค่าเฉลี่ยของปัญหาของเด็กแต่ละคนแต่ละด้าน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ

- 5 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด/ รุนแรงมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาในระดับค่อนข้างน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

แบบสำรวจปัญหาในการอ่าน

ชื่อ.....อายุ.....ปี

คำชี้แจง จงอ่านข้อความในแบบสำรวจแล้วทำความเข้าใจ ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปัญหา 5 4

3 2 หรือ 1 ตามความเป็นจริงของเด็ก

พฤติกรรมทางการอ่านของเด็ก	ระดับปัญหา					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1.ออกเสียงพยัญชนะไม่ได้หรือออกเสียงผิด						5 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด/ รุนแรงมากที่สุด 4 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก 3 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีปัญหาในระดับค่อนข้างน้อย 1 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
2.ออกเสียงสระไม่ได้หรือออกเสียงผิด						
3.อ่านหลงบรรทัด						
4.อ่านซ้ำคำ						
5. อ่านเพิ่มคำ						
6. อ่านข้ามคำ						
7. อ่านตกหล่น ไม่ครบคำ						
8.อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน						
9.อ่านไม่ได้เลย ไม่ออกเสียง						
10.อ่านกลับคำ						
11.อ่านสลับพยัญชนะหรือสระ						
12.สับสนในการอ่านอักษรหรือคำที่คล้ายกัน						
13.อ่านช้า						
14.อ่านตะกุกตะกัก						
15.ผันเสียงวรรณยุกต์ไม่ได้						
16.ไม่สามารถบอกลำดับของเรื่องได้						
17.จำข้อเท็จจริงในเรื่องที่อ่านไม่ได้						
18.ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน						
19.อ่านแล้วจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้						
20.แสดงอาการเครียดในขณะที่อ่าน						
รวม						

ผลการตัดสิน

☐ เป็น LD. ด้านการอ่าน

☐ ไม่เป็น LD.

แบบสำรวจปัญหาในการเขียน

ชื่อ.....อายุ.....ปี

คำชี้แจง จงอ่านข้อความในแบบสำรวจแล้วทำความเข้าใจ ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปัญหา 5 4 3

2 หรือ 1 ตามความเป็นจริงของเด็ก

พฤติกรรมทางการเขียนของเด็ก	ระดับปัญหา					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1.เขียนตัวโตกว่าบรรทัด						5 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด/ รุนแรงมากที่สุด
2.เขียนตัวเล็กกว่าบรรทัด						
3.เขียนไม่ตรงตามแนวเส้นบรรทัด						4 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก
4.เขียนเส้นขยุกขยิกไม่สม่ำเสมอ						
5.ลอกจากกระดานหรือหนังสือข้อความเปลี่ยน						3 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง
6.ลอกจากกระดานหรือหนังสือตกหล่น ไม่ครบ						
7.ลอกจากกระดานหรือหนังสือไม่ได้						2 หมายถึง มีปัญหาในระดับค่อนข้างน้อย
8.เขียนหนังสือไม่เป็นตัว						
9.เขียนตัวอักษรขนาดเล็กปะปนกัน ทำให้มีหลายขนาด						1 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
10.เขียนตัวอักษรหลายลักษณะปะปนกัน						
11.เขียนหัวอักษรหลายครั้ง						
12.ในการเขียนพยัญชนะเด็กจะลากเส้นวนๆ ซ้ำๆ หลายครั้ง						
13.จับดินสอหรือปากกาแน่นมาก						
14.เขียนแล้วลบ ลบบ่อย ซ้ำๆ หลายครั้ง						
15.เขียนตัวอักษรกลับหลัง(ใช้กระจกส่องแล้วอ่านได้)						
16.เขียนหนังสือซ้ำมาก(ซ้ำกว่าเด็กอื่นในชั้น)						
17.เว้นระยะตัวอักษรหรือคำไม่ถูกต้อง						
18.เขียนตัวอักษรเอียงมากเกินไป						

ต่อ

พฤติกรรมทางการเขียนของเด็ก	ระดับปัญหา					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
19.เขียนตัวอักษรผิดทาง เช่น จากขวามาซ้าย						5 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด/ รุนแรงมากที่สุด 4 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก 3 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีปัญหาในระดับค่อนข้างน้อย 1 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
20.เขียนแล้วอ่านไม่รู้เรื่อง						
21.เขียนตามคำบอกไม่ได้เลย						
22.เขียนตามคำบอกได้บ้าง แต่สะกดผิดมาก						
23. จำไม่ได้ว่าจะเขียนตัวอักษรอย่างไร เริ่มต้นตรงไหนก่อน						
24.เขียนตัวอักษร สระ ซ้ำๆ กัน						
25.เขียนตัวอักษร สระเยี่ยงในบรรทัดเดียวกัน						
26.สะกดคำผิดมาก						
27.เขียนคำตามเสียงที่อ่าน						
28.เขียนตัวอักษรบางตัวไม่ได้						
29.เขียนเพิ่ม เขียนเกิน						
30.เขียนสลับส่นระหว่างพยัญชนะ สระที่คล้าย						
รวม						

ผลการตัดสิน

☐

เป็น LD. ด้านการเขียน

☐

ไม่เป็น LD.

แบบสำรวจปัญหาในด้านคณิตศาสตร์

ชื่อ.....อายุ.....ปี

คำชี้แจง จงอ่านข้อความในแบบสำรวจแล้วทำความเข้าใจ ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปัญหา 5 4

3 2 หรือ 1 ตามความเป็นจริงของเด็ก

พฤติกรรมคณิตศาสตร์ของเด็ก	ระดับปัญหา					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1.นับเลขตามครูได้ แต่นับเองไม่ได้						5 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด/ รุนแรงมากที่สุด
2.ไม่เข้าใจความหมายของจำนวน						
3.ไม่เข้าใจขนาดของสิ่งของ						4 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก
4.ไม่เข้าใจรูปทรงเรขาคณิต						
5.ไม่เข้าใจความหมายของเงินตรา						3 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง
6.ไม่เข้าใจมาตราชั่ง ตวง วัด						
7.ไม่เข้าใจความหมายของกราฟและแผนผัง						2 หมายถึง มีปัญหาในระดับค่อนข้างน้อย
8.ทำเลขที่บวก ลบ คูณหรือหารไม่ได้						
9.ไม่เข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ เช่น < > เป็นต้น						1 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
10.มีปัญหาในการจำแนกตัวเลขบางตัวที่คล้ายกัน เช่น 6 และ 9						
11.มีปัญหาในการอ่านเลขหลายหลัก						
12.จำหลักเลขไม่ได้						
13.จำสัญลักษณ์ไม่ได้						
14.ไม่เข้าใจความคิดรวบยอด (concept) ทางคณิตศาสตร์						
15.จำข้อเท็จจริง(fact) ทางคณิตศาสตร์ไม่ได้						
16.ไม่สามารถจัดหมวดหมู่ของสิ่งของได้						
17.เรียงจำนวนตามลำดับไม่ได้						
18.ทำเลขผิดเพราะสะเพร่าบ่อยๆ						
19.ทำโจทย์ปัญหาไม่ได้						

ต่อ

พฤติกรรมคณิตศาสตร์ของเด็ก	ระดับปัญหา					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
20.ทำงานไม่เสร็จตามที่มอบหมาย (ไม่ส่งการบ้าน เป็นต้น)						5 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด/ รุนแรงมากที่สุด 4 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก 3 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีปัญหาในระดับค่อนข้างน้อย 1 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
21.เขียนตัวเลขโตกว่าบรรทัด						
22. เขียนตัวเลขเล็กกว่าบรรทัด						
23. เขียนตัวเลขไม่เป็นตัว						
24.เขียนตัวเลขกลับหลัง						
25.เขียนตัวอักษร สระ ำ ำ กันตัวเลขกลับหัว						
26.เขียนตัวเลขไม่ถูกวิธี						
27.เขียนตัวเลขสลับที่						
28.เขียนตัวเลขซ้ำ ๆ อยู่กับที่						
29.เขียนตัวเลขตกหล่นหรือเขียนเกิน						
30.สับสนในการเขียนตัวเลขที่คล้ายกัน						
รวม						

ผลการตัดสิน

☐ เป็น LD. ด้านคณิตศาสตร์☐ ไม่เป็น LD.

ภาคผนวก ค

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผศ. น้อม งามนิสัย

วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาภูมิศาสตร์ (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตำแหน่ง	ข้าราชการบำนาญ ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ทำงาน	อาจารย์พิเศษ สถาบันอาศรมศิลป์ ซอย 33 ถนนพระราม 2 แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150

2. อาจารย์ดารา คอวนิช

วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกประถมศึกษา (ค.บ.)
ตำแหน่ง	ข้าราชการบำนาญ (ครูชำนาญการพิเศษด้านภาษาไทย) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5
ที่อยู่ปัจจุบัน	199 หมู่ 10 ต. โนนหัน อ. ชุมแพ จ. ขอนแก่น 40290

3. อาจารย์ชำนาญ กงสะเด็น

วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนฝายหินหนองทุ่มหนองทองศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

ภาคผนวก ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
2. ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
3. ค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
4. ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ตาราง 6 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

ข้อทดสอบที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	สรุปผล
	1	2	3		
1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
2	0	+ 1	+ 1	0.67	นำไปใช้ได้
3	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
4	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
5	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
6	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
7	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
8	+ 1	+ 1	0	0.67	นำไปใช้ได้
9	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
10	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
11	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
12	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
13	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
14	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
15	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
16	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
17	+ 1	+ 1	0	0.67	นำไปใช้ได้
18	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
19	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้
20	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	นำไปใช้ได้

ตาราง 7 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

ข้อคำถามที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
2	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
3	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
4	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
5	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
6	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
7	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
8	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
9	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
10	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
11	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
12	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
13	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
14	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
15	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
16	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
17	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
18	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
19	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้
20	+ 1	+ 1	+ 1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 8 ค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอน
แบบบูรณาการของเมอร์ดีออคสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
ด้านการอ่าน

แผนที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 9 ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการอ่านจับใจความ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความยาก
1	.56	.61
2	.32	.61
3	.44	.70
4	.35	.67
5	.71	.64
6	.52	.64
7	.27	.67
8	.56	.70
9	.71	.70
10	.63	.67
11	.47	.63
12	.47	.70
13	.40	.70
14	.47	.63
15	.40	.43
16	.49	.70
17	.60	.43
18	.51	.39
19	.33	.57
20	.40	.61
KR – 20 RELIABILITY = 0.89		

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ
2. แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทย
3. แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีคค

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 ข้อ

จุดประสงค์

เมื่อกำหนดสถานการณ์ ข้อความ หรือบทความให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของ เรื่อง สามารถแปลความ ตีความ ขยายความ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ (20 คะแนน)
2. คำถามแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 4 คำตอบ คือ ก. ข. ค. หรือ ง.
3. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ทับตัวอักษรกำกับคำตอบที่ถูกต้อง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 1-2

ต้นไม้ในป่า	จงอย่าทำลาย
ถ้าข้าอาจสาย	แก้ไขไม่ทัน
ต้นน้ำสัตว์ป่า	ไม่เข้าหอดพหลัน
เร็วมาช่วยกัน	อนุรักษ์ป่าเอย

1. บทร้อยกรองนี้กล่าวในลักษณะใด ก. แนะนำ ข. สั่งสอน ค. ชักชวน ง. ตักเตือน	2. บทร้อยกรองนี้กล่าวถึงเรื่องใด ก. ป่าไม้ ข. สัตว์ป่า ค. ต้นน้ำ ง. ความสามัคคี
--	--

คำชี้แจง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 3-4

กาเอ๋ยกาดำ	รู้จำรู้จักรักเพื่อน
ได้เหยื่อเพื่อแผ่ไม่แซ่เขื่อน	รีบเตือนพวกพ้องร้องเรียกมา

3. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด ก. ความเกลียด ข. ความรัก ค. ความขยัน ง. ความโลภ	4. คำว่า “เหยื่อ” ในที่นี้หมายถึงสิ่งใด ก. น้ำ ข. ต้นไม้ ค. อาหาร ง. อากาศ
--	---

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 5-6

แสงแดดมีประโยชน์ต่อร่างกาย สามารถฆ่าเชื้อโรคบางชนิดที่อยู่บนผิวหนัง และ ยังได้รับวิตามินดีจากแสงแดดอีกด้วย แต่ไม่ควรอยู่ในแสงแดดที่ร้อนจัดจนเกินไป เพราะ จะทำให้ผิวหนังและร่างกายได้รับโทษมากกว่าประโยชน์

5. ข้อใดกล่าว ไม่ ถูกต้อง ก. แสงแดดฆ่าเชื้อโรคบางชนิดได้ ข. แสงแดดที่ร้อนจัดเป็นอันตรายต่อร่างกาย ค. วิตามินดีมีอยู่ในแสงแดด ง. แสงแดดให้ประโยชน์ไม่มีโทษ	6. ถ้าอยู่ในแสงแดดที่ร้อนจัดจนเกินไป ผิวหนังจะเป็นอย่างไร ก. ผิวหนังจะซีด ข. ผิวหนังจะไหม้ ค. ผิวหนังจะถลอก ง. ผิวหนังจะคัน
---	--

คำชี้แจง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 7

นม นอกจากให้คุณค่าต่อร่างกายแล้ว ยังใช้เป็นยารักษาโรค ได้อีกด้วย ถ้าคุณเป็นโรคตาอักเสบ ให้ลองใช้นม หยอดตาดูแล้วจะช่วยรักษาตาของคุณได้

7. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. วิธีรักษาโรค
- ข. วิธีการดื่มนม
- ค. ประโยชน์ของนม
- ง. ความสำคัญของดวงตา

คำชี้แจง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8-9

วัวมีรูปร่างคล้ายควายแต่เล็กกว่ามีเขาสองเขา วัวเป็นสัตว์อดทน มักหากินตามทุ่งหญ้าคนใช้วัวไถนาและเข็นเกวียน เนื้อและนมใช้เป็นอาหาร กระดูกและหนังใช้ทำเครื่องใช้ต่าง ๆ

8. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> ประโยชน์จากวัว	9. หนังของวัวใช้ทำอะไรได้
ก. ใช้เป็นอาหาร	ก. กระเป๋า
ข. ใช้ทำเครื่องใช้	ข. อาหาร
ค. ใช้แรงงาน	ค. แผนที่
ง. ใช้เพื่อความเพลิดเพลิน	ง. สบู่

คำชี้แจง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10

ขนมตามท้องตลาดส่วนมากมีสีต่าง ๆ สวยงาม เด็กที่ชอบซื้อขนมที่มีสีรับประทานมาก ๆ อาจจะได้รับอันตรายจากสีได้

10. ทำไมจึงต้องใส่สีลงในขนม
ก. ทำให้ขนมกรอบ
ข. ทำให้ขนมไม่บูด
ค. ทำให้มีสีสวยงาม
ง. ทำให้ขนมอร่อย

คำชี้แจง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 11-12

อ่านเป็นนักเรียน
หมั่นทำการบ้าน

พากเพียรเขียนอ่าน
ไม่นานเก่งพลัน

11. คำว่า “พากเพียร” มีความหมายใกล้เคียงกับคำใด ก. นักเรียน ข. พลัน ค. หมั่น ง. เก่ง	12. จะรู้สึกเช่นไรหากขยันเรียนหนังสือ ก. ภูมิใจ ข. ตื่นเต้น ค. เฉย ๆ ง. ไม่สบายใจ
---	--

คำชี้แจง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13-15

การที่พ่อแม่อ่านหนังสือพร้อมกับลูกเป็นการฝึกให้ลูกมีนิสัยรักการอ่านได้มากที่สุด ลูกจะสนุกและเพลิดเพลินกับการอ่าน รวมทั้งรู้สึกอบอุ่นที่ได้อยู่ใกล้ชิดกับพ่อแม่

13. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด ก. การฝึกนิสัยลูก ข. การฝึกนิสัยรักการอ่าน ค. วิธีอ่านหนังสือ ง. ครอบครัวที่อบอุ่น	14. การฝึกนิสัยรักการอ่านให้แก่ลูก พ่อแม่ทำอย่างไร ก. อ่านหนังสือให้ลูกเห็น ข. อ่านหนังสือเสียงดัง ๆ ค. ลูกอ่านหนังสือ พ่อแม่ก็อ่านด้วย ง. ลูกอ่านหนังสือ พ่อแม่ก็นั่งฟัง
15. การที่ลูกรู้สึกอบอุ่นที่ได้อยู่ใกล้ชิดกับพ่อแม่จะเกิดผลดีอย่างไร ก. ลูกรักและเชื่อฟังพ่อแม่ ข. ลูกเรียนหนังสือเก่งขึ้น ค. ลูกอ่านหนังสือได้คล่องขึ้น ง. ลูกฟังคำสั่งของพ่อแม่	

แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทย

ชื่อ.....ชั้น.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทยฉบับนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกหรือสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติ และเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
2. การตอบแบบสอบถามแต่ละข้อจะไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด และไม่มีผลต่อคะแนนการเรียนของนักเรียนแต่ประการใด นักเรียนมีอิสระในการตอบอย่างเต็มที่ คำตอบของนักเรียนจะไม่มีการนำไปเปิดเผย และจะมีประโยชน์มากที่สุด ก็ต่อเมื่อนักเรียนตอบตรงกับความเป็นจริง
3. วิธีตอบแบบสอบถามวัดความสนใจ ในแต่ละข้อจะมีช่องว่างให้นักเรียนเลือกตอบ 3 ช่อง คือ “มาก” “ปานกลาง” “น้อย” ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ความรู้สึกหรือการปฏิบัติ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
0	เมื่อพบอุปสรรคในการเรียนอ่านจับใจความภาษาไทย ข้าพเจ้าจะรีบหาทางแก้ไข	✓		
00	ข้าพเจ้าเตรียมตัว ศึกษาคำศัพท์ไวยากรณ์ก่อนการเรียนอ่านจับใจความภาษาไทย		✓	

แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทย

ข้อ	ความรู้สึกรหรือการปฏิบัติ		มาก	ปานกลาง	น้อย
	ข้อความ				
1	ข้าพเจ้าชอบเรียนการอ่านจับใจความภาษาไทยเพราะมีประโยชน์				
2	ข้าพเจ้าเตรียมตัวศึกษาความหมายของคำ สำนวน สุภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ และแหล่งความรู้ก่อนเรียนวิชาภาษาไทย				
3	ข้าพเจ้าชอบลอกการบ้านวิชาการอ่านจับใจความภาษาไทยจากเพื่อนเสมอ				
4	ข้าพเจ้าชอบที่จะนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนอ่านจับใจความภาษาไทยไปฝึกฝนในการอ่านสิ่งพิมพ์หรือเอกสารที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน				
5	ข้าพเจ้าชอบฝึกฝนการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้เทคนิควิธีการที่ได้เรียนรู้จากการสอนของครู				
6	ข้าพเจ้าชอบเลือกอ่านหนังสือภาษาไทยที่นอกเหนือจากบทเรียนตามความสนใจของตนเอง				
7	ข้าพเจ้าต้องการให้หมดเวลาเร็วๆ ทุกครั้งเมื่อเรียนการอ่านจับใจความภาษาไทย				
8	ข้าพเจ้าให้ความสนใจกับชื่อเรื่อง ภาพประกอบหรือแผนภูมิเพื่อช่วยทำความเข้าใจในการอ่านจับใจความ				
9	ข้าพเจ้านำความรู้เดิมมาช่วยในการทำความเข้าใจกับบทเรียนที่อ่าน				
10	ข้าพเจ้าชอบยกมือตอบคำถามในชั่วโมงเรียนภาษาไทย				
11	ข้าพเจ้าชอบทบทวนบทเรียนในการอ่านภาษาไทยทุกครั้งที่ยื่นจบ				
12	ข้าพเจ้าชอบออกไปทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียนในชั่วโมงเรียนภาษาไทย				
13	ข้าพเจ้าชอบซักถามปัญหาต่างๆ ในบทเรียนจากเพื่อนและครูผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจ				
14	ข้าพเจ้าอยากให้อาจารย์จัดวิทยากรกลุ่มสาระภาษาไทย เป็นชั่วโมงแรกทุกวัน				

ข้อ	ความรู้สึกรหรือการปฏิบัติ		มาก	ปานกลาง	น้อย
	ข้อความ				
15	ข้าพเจ้าเตรียมหนังสือเรียนตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ ไว้พร้อมเมื่อถึงชั่วโมงเรียนภาษาไทย				
16	เมื่อพบคำศัพท์ยากในบทเรียนภาษาไทย ข้าพเจ้ารีบเปิดพจนานุกรม เพื่อหาความหมายของคำศัพท์นั้น				
17	ข้าพเจ้าตั้งใจเมื่อครูไม่เข้าสอนในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทย				
18	ข้าพเจ้าคิดว่า วิธีการจัดการเรียนการสอนของครูทำให้ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาไทยได้ดีขึ้น				
19	ข้าพเจ้าศึกษาเนื้อหาล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนวิชาภาษาไทย				
20	ข้าพเจ้าคิดว่าวิชาภาษาไทยมีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวันและการศึกษาต่อในระดับสูง				

แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค	
สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
แผนการสอนที่ 1	เวลา 2 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เข้าใจใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาคำสำคัญหรือใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือพัฒนาความเข้าใจการอ่าน รู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาและแสวงหาความรู้ ความคิดคาดคะเนเหตุการณ์เรื่องราวจากเรื่องที่อ่าน และกำหนดแนวทางปฏิบัติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถบอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความ การหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูอธิบายเกี่ยวกับการเรียนการสอนอ่านจับใจความโดยวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคพร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ให้นักเรียนแต่ละคน ดังนี้

- ประธานกลุ่ม เป็นผู้ดูแลการทำงานและตรวจงานขั้นสุดท้ายของแต่ละใบงานก่อนนำเสนอ
- สมาชิกคนที่ 1 เป็นผู้เขียนคำตอบในใบงานที่ 1,2
- สมาชิกคนที่ 2 เป็นผู้เขียนคำตอบในใบงานที่ 3,4
- สมาชิกคนที่ 3 เป็นผู้เขียนคำตอบในใบงานที่ 5
- สมาชิกคนที่ 4 เป็นผู้นำแถบประโยคข้อความที่ได้จากการต่อจิ๊กซอว์ร่วมกันของกลุ่มติดบนกระดาน

- สมาชิกคนที่ 5 เป็นผู้อ่านประโยคที่ได้จากการทำกิจกรรมจิ๊กซอว์ร่วมกัน

ครูดำเนินการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) : 10 นาที

- 1.1 ครูแสดงภาพเด็กผู้หญิงกับตากำลังช่วยกันปลูกผักแล้วถามคำถามต่อไปนี้

- ในภาพมีใครบ้าง
- แล้วคนในภาพกำลังทำอะไร

1.2 ครูเขียนคำตอบของนักเรียนบนกระดาน

1.3 ให้นักเรียนอ่านทบทวนคำตอบที่ครูเขียนบนกระดานพร้อมๆ กัน

ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย / ความเข้าใจกับคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) : 20 นาที

2.1 ครูแจกใบงานคำศัพท์เพื่อให้นักเรียนช่วยกันค้นหาความหมายของคำศัพท์ ในแบบฝึกหัดโดยให้ค้นหาจากการเปิดพจนานุกรม

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำต่อไปนี้จากพจนานุกรมแล้วบันทึกผลลงในใบงาน

1. อาหาร หมายถึง
2. ภูมิใจ หมายถึง
3. พรวนดิน หมายถึง
4. ความสุข หมายถึง

2.2 ครูประเมินผลการทำงานของนักเรียนโดยสังเกตจากหน้าที่ของแต่ละคนที่ได้รับมอบหมาย

2.3 ครูเฉลยคำตอบโดยให้นักเรียนผลัดกันเป็นผู้ตอบคำถามทีละคนจนครบทุกข้อ

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) : 25 นาที

3.1 ครูแจกใบงานที่ 2 ซึ่งเป็นเรื่องวันปิดเทอมและให้นักเรียนทำความเข้าใจเนื้อเรื่องพร้อมกับทำแบบฝึกหัดตอบคำถามย่อยๆ ที่ปรากฏอยู่ด้านข้างของเนื้อเรื่อง

ใบงานที่ 2		
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นใน ช่วงเวลาใด เธอในเรื่องนี้คือใคร.....	วันปิดเทอม ปิดเทอมที่แล้ว ดวงแก้วได้ช่วยตา ปลุกต้นผักกาด คะน้า และกะหล่ำปลี ตาเริ่มจากทำแปลงผัก เธอพรุนดิน ตา ใส่ปุ๋ย เธอช่วยรดน้ำ เมื่อผักโต เธอตัด ผักให้แม่ทำอาหาร เธอช่วยแม่ทำอาหาร และเธอยังได้แบ่งผักส่วนหนึ่งให้เพื่อนบ้าน ด้วย ดวงแก้วบอกเพื่อนๆ ด้วยความรู้สึก ที่ภูมิใจและมีความสุขมาก	

3.2 ครูสังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียนและแนะนำนักเรียนที่ประสบปัญหาในการอ่าน

3.3 ครูให้ตัวแทนนักเรียนออกมาเขียนคำตอบบนกระดาน

3.4 ครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้องโดยทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องที่อ่านพร้อมทั้งนักเรียนที่ละ
 บรรทัดจนจบเรื่อง

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) : 15 นาที

4.1 ครูแจกใบงานที่ 3 พร้อมบอกวิธีทำแบบฝึกหัด

ใบงานที่ 3
คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้วทำความเข้าใจเพื่อตอบคำถามลงในใบงาน 1. ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง 2. ปิดเทอมดวงแก้วทำอะไรบ้าง..... 3. ดวงแก้วปลุกผักอะไรบ้าง..... 4. การปลุกผักขึ้นตอนแรกคืออะไร..... 5. สิ่ง que ดวงแก้วภูมิใจมากที่สุด.....

4.2 ครูสังเกตการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันของนักเรียน

4.3 ครูให้นักเรียนตอบคำถามพร้อมกับรายละเอียดของแหล่งที่มาของคำตอบนั้น โดยให้
 นักเรียนคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ตอบคำถาม โดยใช้คำถามดังต่อไปนี้

- เรื่องที่นักเรียนอ่านคือเรื่องอะไร
- ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง แล้วแต่ละคนทำอะไร

- ปิดเทอมดวงแก้วทำอะไร ผักที่ดวงแก้วปลูกมีผักอะไรบ้าง
- ขั้นตอนแรกในการปลูกผักคือ
- นักเรียนคิดว่าสิ่งที่ดวงแก้วภูมิใจมากที่สุดคืออะไร ทำไมนักเรียนถึงคิดเช่นนั้น

4.4 ครูเขียนคำตอบที่ถูกต้องบนกระดาน

ขั้นที่ 5 การเชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information) : 15 นาที

5.1 ครูแจกใบงานที่ 4 แล้วให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านเรื่องวันปิดเทอม มาเติมลงในตารางที่กำหนดให้

ใบงานที่ 4	
ใคร.....	
ทำอะไร.....	
เมื่อไหร่.....	
ที่ไหน.....	
อย่างไร.....	

5.2 ครูรวบรวมใบงานของนักเรียนเพื่อตรวจความถูกต้อง

ขั้นที่ 6 การทำแบบฝึกหัดตัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise & Paragraph Structure) : 20 นาที

6.1 ครูแจกชิ้นส่วนต่างๆ ของแต่ละประโยคให้นักเรียนแต่ละคนต่อชิ้นส่วนแต่ละประโยคให้ถูกต้อง

ชิ้นส่วนแต่ละประโยค			
ได้ช่วย	ปิดเทอม	ดวงแก้ว	ตาปลูกผัก
เธอพรวนดิน	ตาเริ่มจากการทำแปลงผัก	เธอช่วยรดน้ำ	ตาใส่ปุ๋ย
เมื่อผักโต	ทำอาหาร	เธอตัดผัก	ไปให้แม่
ทำ	ช่วยแม่	อาหาร	เธอ
ให้	ผักส่วนหนึ่ง	เธอแบ่ง	เพื่อนบ้านด้วย
รู้สึก	ดวงแก้ว	ภูมิใจ	และมีความสุข

6.2 ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเองที่ต่อขึ้นส่วนต่างๆ ของแต่ละประโยคทีละคน

6.3 ครูเฉลยแบบฝึกหัดต่อขึ้นส่วนต่างๆ ของแต่ละประโยคที่เกี่ยวข้องกับเรื่องวันปิดเทอมโดยติดประโยคที่ถูกต้องบนกระดาน

6.4 ครูให้นักเรียนช่วยกันนำประโยคที่ถูกต้องจากการต่อขึ้นส่วนของประโยคไปเติมในแผนผังของใบงานที่ 5 แล้วให้นักเรียนเรียงลำดับเขียนเป็นอนุเฉท (ย่อหน้า)

ใบงานที่ 5
ปิดเทอมดวงแก้วได้ช่วยตาปลูกผัก
ตาเริ่มจากทำแปลงผัก เธอพรวนดิน ตาใส่ปุ๋ย เธอช่วยรดน้ำ
เมื่อผักโต เธอตัดผักให้แม่ทำอาหาร
และเธอช่วยแม่ทำอาหาร
เธอแบ่งผักส่วนหนึ่งให้เพื่อนบ้านด้วย
ดวงแก้วรู้สึกภูมิใจและมีความสุข

6.5 ครูเฉลยคำตอบพร้อมกับนักเรียนโดยการถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยคที่นำมาเป็นอนุเฉท

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและแก้ไข (Evaluation & Correction) : 15 นาที

7.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงปัญหาอุปสรรคในการทำกิจกรรมแต่ละขั้นตอน ช่วยกันเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาและปรับปรุงในชั่วโมงเรียนต่อไป

สื่อการเรียนรู้

- ภาพเด็กผู้หญิงกับตากำลังช่วยกันปลูกผัก
- ใบงานที่ 1 - 5
- บัตรชิ้นส่วนต่างๆ ของประโยค
- พจนานุกรม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมของนักเรียน
 - 1.1 ความสนใจและความร่วมมือในการทำกิจกรรม
 - 1.2 การตอบคำถาม
2. ตรวจผลงานจากใบงานที่ 1 - 5

แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค
สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**
แผนการสอนที่ 2 **เวลา 2 ชั่วโมง**

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เข้าใจใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาคำสำคัญหรือใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือพัฒนาความเข้าใจการอ่าน รู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาและแสวงหาความรู้ ความคิดคาดคะเนเหตุการณ์เรื่องราวจากเรื่องที่อ่าน และกำหนดแนวทางปฏิบัติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถบอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

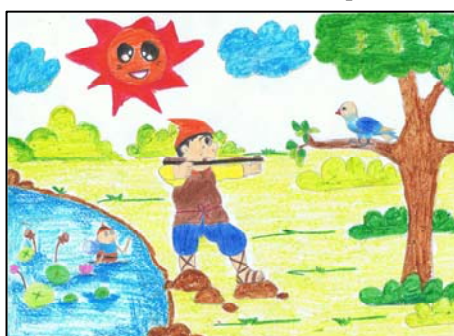
การอ่านจับใจความ การหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูดำเนินการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) : 10 นาที

- 1.1 ครูนำภาพนิทานเรื่องผีกับนกพิราบให้นักเรียนดูแล้วถามคำถามต่อไปนี้

- นักเรียนเห็นภาพแล้วควรตั้งชื่อเรื่องว่าอะไร เพราะอะไร

- 1.2 ครูเขียนคำตอบของนักเรียนแต่ละคนบนกระดาน
- 1.3 นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับชื่อเรื่องที่เพื่อนตอบ

ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย / ความเข้าใจกับคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) : 20 นาที

2.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกมจับคู่คำกับภาพ โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 3 คน

- ครูนำบัตรคำกับภาพวางไว้หน้ากระดานโดยแบ่งเป็น 2 ชุด
- เมื่อครูเป่านกหวีดให้แต่ละกลุ่มช่วยกันจับคู่คำกับภาพที่ครูวางไว้ให้โดยติดไว้บน

กระดาน

- กลุ่มใดทำเสร็จก่อนและจับคู่ได้ถูกต้องมากกว่าเป็นฝ่ายชนะ

2.2 ครูเฉลยคำตอบโดยจับคู่บัตรคำกับภาพให้นักเรียนดูบนกระดานและให้นักเรียนอ่านคำพร้อมๆ กัน

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) : 25 นาที

3.1 ครูแจกเนื้อเรื่องผึ่งกับนกพิราบ แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามครู

นิทานเรื่อง ผึ่งกับนกพิราบ

ครั้งหนึ่งผึ่งตัวหนึ่งหล่นลงไปใต้น้ำ และคงจะจมน้ำตายเป็นแน่ ถ้านกพิราบตัวหนึ่งมองไม่เห็น โดยนกพิราบคาบใบไม้ยื่นให้ผึ่งได้ขึ้นมาได้

ในวันต่อมา ขณะที่นกพิราบกำลังเกาะอยู่บนกิ่งไม้ นายพรานคนหนึ่งเข้าไปในป่าและเอาปืนจ้องจะยิงมัน แต่ผึ่งเห็นเสียก่อน จึงบินไปตอยมือของนายพราน ทำให้กระสุนยังไม่ถูนกพิราบ นกพิราบจึงปลอดภัย

3.2 ให้นักเรียนจับคู่กันแล้วช่วยกันอ่านเนื้อเรื่อง และจับประเด็นสำคัญว่ามีใครบ้าง ทำอะไร มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง

3.3 ครูสังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียนและแนะนำนักเรียนที่ประสบปัญหาในการอ่าน

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) : 15 นาที

4.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน

4.2 ครูแจกใบงานที่ 1 ให้แต่ละกลุ่มและอธิบายวิธีทำ แล้วให้นักเรียนช่วยกันทำใบงานที่ได้รับมอบหมาย

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้วช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

1. ตัวละครในเรื่องนี้มีใครบ้าง (ผี้ง นกพิราบ นายพราน)
2. เกิดอะไรขึ้นกับผี้ง (ผี้งหล่นน้ำ)
3. นกพิราบช่วยเหลือผี้งอย่างไร (คาบใบไม้ช่วยให้ผี้งได้)
4. ผลจากการช่วยเหลือของนกพิราบเป็นอย่างไร (ผี้งได้ขึ้นมาได้และรอดตาย)
5. วันต่อมาเกิดอะไรขึ้นกับนกพิราบ (นายพรานจะยิงนกพิราบ)
6. ผี้งช่วยเหลือนกพิราบอย่างไร (ผี้งตอมือนายพราน)
7. ผลจากการช่วยเหลือของผี้ง เป็นอย่างไร (นกพิราบปลอดภัย)

4.3 ครูสังเกตการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันของนักเรียน

4.4 ครูให้นักเรียนตอบคำถามพร้อมกับรายละเอียดของแหล่งที่มาของคำตอบนั้น โดยให้นักเรียนผลัดกันตอบคำถามจนครบทุกข้อ

4.5 ครูเฉลยพร้อมทั้งเขียนคำตอบที่ถูกต้องบนกระดาน

4.6 ครูให้นักเรียนแก้ไขคำตอบให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 การเชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information) : 15 นาที

5.1 ครูแจกใบงานที่ 2 แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านเนื้อเรื่องมาเติมลงในตารางที่กำหนดให้

ใบงานที่ 2	
เหตุการณ์ที่ 1 ➡	
เหตุการณ์ที่ 2 ➡	
เหตุการณ์ที่ 3 ➡	
เหตุการณ์ที่ 4 ➡	
เหตุการณ์ที่ 5 ➡	
เหตุการณ์ที่ 6 ➡	

5.2 ครูรวบรวมใบงานของแต่ละกลุ่มเพื่อตรวจความถูกต้อง

ขั้นที่ 6 การทำแบบฝึกหัดตัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise & Paragraph Structure) : 20 นาที

6.1 ครูแจกแถบประโยคแต่ละประโยคให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงลำดับและต่อประโยคทั้งหมดพร้อมทั้งเขียนเป็นอนุเจตลงในใบงานที่ 3

แถบประโยค

ผึ้งหล่นลงไปในน้ำ

นกพิราบคาบใบไม้ช่วยให้ผึ้งไต่ขึ้นมาได้

วันต่อมานกพิราบเกาะอยู่บนกิ่งไม้

นายพรานจะยิงนกพิราบ

ผึ้งบินไปต่อยมือนายพราน

นกพิราบจึงปลอดภัย

ใบงานที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงลำดับประโยคเป็นอนุเจตให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่องที่อ่าน

อนุเจตที่ 1.....

.....

อนุเจตที่ 1.....

.....

6.2 ครูให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของตนเองที่เขียนเรียงลำดับประโยคเป็นอนุเจตลงในใบงาน

6.3 ครูเฉลยแบบฝึกหัดเรียงลำดับและต่อประโยคโดยติดประโยคเรียงลำดับเป็นเนื้อเรื่องที่ถูกต้องบนกระดาน

6.4 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยคที่นำมาเป็นอนุเจต

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและแก้ไข (Evaluation & Correction) : 15 นาที

- 7.1 ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติจากนิทานเรื่องผีกับนกพิราบโดยให้นักเรียนทั้งหมดแบ่งหน้าที่กันว่าใครจะแสดงเป็นตัวละครตัวใด ใครจะเป็นผู้ดำเนินเรื่อง
- 7.2 ครูแจกหน้ากากตัวละครให้นักเรียนไปซ้อมบทบาทสมมติ
- 7.3 นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติ
- 7.4 เมื่อแสดงจบครูให้คำแนะนำและแก้ไขในเนื้อเรื่องที่ผิดถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้

- ภาพนิทานเรื่องผีกับนกพิราบ
- บัตรคำ – บัตรภาพ คำศัพท์
- เนื้อเรื่องนิทานผีกับนกพิราบ
- ใบงานที่ 1 – 3
- แถบประโยค
- หน้ากากผี นกพิราบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมของนักเรียน
 - 1.1 ความสนใจและความร่วมมือในการทำกิจกรรม
 - 1.2 การตอบคำถาม
 - 1.3 การแสดงบทบาทสมมติ
2. ตรวจผลงานจากใบงานที่ 1 – 3

แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค	
สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
แผนการสอนที่ 3	เวลา 2 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เข้าใจใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาคำสำคัญหรือใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือพัฒนาความเข้าใจการอ่าน รู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาและแสวงหาความรู้ ความคิดคาดคะเนเหตุการณ์เรื่องราวจากเรื่องที่อ่าน และกำหนดแนวทางปฏิบัติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถบอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความ การหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูดำเนินการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) : 10 นาที

- 1.1 ครูสนทนากลุ่มนักเรียนโดยใช้คำถามต่อไปนี้
 - นักเรียนเคยไปเที่ยวสวนสัตว์หรือไม่
 - ในสวนสัตว์มีสัตว์อะไรบ้าง
 - ใครรู้จักสัตว์อะไรบ้าง
 - สัตว์แต่ละชนิดมีลักษณะอย่างไร อาหารของมันคืออะไร
- 1.2 ครูเขียนชื่อสัตว์ ลักษณะ และอาหารของสัตว์แต่ละชนิดที่นักเรียนตอบลงบนกระดาน
- 1.3 ให้นักเรียนอ่านบททวนคำตอบที่ครูเขียนบนกระดานพร้อมๆ กัน

ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย / ความเข้าใจกับคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) : 20 นาที

- 2.1 ครูแจกใบงานที่ 1 เพื่อให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์ในแบบฝึกหัด โดยให้ค้นหาจากการเปิดพจนานุกรม

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้โดยการเปิดพจนานุกรม

1. ช้างพัง หมายถึง
2. เข้มงวด หมายถึง.....
3. งอแง หมายถึง.....
4. งวง หมายถึง.....

2.2 ครูเฉลยคำตอบโดยให้นักเรียนผลัดกันเป็นผู้ตอบคำถามจนครบทุกข้อ

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) : 25 นาที

3.1 ครูแจกเนื้อเรื่อง แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามครู

ช้างพังเป็นแม่ที่ดี และค่อนข้างเข้มงวดกับลูกของมันมาก มันไม่ยอมให้ลูกงอแงจนใจเลย มันใช้วงฟาดเพื่อสั่งสอนและได้ผลดีทุกครั้ง เพราะมันฟาดค่อนข้างแรง

3.2 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องด้วยตนเอง และจับประเด็นสำคัญว่ามีใครบ้าง ทำอะไร มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง

3.3 ครูสังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียนและแนะนำนักเรียนที่ประสบปัญหาในการอ่าน

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) : 15 นาที

4.1 ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 ที่ครูแจกให้

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้วตอบคำถามและบอกสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน

1. ช้างพังเป็นช้างเพศใด

ตอบ

2. แม่ช้างใช้อะไรฟาดลูกช้าง

ตอบ

3. ทำไมลูกช้างจึงโดนทำโทษ

ตอบ

4. แม่ช้างฟาดลูกช้างเพื่ออะไร

ตอบ

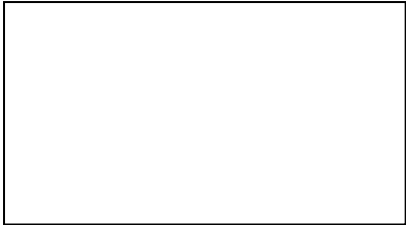
4.2 ครูให้นักเรียนตอบคำถามพร้อมกับรายละเอียดของแหล่งที่มาของคำตอบนั้น โดยให้นักเรียนผลัดกันตอบคำถามจนครบทุกข้อ

4.3 ครูเฉลยพร้อมทั้งเขียนคำตอบที่ถูกต้องบนกระดาน

4.4 ครูให้นักเรียนแก้ไขคำตอบให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 การเชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information) : 15 นาที

5.1 ครูให้นักเรียนเขียนบรรยายภาพเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านโดยนำข้อมูลที่ได้จากการอ่าน มาเขียนบรรยายในใบงานที่ 3 พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

ใบงานที่ 3	
	ชื่อเรื่อง.....
	
	
	

5.2 ครูรวบรวมใบงานของแต่ละคนเพื่อตรวจความถูกต้อง

ขั้นที่ 6 การทำแบบฝึกหัดตัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise & Paragraph Structure) : 20 นาที

6.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกมต่อจิ๊กซอว์ประโยคโดยแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 3 คน

6.2 ครูแจกชิ้นส่วนจิ๊กซอว์ประโยคทั้ง 6 ชิ้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

6.3 เมื่อครูให้สัญญาณเริ่มเล่นเกม นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันต่อจิ๊กซอว์ประโยคให้เป็นเนื้อเรื่องที่อ่าน กลุ่มใดต่อได้ถูกต้องก่อนเป็นฝ่ายชนะ

6.4 ครูและนักเรียนอ่านจิ๊กซอว์ประโยคที่ต่อเป็นเนื้อเรื่องถูกต้องพร้อมกัน

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและแก้ไข (Evaluation & Correction) : 15 นาที

7.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องนี้

7.2 นักเรียนและครูร่วมกันร้องเพลงช้างพร้อมทั้งทำท่าทางประกอบเพลง

สื่อการเรียนรู้

- เนื้อเรื่องแม่ช้างกับลูกช้าง
- ใบงานที่ 1 - 3
- เกมต่อจิ๊กซอว์ประโยค
- เพลงช้าง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมของนักเรียน
 - 1.1 ความสนใจและความร่วมมือในการทำกิจกรรม
 - 1.2 การตอบคำถาม
 - 1.3 การเล่นเกม
2. ตรวจผลงานจากใบงานที่ 1 - 3

แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค	
สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
แผนการสอนที่ 4	เวลา 2 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เข้าใจใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาคำสำคัญหรือใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือพัฒนาความเข้าใจการอ่าน รู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาและแสวงหาความรู้ ความคิดคาดคะเนเหตุการณ์เรื่องราวจากเรื่องที่อ่าน และกำหนดแนวทางปฏิบัติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถบอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความ การหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูดำเนินการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) : 10 นาที

- 1.1 ครูนำแผนภูมิเพลงทะเลแสนงามมาให้ให้นักเรียนดูและร้องให้นักเรียนฟัง
- 1.2 ให้นักเรียนร้องเพลงตามครูที่ละวรรค
- 1.3 ครูและนักเรียนร้องเพลงทะเลแสนงามพร้อมทั้งทำท่าทางประกอบ
- 1.4 ครูให้อาสาสมัครออกมาเล่าประสบการณ์การไปเที่ยวทะเลให้เพื่อนฟัง
 - นักเรียนคนใดเคยไปเที่ยวทะเลบ้าง
 - แล้วรู้สึกอย่างไรที่ไปเที่ยวพบ เจอ อะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย / ความเข้าใจกับคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) : 20 นาที

- 2.1 ครูนำบัตรคำศัพท์(ชาวเกาะ จับปลา ทอผ้า คลื่นลม ผักสวนครัว)ที่มีภาพประกอบมาให้ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำศัพท์นั้นทีละคำ
- 2.2 ให้นักเรียนเล่นเกมต่อจิ๊กซอว์บัตรคำ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 3 คน

2.3 ครูนำบัตรภาพคำศัพท์และบัตรคำที่แยกชิ้นส่วนวางไว้ที่โต๊ะ 2 ชุด

2.4 เมื่อครูให้สัญญาณให้แต่ละกลุ่มเริ่มเล่นเกมโดยนำชิ้นส่วนบัตรคำมาเรียงต่อจากภาพให้ถูกต้อง

2.5 กลุ่มใดต่อจิ๊กซอว์บัตรคำเสร็จและถูกต้องก่อนเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) : 25 นาที

3.1 ครูแจกเนื้อเรื่องให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามครู จากนั้นนักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกันกับครูและเพื่อน

ชาวเกาะแห่งหนึ่งหาเลี้ยงชีพด้วยการจับปลาและทอดผ้าขาย พวกผู้ชายจะออกไปจับปลาในเวลากลางคืน ส่วนพวกผู้หญิงจะจับกลุ่มช่วยกันทอดผ้า ปลาที่จับได้และผ้าทอด จะมีคนมาซื้อถึงบ้าน เวลาฝนตกหนักมีคลื่นลมแรง พวกผู้ชายก็จะหยุดไม่ออกไปจับปลา แต่จะใช้เวลาปลูกผักสวนครัวเอาไว้กินในครอบครัว

3.2 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องด้วยตนเอง และจับประเด็นสำคัญว่ามีใครบ้าง ทำอะไร มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง

3.3 ครูสังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียนและแนะนำนักเรียนที่ประสบปัญหาในการอ่าน

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) : 15 นาที

4.1 ครูถามคำถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยใช้คำถามต่อไปนี้

- ชาวเกาะแห่งนี้มีอาชีพอะไร (จับปลาและทอดผ้า)
- พวกผู้หญิงหารายได้ โดยการทำสิ่งใด (ทอดผ้าขาย)
- ชาวเกาะ นำปลาที่จับได้ และผ้าทอดไปขายที่ไหน (มีคนมารับซื้อที่บ้าน)
- ถ้าไม่ออกไปจับปลา พวกผู้ชายจะทำอะไร (ปลูกผักสวนครัว)
- ผู้คนบนเกาะนี้ มีนิสัยอย่างไร (ขยัน)

ขั้นที่ 5 การเชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information) : 15 นาที

5.1 ครูให้นักเรียนวาดภาพประกอบเนื้อเรื่องที่อ่านโดยนำข้อมูลที่ได้จากการอ่าน มาวาดภาพลงในใบงานที่ 3 พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

ใบงานที่ 3

ชื่อเรื่อง.....

ชาวเกาะแห่งหนึ่งหาเลี้ยงชีพด้วยการจับปลาและทอดผ้าขาย

พวกผู้ชายจะออกไปจับปลาในเวลากลางวัน ส่วนพวกผู้หญิงจะจับกลุ่มช่วยกันทอดผ้า

จะมีคนมาซื้อปลาที่จับได้และผ้าทอดถึงบ้าน

เวลาฝนตกหนักมีคลื่นลมแรง พวกผู้ชายไม่ออกไปจับปลา แต่จะปลูกผักสวนครัวเอาไว้กินในครอบครัว

5.2 คุรรวบรวมใบงานของแต่ละคนเพื่อตรวจความถูกต้อง

ขั้นที่ 6 การทำแบบฝึกหัดตัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเจท (Jigsaw Exercise & Paragraph Structure) : 20 นาที

6.1 ครูแจกใบงานที่ 4 ให้นักเรียนจับคู่ภาพกับประโยคโดยให้นักเรียนลากเส้นจับคู่ภาพกับประโยคแล้วนำมาเขียนเรียงเป็นเนื้อเรื่องที่ถูกต้อง

6.2 ครูเฉลยคำตอบไปพร้อมกันกับนักเรียนโดยให้นักเรียนผลัดกันตอบจนครบทุกข้อ

6.3 ครูและนักเรียนเนื้อเรื่องที่นำประโยคมาต่อเป็นเนื้อเรื่องพร้อมกัน

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและแก้ไข (Evaluation & Correction) : 15 นาที

7.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องนี้โดยใช้คำถาม

- ผู้คนบนเกาะแห่งนี้ มีนิสัยอย่างไร
- นักเรียนได้ข้อคิดอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องนี้

7.2 นักเรียนและครูร่วมกันร้องเพลงทะเลแสนงามพร้อมทั้งทำท่าทางประกอบเพลง

สื่อการเรียนรู้

- เนื้อเรื่องชาวเกาะ
- ใบงานที่ 1 - 4
- เกมต่อจิ๊กซอว์ประโยค
- แผนภูมิเพลงทะเลแสนงาม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมของนักเรียน
 - 1.1 ความสนใจและความร่วมมือในการทำกิจกรรม
 - 1.2 การตอบคำถาม
 - 1.3 การเล่นเกม
2. ตรวจผลงานจากใบงานที่ 1 - 4

แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีค	
สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
แผนการสอนที่ 6	เวลา 2 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เข้าใจใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาคำสำคัญหรือใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือพัฒนาความเข้าใจการอ่าน รู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาและแสวงหาความรู้ ความคิดคาดคะเนเหตุการณ์เรื่องราวจากเรื่องที่อ่าน และกำหนดแนวทางปฏิบัติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถบอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความ การหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูดำเนินการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีคตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) : 10 นาที

1.1 ครูสนทนากับนักเรียนถึงอาชีพในชุมชนของเรามีอาชีพอะไรบ้าง

- ชาวนา
- แม่ค้า
- ทำไร่
- ทำนา

1.2 ครูเขียนคำตอบของนักเรียนบนกระดาน

1.3 ให้นักเรียนอ่านทบทวนคำตอบที่ครูเขียนบนกระดานพร้อมๆ กัน

ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย / ความเข้าใจกับคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) : 20 นาที

2.1 ครูแจกใบงานคำศัพท์เพื่อให้นักเรียนช่วยกันค้นหาความหมายของคำศัพท์ ในแบบฝึกหัดโดยให้ค้นหาหรือสอบถามผู้รู้

2.2 ครูประเมินผลการทำงานของนักเรียนโดยสังเกตจากหน้าที่ของแต่ละคนที่ได้รับมอบหมาย

2.3 ครูเฉลยคำตอบโดยให้นักเรียนผลัดกันเป็นผู้ตอบคำถามที่ละคนจนครบทุกข้อ

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) : 25 นาที

3.1 ครูตีแผนภูมิบทประพันธ์เรื่อง ชาวนาของไทยบนกระดาน ครูอ่านให้นักเรียนฟังก่อน แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกันโดยครูอ่านนำทีละวรรคทีละตอนจนจบ

ชาวนาของไทย	
ชาวนาทำนา	ตกกล้าหน้าฝน
ถั่วทั่วทุกคน	หน้าฝนไถนา
ชาวนาทำหุ่น	ทำหุ่นไถ่กา
เพื่อไถ่หุ่นนา	ไม่มากัดข้าว
ชาวนาขยัน	ตื่นกันแต่เช้า
เพื่อไปปลูกข้าว	พวกเราได้กิน
พอถึงหน้าหนาว	เกี่ยวข้าวหมดสิ้น
ใช้เคียวเคียวขึ้น	ทรัพย์สิ้นพอกพูน

3.2 ให้นักเรียนอ่านเองในใจโดยครูคอยสังเกตแนะนำนักเรียนที่ประสบปัญหาในการอ่าน

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) : 15 นาที

4.1 ครูซักถามเนื้อหาสาระเกี่ยวกับบทอ่านที่ครูนำเสนอ ดังนี้

- เรื่องนี้กล่าวถึงอาชีพอะไร (ชาวนา)
- ใครทำนา (ชาวนา)
- ชาวนาทำนาในหน้าใด (หน้าฝน)
- ทำไมจึงต้องทำหุ่นไถ่กา (เอาไว้ไถ่กาและหุ่นนา)
- ชาวนาใช้อะไรเกี่ยวข้าว (เคียว)

4.2 ครูเขียนคำตอบที่ถูกต้องบนกระดาน

4.3 ครูให้นักเรียนอ่านคำตอบบนกระดานพร้อมกัน

ขั้นที่ 5 การเชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information) : 15 นาที

5.1 ครูแจกใบงานที่ 2 ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านบทประพันธ์มาเขียนเรียงลำดับขั้นตอนการทำงานให้ถูกต้อง

ใบงานที่ 2 คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงลำดับขั้นตอนการทำงานให้ถูกต้อง เกี้ยวข้าว หว่านข้าว ไถนา ดำนา ขยายข้าว 1. 2. 3. 4. 5.

5.2 ครูรวบรวมใบงานของนักเรียนเพื่อตรวจความถูกต้อง

ขั้นที่ 6 การทำแบบฝึกหัดตัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเขต (Jigsaw Exercise & Paragraph Structure) : 20 นาที

6.1 ครูให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์ที่เกิดโดยการให้นักเรียนร่วมกันเล่าเรื่องต่อเนื่องกันเพื่อเป็นการลำดับเหตุการณ์และบอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและแก้ไข (Evaluation & Correction) : 15 นาที

7.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงปัญหาอุปสรรคในการทำกิจกรรมแต่ละขั้นตอน ช่วยกันเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาและปรับปรุงในชั่วโมงเรียนต่อไป

7.2 นักเรียนฟังเพลงชาวนา โดยครูร้องให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่างที่ละวรรคทีละตอนแล้วให้นักเรียนร้องตามครู จากนั้นร้องพร้อมๆ กัน

สื่อการเรียนรู้

- แผนภูมิบทประพันธ์เรื่อง ชาวนาของไทย
- ใบงานที่ 1 - 2
- เพลงชาวนา

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมของนักเรียน
 - 1.1 ความสนใจและความร่วมมือในการทำกิจกรรม
 - 1.2 การตอบคำถาม
2. ตรวจผลงาน

แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค	
สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
แผนการสอนที่ 7	เวลา 2 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เข้าใจใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาคำสำคัญหรือใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือพัฒนาความเข้าใจการอ่าน รู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาและแสวงหาความรู้ ความคิดคาดคะเนเหตุการณ์เรื่องราวจากเรื่องที่อ่าน และกำหนดแนวทางปฏิบัติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถบอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความ การหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูดำเนินการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) : 10 นาที

- 1.1 ครูนำภาพอุบัติเหตุทางรถยนต์มาให้ให้นักเรียนดู
- 1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามต่อไปนี้
 - ภาพที่ครูนำมาให้นักเรียนดูเป็นภาพเกี่ยวกับอะไร
 - เกิดอะไรขึ้นในภาพ
 - นักเรียนคิดว่าทำไมถึงเกิดเหตุการณ์ในภาพขึ้น
 - นักเรียนมีวิธีป้องกันการเกิดเหตุการณ์นี้หรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย / ความเข้าใจกับคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) : 20 นาที

- 2.1 ครูแจกใบงานที่ 1 เพื่อให้ นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์ในแบบฝึกหัด โดยให้ค้นหาจากการเปิดพจนานุกรม

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้โดยการเปิดพจนานุกรม

1. ถนนใหญ่ หมายถึง
2. แล่น หมายถึง.....
3. อุบัติเหตุ หมายถึง.....
4. บาดเจ็บ หมายถึง.....

2.2 ครูเฉลยคำตอบโดยให้นักเรียนผลัดกันเป็นผู้ตอบคำถามจนครบทุกข้อ

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) : 25 นาที

3.1 ครูแจกเนื้อเรื่อง แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามครู

บ้านของนิตอยู่ติดถนนใหญ่ ทุกวันจะมีรถแล่นผ่านไปมา แม่สอนนิตว่า “อย่าวิ่งออกนอกถนน”
แต่นิตไม่เข้าใจ
จนกระทั่ง วันหนึ่งมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น รถชนกัน บางคนบาดเจ็บ บางคนก็ตาย มีคนพูดว่า “ถนนสีดำ”

3.2 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องด้วยตนเอง และจับประเด็นสำคัญว่ามีใครบ้าง ทำอะไร มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง

3.3 ครูสังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียนและแนะนำนักเรียนที่ประสบปัญหาในการอ่าน

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) : 15 นาที

4.1 ให้นักเรียนจับคู่กันแล้วทำใบงานที่ 2 ที่ครูแจกให้โดยตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้วตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. บ้านของนิตอยู่ที่ไหน (ติดถนนใหญ่)
ตอบ
2. แม่สอนนิตว่าอย่างไร (อย่าวิ่งออกนอกถนน)
ตอบ
3. นิตเข้าใจที่แม่สอนหรือไม่ (ไม่เข้าใจ)
ตอบ
4. มีอุบัติเหตุหมายความว่าอย่างไร (รถชนกัน)
ตอบ
5. ทำไมจึงเรียกถนนนี้ว่า “ถนนสีดำ” (มีคนบาดเจ็บ มีคนตาย)
ตอบ

4.2 ครูให้นักเรียนตอบคำถามพร้อมกับรายละเอียดของแหล่งที่มาของคำตอบนั้น โดยให้นักเรียนผลัดกันตอบคำถามจนครบทุกข้อ

4.3 ครูเฉลยพร้อมทั้งเขียนคำตอบที่ถูกต้องบนกระดาน

4.4 ครูให้นักเรียนแก้ไขคำตอบให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 การเชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information) : 15 นาที

5.1 ครูให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดจากเรื่องที่อ่านพร้อมระบายสีให้สวยงามในใบงานที่ 3

ใบงานที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดจากเรื่องที่อ่านพร้อมระบายสีให้สวยงาม

บ้านของนิดอยู่ติดถนนใหญ่ ทุกวันจะมีรถแล่นผ่านไปมา
 แม่สอนนิดว่า “อย่าวิ่งออกนอกถนน” แต่นิดไม่เข้าใจ
 จนกระทั่ง วันหนึ่งมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น รถชนกัน บางคนบาดเจ็บ บางคนก็ตาย มีคนพูดว่า “ถนนสีดำ”

แผนผังความคิด

```

graph TD
    A[บ้านนิตติดถนนใหญ่] --> B[แม่สอนนิดว่าอย่าวิ่งออกนอกถนน]
    B --> C[อุบัติเหตุรถชน]
    C --> D[บางคนบาดเจ็บ]
    C --> E[บางคนก็ตาย]
    D --> F[ถนนสีดำ]
    E --> F
    
```

5.2 ครูรวบรวมใบงานของแต่ละคนเพื่อตรวจความถูกต้อง

ขั้นที่ 6 การทำแบบฝึกหัดตัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise & Paragraph Structure) : 20 นาที

6.1 ครูให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยการทำใบงานที่ 4

ใบงานที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ โดยใช้ตัวเลขในช่องหน้าประโยคลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน

- ☐ แม่สอนนิดว่าอย่าวิ่งออกนอกถนน
- ☐ คนจึงเรียกถนนนี้ว่า “ถนนสีดำ”
- ☐ บ้านของนิตอยู่ติดถนนใหญ่
- ☐ บางคนบาดเจ็บ บางคนก็ตาย
- ☐ วันหนึ่งมีอุบัติเหตุรถชนกัน

6.2 ครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้องโดยให้นักเรียนออกมาช่วยกันเรียงลำดับแถบประโยคบนกระดาน

6.3 ครูและนักเรียนอ่านประโยคที่เรียงลำดับเป็นเนื้อเรื่องถูกต้องพร้อมกัน

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและแก้ไข (Evaluation & Correction) : 15 นาที

7.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องนี้

สื่อการเรียนรู้

- ภาพอุบัติเหตุทางรถยนต์
- ใบงานที่ 1 - 4
- เนื้อเรื่องถนนสีดำ
- แถบประโยค

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมของนักเรียน
 - 1.1 ความสนใจและความร่วมมือในการทำกิจกรรม
 - 1.2 การตอบคำถาม
 - 1.3 การเล่นเกม
2. ตรวจผลงานจากใบงานที่ 1 – 4

แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**
แผนการสอนที่ 8 **เวลา 2 ชั่วโมง**

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เข้าใจใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาคำสำคัญหรือใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือพัฒนาความเข้าใจการอ่าน รู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาและแสวงหาความรู้ ความคิดคาดคะเนเหตุการณ์เรื่องราวจากเรื่องที่อ่าน และกำหนดแนวทางปฏิบัติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถบอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความ การหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูดำเนินการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) : 10 นาที

- 1.1 ครูร้องเพลงช้างให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนร้องตามครู

เพลง ช้าง	
ช. ช้าง มิ่งวง มิ่งา	ช.ช้าง นั้นมี สีขา
มี สองตา สองหู กางใหญ่	ช.ช้าง ตัวโตเร็วไว(ซ้ำ)
ฉันใช้ให้ ช.ช้าง ลากซุง (ซ้ำ)	

- 1.2 ครูและนักเรียนสนทนาถึงเนื้อหาสาระของเพลงว่าเกี่ยวกับสัตว์ชนิดใด มีลักษณะอย่างไร

ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย / ความเข้าใจกับคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) : 20 นาที

- 2.1 ครูให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่คำศัพท์กับภาพ จากใบงานที่ 1 เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์

ใบงานที่ 1
คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่คำศัพท์กับภาพ

ลิง ☆		☆
ช้าง ☆		☆
แก๊ง ☆		☆
จั่น ☆		☆

2.2 ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) : 25 นาที

3.1 ครูแจกเนื้อเรื่อง แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามครู

เรื่อง ลิง ช้าง แก๊ง

ลิง ช้าง แก๊ง หากินด้วยกัน

เสือก็มาหากิน เสือมาเจอลิงช้างแก๊ง

เสือจะกินลิง ลิงพูดว่า “ข้าจะขึ้นต้นไม้หนี”

เสือจะกินช้าง ช้างพูดว่า “ข้าจะสู้กับเจ้า”

เสือจะกินแก๊ง แก๊งขอร้องว่า “ข้าขอเจอพ่อแม่ก่อน”

ลิงขอร้องให้ช้างพาแก๊งไปหาพ่อแม่

ลิงลงเสือไป และไปเจอจั่น

ลิง “เจ้ารอที่นี่ จะได้กินแก๊ง พ่อแก๊งและแม่แก๊ง”

เสือดีใจ เดินเข้าจั่นไป ประตู่จั่นปิดลงข้างเสือไว้

ลิงพูดกับเสือว่า “เจ้าจงคอยกินตัวเอง”

แล้วลิงก็ไปหาช้างและแก๊งต่อไป

3.2 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องด้วยตนเอง และจับประเด็นสำคัญว่ามีใครบ้าง ทำอะไร มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง

3.3 ครูสังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียนและแนะนำนักเรียนที่ประสบปัญหาในการอ่าน

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) : 15 นาที

4.1 ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 ที่ครูแจกให้

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้วตอบคำถามและบอกสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน

1. ใครจะหนีขึ้นต้นไม้.....
2. ใครจะสู้กับเสือ.....
3. ใครจะไปหาพ่อแม่.....
4. ใครหลอกเสือไปติดจั่น.....
5. เสือกินสัตว์ทั้งสามได้หรือไม่.....

4.2 ครูให้นักเรียนตอบคำถามพร้อมกับรายละเอียดของแหล่งที่มาของคำตอบนั้น โดยให้นักเรียนผลัดกันตอบคำถามจนครบทุกข้อ

4.3 ครูเฉลยพร้อมทั้งเขียนคำตอบที่ถูกต้องบนกระดาน

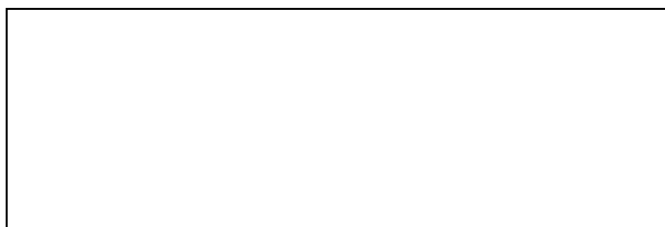
4.4 ครูให้นักเรียนแก้ไขคำตอบให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 การเชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information) : 15 นาที

5.1 ครูให้นักเรียนวาดภาพตามเนื้อเรื่องที่อ่านโดยนำข้อมูลที่ได้จากการอ่าน มาวาดภาพพร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม

ใบงานที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพตามเนื้อเรื่องที่อ่านและระบายสี
ชื่อเรื่อง.....

5.2 ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นที่ละคน

ขั้นที่ 6 การทำแบบฝึกหัดตัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise & Paragraph Structure) : 20 นาที

6.1 ครูให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยการทำใบงานที่ 4

ใบงานที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ โดยใส่ตัวเลขในช่องหน้าประโยคลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน

- ☐ เสือกินลิง ช้าง เก้ง
- ☐ ลิงลวงเสือไปเข้าจั่น
- ☐ ช้างพาเก้งไปหาพ่อแม่
- ☐ ลิง ช้าง เก้ง ไปหากินด้วยกัน
- ☐ เก้งขอร้องเสือ

6.2 ครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้องโดยให้นักเรียนออกมาช่วยกันเรียงลำดับแถบประโยคบนกระดาน

6.3 ครูและนักเรียนอ่านประโยคที่เรียงลำดับเป็นเนื้อเรื่องถูกต้องพร้อมกัน

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและแก้ไข (Evaluation & Correction) : 15 นาที

7.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องนี้

7.2 นักเรียนและครูร่วมกันร้องเพลงข้าง พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบเพลง

สื่อการเรียนรู้

- เพลงข้าง
- นิทานลิงข้างแก่ง
- ใบงานที่ 1 – 4
- แถบประโยคเหตุการณ์

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมของนักเรียน
 - 1.1 ความสนใจและความร่วมมือในการทำกิจกรรม
 - 1.2 การตอบคำถาม
 - 1.3 การเล่นเกม
2. ตรวจผลงานจากใบงานที่ 1 - 4

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวเสาวนีย์ ธาระสาร
วันเดือนปีเกิด	26 พฤศจิกายน 2520
สถานที่เกิด	อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	23 หมู่ที่ 10 บ้านโนนหันโน ตำบลโนนหัน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น 40290
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ ตำบลห้วยม่วง อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น 40350
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2543	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย จากสถาบันราชภัฏเลย
พ.ศ. 2553	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ (การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ